© Институтя Wəлгəр'андьна К'ьтеба Пироз, Москва, 2011

К'АРЕД ШАНДИЙА

Пешготьн

К'ьтеба «К'аред Шандийа» думайийа «Мьзгинийа[ф] Луqа» йə, йа кӧ бь дəсте Луqа һатийə ньвисаре. Мəрəме к'ьтебе əw ə, кӧ шьровəкə пəйчуйед Мəсиһ[ф] чаwа бь р'ебəрийа Р'ӧһ'е[ф] Пироз ль Оршəлиме[ф], Щьһустане[ф], Самəрйайе[ф] у wəлатед майинда бунə шə'дед Wи (1:8). Ӧса жи дьдə к'ьфше, кӧ щьвина[ф] ну бь чь зəлулийе у тə'ли-тəнгийе һ'име хwə гьрт у бь алик'арийа Р'ӧһ'е Пироз чаwа нава wан охьрмед гьранда пешда дьчу. Алики дьнва жи гава һе к'ур дьби, дьбини кӧ əва к'ьтеба т'ариха мəсиһийе[ф] йə, кӧ жь Фьльстине нава щьһуйа[ф] дəстпебу у паше бу баwəрикə[ф] т'əмамийа дьнйайе.

Əм дькарьн К'аре Шандийа сəр се п'ара п'арəвəкьн:

1. Бəлабуна мəсиһийе Оршəлимеда, пəй жорһьлатьна Исар'а (1:1–8:3)

2. Бəлабуна мəсиһийе жь Оршəлиме у Щьһустанеда гьрти һ'əта Самəрйайе, Шаме у щийед дьнə дор-бəред Фьльстине (8:4–12:25)

3. Бəлабуна мəсиһийе нава wəлатед дор-бəре Бə'ра Сьпи (Бə'ра Навбəре), һ'əта Р'омайе[ф] (13:1–28:31)

Жь wан qəwьмандьнед ве к'ьтебеда йəкə һəрə бəрбьч'ə'в бона кьред Р'ӧһ'е Пироз ньвисар ə, кӧ Р'ожа[ф] Пенщийə һ'əсабда ль Оршəлиме сəр баwəрмəндада чаwа qəwат бари у р'ебəрийа щьвине кьр, щьвин у сəрwеред wе нав хəбата wанда qəwат кьрьн. Һинкьрьнед мəсиһийед пешьн нава даннасинкьрьнада хӧйа дьбə. Аwа мəсəлə, нава даннасинийа Пəтрусе[ф] шандида[ф] пəй стандьна Р'ӧһ'е Пирозр'а (2:14-36), нава даннасинийа п'арьстгəһеда[ф] пəй qəнщбуна йе ньгсəqəтр'а (3:11-26), щабдайина Стəйфанда бəр щьвина гьрəгьред Оршəлиме (7:1-53) у готьнед Паwлосда (13:16-41; 17:22-31; 20:18-35; 22:1-21; 24:10-21; 26:2-23). Əw qəwьмандьнед

к’ьтебеда кӧ тенә биранине дьдьнә к’ьфше, кӧ чаwa даннасинкьрьн у һинкьрьнед шандийа бь wе qӧдрәте тенә кьрьне, йа кӧ бь qәwата Р’ӧһ’е Пироз щьвинеда нава ә’мьре баwәрмәндада те к’ьфше у бь щьвине Мьзгинийа Иса Мәсиһ дьнйайеда бәла дьбә.

Сәрәщәма фькьра к’ьтебе

Һазьркьрьна шә’дәтийа шандийа (1:1-26)
1. Соз у т’әмийа Исайә хьлазийе (1:1-14)
2. Бьжартьна Матийо дәwса Щьһудайе[ф] Исхәрйот (1:15-26)

Шә’дәтийа Оршәлимеда (2:1—8:3)
Шә’дәтийа wәлатед Щьһустане у Самәрйайеда (8:4—12:25)
Qӧльхе Паwлос (13:1—28:31)
1. Р’еwитийа Паwлосе шандийә пешьн (13:1—14:28)
2. Шеwьра щьвина Оршәлимеда (15:1-35)
3. Р’еwитийа Паwлосе шандийә дӧда (15:36—18:22)
4. Р’еwитийа Паwлосе шандийә сьсийа (18:23—21:16)
5. Паwлосе гьрти Оршәлимеда, Qәйсәрийеда у р’еwитийа wийә һ’әта Р’омайе у ахьри (21:17—28:31)

Бона Р’ӧһ’е[ф] Пирози создайи

(Луqа 24:49)

1 1 Т’ейофилойе хwәйиqәдьр,
мьн к’ьтеба хwәйә пешьнда* дәрһәqа wан һ’әму тьштада
ньвиси, чь кӧ Иса кьр у һин
кьр, жь серида 2 һ’әта wе р’ожа
кӧ бәрбь ә’змен һатә һьлатьне.
Ле һе бәри ә’змен һьлатьне
Әwи бь Р’ӧһ’е[ф] Пироз т’әми
ль шандийед[ф] Хwәйә бьжарти кьр. 3 Пәй wан щәфайед
Хwәр’а Әwи гәләк щара Хwә
нишани wан дьда, р’аст дьда
избаткьрьне кӧ Әw сах ә. Навбәра чьл р’ожида wанва хӧйа
дьбу у дәрһәqа П’адшатийа[ф]
Хwәдеда wанар’а хәбәр дьда.
4 Щарәке гава Әwи т’әви wан
нан дьхwар, т’әми да wан у гот:
«Жь Оршәлиме[ф] дәрнәк’әвьн,
ле бәле һивийа созе Баве[ф]

* 1:1 Луqа 1:1-4.

бьсәкьньн, бона к’ижани wә
жь Мьн бьhист*. 5 Йуh’әнна[ф]
бь аве ньхӧманд, ле hуне чәнд
р’ожа шунда бь Р’ӧh’е Пироз
бенә ньхӧмандьне[ф]»*.

Жорhьлатьна Иса

(Марqос 16:19-20;
Луqа 24:50-53)

6 Гава шагьрт[ф] hәвр’а щики
бун, жь Иса пьрсин у готьне:
«Хӧдан[ф], ви зәманида Те П’ад-
шатийа Исраеле[ф] ль wан вәгә-
р’ини?» 7 Әwи ль wан вәгәр’анд
у гот: «Әw нә ише wә йә кӧ hун
wан wәхт у зәмана бьзаньбьн
йед кӧ Баве бь h’ӧкӧме Хwә
к’ьфш кьрьнә. 8 Ле гава Р’ӧh’е
Пироз бе сәр wә, hуне qәwате
бьстиньн у жь Оршәлимеда
гьрти т’әмамийа Щьhустане[ф],
Самәрйайе[ф] у h’әта сәре дьне
жи бьбьнә шә’дед Мьн»*. 9 Га-
ва әв йәк гот, бәр ч’ә’ве wан
бәрбь ә’змен hатә hьлатьне у
ә’wрәки жь бәр ч’ә’ве wан Әw
вәшарт*.

10 Әw hе зур’ бьбун ль чуйина
Wийә ә’змен дьньhер’ин, ва дӧ
мәрьвед[ф] к’ьнщсьпи щәм wан
сәкьнин 11 у готьн: «Гәли щә-
лилийа[ф]! Һун чьма ӧса сәкьни
нә у ль ә’змен дьньhер’ьн? Әw
Исайе кӧ жь нав wә hатә hь-
латьне, wе ӧса жи бе, чаwа wә
дит Әw чу ә’змен».

Бьжартьна Матийо дәwса Щьhудайе[ф] Исхәрйоти

(Мәтта 27:3-10)

12 Һьнге әwана жь ч’ийайе[ф]
Зәйт’уне вәгәр’ийанә Оршәли-
ме, кӧ р’ийа р’ожәкә шәмийе*
дури Оршәлиме бу. 13 Гава hа-
тьнә бажер, чунә ода мәзьнә
жорьн, әw щийе кӧ Пәтрус[ф] у
Йуh’әнна[ф], Аqуб[ф], Әндраwьс,
Филипо, Т’ума, Бәртоломәйо,
Мәтта, Аqубе[ф] Һалфаwо, Шьм-
h’уне wәлатп’арьст[ф] у Щьhудайе[ф]
Аqуб теда дьман*. 14 Ван h’әмуйа
hәр гав hәвр’а т’әви к’ӧлфәта[ф] у
Мәрйәма[ф] дийа Иса у бьрайед
Wи дӧа дькьрьн.

* 1:4 Луqа 24:49.
* 1:5 Мәтта 3:11; Марqос 1:8; Луqа 3:16; Йуh’әнна 1:33.
* 1:8 Мәтта 28:19; Марqос 16:15; Луqа 24:47-48.
* 1:9 Марqос 16:19; Луqа 24:50-51.
* 1:12 Бь готьнәкә дьн: «Километьрәке».
* 1:13 Мәтта 10:2-4; Марqос 3:16-19; Луqа 6:14-16.

15 Wан р'ожада Пәтрус нава
баwәрмәндада р'абу, (кӧ ль wьр
qаси сәд бист мәрьви бун) у
гот: 16 «Гәли бьра! Гәрәке әв
ньвисара бьһата сери, чаwа
кӧ бәри ве йәке Р'ӧһ'е Пироз
бь дәве Даwьд[ф] бона Щьһуда[ф]
готьбу, кӧ әw бу р'ебәре wан,
йед кӧ Иса гьртьн. 17 Әw т'әви
мә нав һ'әсабе мәда бу у п'ара
wи жи нава ви qӧльхида[ф] бу».
18 (Әwи бь һәqе кьре хwәйи
нәһәq ә'рдәк станд у ль wьр сәр
сери к'әт, зьк ле qәльши дьл-һ'ь-
наве wи һ'әму р'ьжийан. 19 Әва
йәка һ'әму бьнәлийед[ф] Оршә-
лимева ә'йан бу, һ'әта бь зьмане
хwә жи wи ә'рдир'а Һәqьлдьма
готьн, аwа готи «Ә'рде хуне».)*
20 Пәтрус думайи кьр гот:
«Чаwа к'ьтеба Зәбурада[ф] жи
ньвисар ә:

‹Дә бьра мала wи хьрабә бә,
кәсәк теда нәминә›*

у:

‹Дә бьра qӧльхе wийи сәрwер-
тийе йәки дьн бьстинә›**.

21 Аwа гәрәке йәк жь wан мера
бә, к'ижан кӧ т'әмамийа wи
wәхти т'әви мә бунә гава Хӧдан
Иса т'әви мә дьчу дьһат, 22 жь
ньхӧмандьна Йуһ'әннада гьрти
һ'әта wе р'ожа кӧ Әw жь нав мә
бәрбь ә'змен һатә һьлатьне. Әw
гәрәке т'әви мә бьбә шә'де р'а-
буна Wийә жь мьрьне».
23 Дӧ мәри данә сәкьнандьне,
йәк Усьве[ф] кӧ жер'а Барсабо
дьготьн (кӧ наве wи данибун
Йусто) у йе дьн Матийо. 24 Дӧа
кьрьн у готьн: «Хӧдан, Тӧ кӧ
дьле[ф] һәр кәси зани, жь ван
һәр дӧйа к'ижани кӧ Тӧ дьбь-
жери бьдә к'ьфше, 25 wәки әви
qӧльхе шандитийе бьстинә,
жь к'ижани Щьһуда[ф] же к'әт
кӧ һәр'ә щийе хwә». 26 П'әшк
сәр wан авитьн, п'ара Матийо
к'әт у әw сәр һ'әсабе йанздәһ
шандийада зедә бу.

Һатьна Р'ӧһ'е Пироз Р'ожа[ф] Пенщийә һ'әсабда

2 1 Гава Р'ожа Пенщийә һ'ә-
саб һат*, һ'әму жи һәвр'а
щики бун. 2 Ньшкева жь ә'змен
мина дәнге байе qайим дәнгәк
һат у т'әмамийа wе мала кӧ

* 1:19 Мәтта 27:3-8.

* 1:20 Зәбур 69:25.

** 1:20 Зәбур 109:8.

* 2:1 Qануна К'аһинтийе 23:15-21; Qануна Дӧщари 16:9-11.

теда р’уньштьбун т’ьжи кьр.
3 Һьнге зьманед мина алава
егьр wанва хöйа бун у ль сәр
һәр йәки жь wан данин. 4 Һ’ә-
му бь Р’öһ’е Пироз т’ьжи бун
у дәстпекьрьн зьманед майин
хәбәр дан, чаwа кö Р’öһ’е Пироз
әw дьданә хәбәрдане.

5 Wи чахи Оршәлимеда щь-
һуйед[ф] хwәдехоф дьман, әw жь
нав һ’әму мьләтед бьн п’әр’е
ә’зменда һатьбун. 6 Гава әw
дәнг һат, щьмә’тәкә гьран
щьвийа у т’әвиһәв бу, чьмки
дьбьһистьн кö әwана бь зьманед
wан һәр йәки хәбәр дьдан 7 у
һ’әйр-һ’öжмәк’ар, зәндәгьрти[ф]
майи дьготьн: «Әв һ’әмуйед кö
хәбәр дьдьн нә жь Щәлиле[ф]
нә? 8 Ле чаwа жь мә һәр йәк wи
зьмани дьбьһе, йе кö әм навда
дьне к’әтьнә? 9 Партойи, мәди,
ә’лами, бьнәлийед Мәсопотам-
йайе, Щьһустане, Кәпәдокйайе,
Понтосе, Асйайе*, 10 Фьригйайе,
Памфилйайе, Мьсьре[ф] у йед ль
алийе Либйайа незики Курене
у öса жи йед хәрибә жь Р’оме[ф]
һати, 11 щьһу[ф] у нәщьһуйед[ф] кö
һатьнә сәр баwәрийа[ф] щьһу-
йа, öса жи кьрети у ә’рәб. Әм
дьбьһен кö әвана бь зьмане мә
кьред Хwәдейә мәзьн дьбежьн».
12 Һ’әмуйа һ’әйр-һ’öжмәк’ар
шашмайи һәвдöр’а дьготьн: «Әв
чь һ’әwал ә?» 13 Ле һьнәка жи
qәрфе хwә дькьрьн у дьготьн:
«Пе шәрава ну сәрхwәш бунә».

Даннасинийа Пәтрусә пәй һатьна Р’öһ’е Пирозр’а

14 Һьнге Пәтрус т’әви һәр
йанздәһа р’абу дәнге хwә һьлда
у щьмә’тер’а гот: «Гәли щьһу-
йа у һ’әмуйед кö Оршәлимеда
дьминьн! Бьра әв йәка wәва
ә’йан бә у гöһ бьдьнә хәбә-
ред мьн. 15 Әвана нә сәрхwәш
ьн, чаwа кö һун дьфькьрьн,
һе сьбәһ зу сьһ’әт нәһә йә*.
16 Ле әва әw йәк ә, чь кö Йоел
п’ехәмбәр[ф] готийә:

17 ‹Р’ожед ахьрийеда Хwәде
дьбежә wе аһа бә:
Әзе жь Р’öһ’е Хwә сәр һ’әму
мәрьвада бьбариньм,
кöр’ у qизед wәйе п’ехәм-
бәртийе[ф] бькьн,
щаһьлед wәйе дитьнока
бьбиньн

* 2:9 Wи чахи «Асйа» кем у зедә wәкә Т’ьркйа иройин нас дькьрьн.
* 2:15 Щьһуйа ль гора ә’дәте хwә сәре сьбе нан нәдьхwарьн һ’әта сь-
һ’әта нәһа пәй дöар’а.

у кал-пиред wəйе жи хəwна.
18 Бəле, Əзе wан р’ожада Р’öh’е
Хwə сəр хöлам у щарийед
Хwəда жи бьбариньм
у we п’ехəмбəртийе бькьн.
19 Жор ль ə’змен
тьштед ə’щебмайи бьдьмə
к’ьфше
у жер сəр ə’рде жи нишана,
хун у агьр, ду у духан.
20 Р’ойе бьqарə
у hиве жи сор бə мина хуне,
he бəри hатьна Р’ожа[ф] Хö-
данə мəзьн у навə нишан.
21 У we öса бə, həр кəсе кö гази
наве Хöдан кə we хьлаз[ф]
бə›*.

22 Гəли исраелийа, ван хəбəра
бьбьhен! Исайе Ньсрəте, мə-
рьвəки кö жь алийе Хwəдеда
к’ьфшкьри бу, Хwəде пе Wи
нава wəда нишан, к’əрəмəт
у кьред qəwат кьрьн, чаwа кö
hун хwəха жи заньн. 23 Бо-
на Wи Хwəде he пешда qьрар
кьрьбу у бь занəбуна Wи Əw
к’əтə дəсте wə, wə жи бь дəсте
нəр’аста дармьхе хьст кöшт*.
24 Ле Хwəде qəйдед мьрьнейə
щəфе вəкьрьн, Əw жь мьрьне
р’акьр, чьмки мьрьне нькарьбу
h’öкöми сəр Wи бькьра*. 25 Да-
wьд бона Wи дьбежə:
‹Мьн т’ьме Хöдан пешийа
хwə дьдит,
чьмки Əw ль алийе мьни
р’асте йə, кö əз нəльк’öмьм.
26 Бона we йəке дьле мьн ша
бу,
зьмане мьн жи жь əшqа
нəсəкьни,
бəдəна мьнə мьри жи we бь
гöман бьжи,
27 чьмки Тö мьн дийаре[ф] мь-
рийада наhели,
нə жи Те бьhели кö Пирозе
Тə бьр’ьзə.
28 Тə р’ийед ə’мьр мьнва ə’йан
кьрьн
у Те шабуна диндара Хwəва
мьн т’ьжи ки›*.

29 Гəли бьра! Һ’əwщə йə кö əз
ашкəрə бона Даwьде бавə’шир
wəр’а бежьм, кö əw мьр дəфьн
кьрьн, т’ьрба wи h’əта р’ожа
иро жи нава мəда йə. 30 Ле əw
кö п’ехəмбəр бу, wи заньбу кö
Хwəде бь сонд wир’а соз дайə,

* 2:21 Йоел 2:28-32.
* 2:23 Мəтта 27:35; Марqос 15:24; Луqа 23:33; Йуh’əнна 19:18.
* 2:24 Мəтта 28:5-6; Марqос 16:6; Луqа 24:5.
* 2:28 Зəбур 16:8-11.

we жь бәдәна wи Йәки дайнә
сәр т’әхте wи*. 31 Әwи әв йәк
һе пешда дит у бона р’абуна
Мәсиһ[ф] гот, кӧ Әwe дийаре мь-
рийада нәминә, нә жи бәдәна
Wийе бьр’ьзә*. 32 Әва әw Иса
бу, йе кӧ Хwәде Әw жь мьрьне
р’акьр, кӧ әм һ’әму жи шә’дә
нә. 33 Хwәде Әw һьлк’ьшанд да
к’еләка[ф] Хwәйә р’асте, Әwи жи
Р’ӧһ’е Пирози создайи жь Баве
станд у жорда баранд, чаwa кӧ
һун ньһа дьбиньн у дьбьһен.
34 Р’аст ә Даwьд нәчубу ә’змана,
ле wи хwәха әв йәк гот:

‹Хӧдан готә Хӧдане мьн,
к’еләка Мьнә р’асте р’уне,
35 һ’әта кӧ Әз дьжмьнед Тә
бькьмә бьне п’ийед Тә›*.

36 Ньһа бьра т’әмамийа мала
Исраел р’ьнд заньбә әw Исайе
кӧ wә хач[ф] кьр, Хwәде Әw һьн
кьрә Хӧдан, һьн жи Мәсиһ».

37 Щьмә’те әв йәк кӧ бьһист,
мина тирәке дьле wан к’әт,
Пәтрус у шандийед майин-
р’а готьн: «Әм чь бькьн, гәли
бьра?» 38 Пәтрус wанр’а гот:
«Т’обә[ф] кьн у бьра жь wә һәр
йәк бь наве Иса Мәсиһ бона
бахшандьна гӧна бе ньхӧман-
дьне[ф] у һуне Р’ӧһ’е[ф] Пироз
п’ешк’еш[ф] бьстиньн. 39 Әв соз
бона wә у зар’ед wә йә, ӧса жи
бона һ’әмуйед дур ә кӧ Хӧдан
Хwәде мәйе гази wан кә».

40 Пәтрус бь гәләк хәбәред
майин бь мә’рифәти т’әми да
у һиви жь wан кьр у гот: «Хwә
жь ви ньсьле[ф] нәһәq хьлаз кьн».
41 Әwед кӧ хәбәред wи qәбул кь-
рьн, пе аве һатьнә ньхӧмандьне[ф]
у we р’оже wәкә се һ’әзара ль
һәв зедә бун. 42 Wан т’ьме хwә
ль һинкьрьна шандийа дьгьрт,
ль һәв дьщьвийан, нан кәрдь-
кьрьн* у дӧа дькьрьн.

Ә’мьре баwәрмәнда

43 Хоф у тьрс дьк’әтә сәр һәр
кәси у бь дәсте шандийа гәләк
к’әрәмәт у нишан дьбун. 44 Һ’ә-
му баwәрмәнд һәвр’а бун у һәр
тьштед wан йәк бу. 45 Һәбук[ф] у
мьлк’е хwә жи дьфьротьн у бә-
лайи һ’әмуйед һ’әwщә дькьрьн.

* 2:30 П’адшати IV, 7:12-13; Зәбур 132:11.
* 2:31 Зәбур 16:10.
* 2:35 Зәбур 110:1.
* 2:42 Ль ве дәре те фә’мкьрьне, кӧ баwәрмәнда пешийе нан дьхwар, паше Шива Хӧдан дәрбаз дькьрьн.

46 Һәр р’ож бь т’ьфаq[ф] дьчунә
п’арьстгәһе[ф], малада нан кәр-
дькьрьн у әшq-ша бь дьле сах
хwарьн дьхwарьн, 47 шькьрийа
хwә Хwәде данин у т’әмамийа
щьмә’те ль wан хwәш бу. Хӧдан
жи р’ож бь р’ож һ’әсабе хьлаз-
буйийа[ф] зедә дькьр.

Qәнщбуна йе ньгада сәqәт п’арьстгәһеда

3 1 Щарәке Пәтрус у Йуһ’әнна
wәхте дӧайе сьһ’әта сьсийа
һьлдьк’ьшийанә п’арьстгәһе.
2 Мәрьвәки жь зькмакийеда
ньгада сәqәт һәбу, кӧ һәр р’ож
данин бәр дәргәһе п’арьстгә-
һейи кӧ Бәдәw дьһатә готьне
даданин, кӧ жь йед дьһатьнә
п’арьстгәһе п’арс кьра. 3 Әви
кӧ дит Пәтрус у Йуһ’әнна дь-
к’әвьнә п’арьстгәһе, лава wан
кьр кӧ п’арсе бьдьне. 4 Пәтрус
т’әви Йуһ’әнна ль wи ньһер’и у
готе: «Ль мә бьньһер’ә!» 5 Әwи
жи ль wан ньһер’и у ч’ә’ве wи
ле бу, кӧ wе тьштәки жь wан
бьстинә. 6 Һьнге Пәтрус готе:
«Зер’ у зиве мьн т’ӧнә, ле чи
мьн һәйә әзе Wи бьдьмә тә. Бь
наве Иса Мәсиһе Ньсрәте р’абә
бьгәр’ә». 7 Дәсте wийи р’асте
гьрт р’акьр, пер’а-пер’а qӧдуме
чока у гузәкед wи шьдийан.
8 Әwи банзда сәр хwә сәкьни,
дәстпекьр гәр’ийа у т’әви wан
к’әтә п’арьстгәһе дьгәр’ийа,
банздьда у шькьри дьда Хwәде.
9 Гава т’әмамийа щьмә’те дит
кӧ әw дьгәр’ә у шькрийе дьдә
Хwәде, 10 нас кьрьн кӧ әw ә, йе
кӧ бона п’арсе бәр дәргәһе п’а-
рьстгәһейи Бәдәw р’удьньшт у
бона тьште кӧ т’әви wи qәwьми
зәндәгьрти мабун у дьһ’әйирин.

Пәтрус һеwангәһа Сьлеманда[ф] даннасин дькә

11 Әви кӧ Пәтрус у Йуһ’әнна
бәр’нәдьдан, т’әмамийа щьм-
ә’те ә’щебмайи бәрбьр’и wан
бәзи, һ’әта wи щийе кӧ жер’а
дьготьн һеwангәһа Сьлеман.
12 Пәтрус кӧ әв йәк дит, щьм-
ә’тер’а гот: «Гәли исраелийа!
Һун чьма бона ве йәке ә’щеб-
майи манә? Чьма тьһәрәки
ль мә дьньһер’ьн? Те бежи
qәй мә бь qәwат йан хwәде-
п’арьстийа хwә әw да гәр’е?
13 Хwәдейе Бьраһим[ф], Исһаq[ф],
Аqуб у Хwәдейе кал-бавед мә,
Бәрдәстийе Хwә Иса р’умәт
кьр*. Wә нәмамийа[ф] Wи кьр у

* 3:13 Дәрк’әтьн 3:14-15.

бәр Пилато[ф] т’әхсир кьр, гава
әwи qьрар кьрьбу кӧ Wи бәр’дә.
14 Wә йе Пироз[ф] у р’аст т’әхсир
кьр у йе меркӧж хwәст кӧ wәр’а
бе бәр’дане*. **15** Wә Ч’ә’вкани-
йе жийине кӧшт, ле Хwәде Әw
жь мьрьне р’акьр у әм хwәха
шә’дә нә. **16** У qәwата наве Wи
әва мәрьва qәнщ кьр, к’ижани
кӧ һун дьбиньн у нас дькьн.
Бәле wе баwәрийа[ф] бь наве
Wи әва бәр ч’ә’ве wә һ’әмуйа
сах-сьламәт кьр.

17 Ньһа гәли бьра, әз заньм
кӧ wә жи мина сәрwеред хwә
бь нәзанийа хwә кьрийә. **18** Ле
Хwәде чаwа бәри ве йәке бь дә-
ве һ’әму п’ехәмбәра бона щәфе
Мәсиһе Хwә готьбу, ӧса жи кьр.
19 Аwа т’обә кьн у бәрбь Хwәде
вәгәр’ьн[ф], кӧ гӧнед wә бенә
р’әситкьрьне. **20** Һьнге wәхтед
жийиндарийе жь һ’ьзурийа Хӧ-
дан wе бен у Әwе Иса бьшинә,
wи Мәсиһе кӧ бәреда бона wә
к’ьфш кьрийә. **21** Лазьм ә Әw ль
ә’змен бьминә, һ’әта кӧ Хwәде
һәр тьшти ну чекә*, чаwа кӧ
һе бәре пешда Хwәде бь дәве
п’ехәмбәред Хwәйә пироз го-
тьбу. **22** Бәле Муса[ф] гот: ‹Хӧдан
Хwәдейе wә wе жь нав бьрайед
wәда П’ехәмбәрәки мина мьн
wәр’а дәрхә. Һәр чь кӧ wәр’а
бежә, гәрәке һун гӧһдарийа
Wи бькьн. **23** Һәр к’и кӧ гӧһда-
рийа Wи п’ехәмбәри нәкә, жь
нав щьмә’те wе бе qәтандьн у
ӧндакьрьне›*. **24** У һ’әму п’ехәм-
бәра жи, жь Самуел[ф] гьрти у
йед пәйр’а чь кӧ готьнә, бона
ван р’ожа хәбәр данә. **25** Һун
мират’хӧред[ф] п’ехәмбәра у wе
пәймане[ф] нә, йа кӧ Хwәде т’ә-
ви кал-бавед wә* гьреда. Әwи
готә Бьраһим: ‹Бь зӧр’әта тә
әзе дӧа һ’әму мьләтед дьнйайе
бькьм›**. **26** Хwәде Бәрдәстийе
Хwә Иса мьләтр’а дәрхьст у пе-
шийе шандә щәм wә, кӧ дӧа wә
бькә у бь ви аwайи wә һәр кәси
жь хьрабийед wә вәгәр’инә».

---

* 3:14 Луqа 23:13-23.
* 3:21 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Һ’әта кӧ Хwәде һәр тьшти бинә сери», аwа готи һәр тьштед кӧ бь дәве п’ехәмбәра дәрһәqа Иса Мәсиһда һатьнә готьне.
* 3:23 Qануна Дӧщари 18:15, 18, 19.
* 3:25 Нав һьнәк дәстньвисарада дәwса «wә» «мә» һәйә.
** 3:25 Дәстпебун 22:18; 26:4.

Пәтрус у Йуһ’әнна ль бәр щьвина[ф] гьрәгьра

4 1 Пәтрус у Йуһ’әнна һе
щьмә’тер’а хәбәр дьдан,
к’аһина[ф] у сәрwере нобәдаред
п’арьстгәһе т’әви садуqийа[ф] сәр
wанда гьртьн. 2 Әwана ащьз
бьбун, чьмки wана щьмә’т
һин дькьр, кӧ Иса жь мьрь-
не р’абуйә, избат дькьрн кӧ
мьрийе р’абьн. 3 Әw гьртьн
кьрьнә кәле һ’әта р’ожа дьне,
чьмки иди евар бу. 4 Ле гәләкед
кӧ хәбәр дьбьһистьн баwәр
кьрьн, һ’әсабе wан гьһиштә
пенщ һ’әзара.

5 Р’ожа дьне сәрwер, р’успи[ф]
у qанунзан[ф] щьвийанә Оршә-
лиме. 6 Һәнане сәрәкк’аһин,
Qәйафа, Йуһ’әнна, Скәндәр у
һ’әмуйед майинә жь хун-qьнета
сәрәкк’аһин жи ль wьр бун,
7 Пәтрус у Йуһ’әнна нава хwәда
данә сәкьнандьне у пьрсин:
«Wә бь чь qәwате йан бь чь
нави әв йәка кьр?» 8 We дәме
Пәтрус бь Р’ӧһ’е Пироз т’ьжи
wанар’а гот: «Гәли сәрwеред
щьмә’те у р’успийа! 9 Һәгәр һун
иро бона ве qәнщийа кӧ ви сә-
qәтир’а бу жь мә дьпьрсьн, кӧ
әw чаwа qәнщ буйә, 10 бьра wә
у т’әмамийа мьләте Исраелева
ә’йан бә, кӧ әва бь сайа наве
Иса Мәсиһе Ньсрәте ль бәр wә
qәнщбуйи сәкьни йә, Әwe кӧ
wә хач кьр у Хwәде жь мьрьне
р’акьр. 11 Әw ә ‹Әw кәвьре кӧ
жь wә һоста һатә бер’умәткь-
рьне у бу сәре ә’нишке[ф]›*. 12 Бь
кәсәки майин хьлазбун[ф] т’ӧнә,
чьмки бьн п’әр’е ә’зменда на-
вәки дьн мәрьвар’а нәһатийә
дайине, кӧ әм бькарьбьн бь wи
хьлаз бьн».

13 Гава wана мерк’имийа Пәт-
рус у Йуһ’әнна дит у пе һ’әсийан
кӧ әвана мәрьвнә нәхwәнди у
нәзан ьн, ә’щебмайи ман у нас
кьрьн, кӧ әвана т’әви Иса бу-
нә. 14 Ле әw мәрьве qәнщбуйи
кӧ т’әви wан сәкьни дитьн у
нькарьбун тьштәк бьготана.
15 Һьнге ә’мьри ль wан кьрьн,
кӧ әw жь щьвина[ф] гьрәгьра дә-
рен у һәвр’а шеwьрин, 16 готьн:
«Әм ван мәрьва чаwа бькьн?
Чьмки һ’әму бьнәлийед Ор-
шәлимева ә’йан ә кӧ бь дәсте
ван к’әрәмәтәкә бәрбьч’ә’в бу
у әм нькарьн инк’ар кьн. 17 Ле
wәки нава щьмә’теда һе бәла
нәбә, әм гәфе ль wан бьхwьн,

* 4:11 Зәбур 118:22.

кӧ т'ӧ щар бь Wи Нави кәсир'а
хәбәр нәдьн».
18 Диса гази wан кьрьн, т'әми
данә wан, кӧ т'ӧ щар бь наве
Иса хәбәр нәдьн у һин нәкьн.
19 Ле Пәтрус у Йуһ'әнна ль wан
вәгәр'андьн у готьн: «К'а һун
хwәха бьфькьрьн, гәло әв йәк
бәр Хwәде р'аст ә кӧ әм гӧр'а[ф]
wә бькьн, нә йа Хwәде? 20 Әм
нькарьн бона wан тьштед кӧ
мә хwәха дитьн у бьһистьн
нәкьнә дәнги». 21 Wана диса
гәф ль wан хwар у бәр'дан.
Бәр щьмә'те мә'ник сәр wан
нәдитьн кӧ щәза бьдана wан,
чьмки һ'әмуйа жи бона әw
тьште qәwьми шькьри дьданә
Хwәде. 22 Ә'мьре wи мәрьве кӧ
әв к'әрәмәта qәнщбуне жер'а
бу чьл сали жортьр бу.

Дӧайе баwәрмәнда

23 Гава Пәтрус у Йуһ'әнна
һатьнә бәр'дане, әw чунә щәм
к'ома хwә у wанр'а һәр тьшт
гьли кьрьн, чь кӧ сәрәкед
к'аһин у р'успийа wанар'а
готьбун. 24 Wана жи гава бь-
һист, һәвр'а дәнге хwә һьлдан
гази Хwәде кьрьн у готьн: «Йа
Хwәйи, Ә'фьрандаре ә'рд у
ә'змен, бә'ре у һ'әмуйед нав
wанда*, 25 Тә бь Р'ӧһ'е Пироз
пе дәве баве мә, бәрдәстийе
Хwә Даwьд гот:

‹Чьма нәщьһу qьлqьлин у
мьләт жи бона тьштед
п'уч' фькрин?
26 П'адшед дьнйайе һазьр сә-
кьнин у сәрwер һәвр'а
мьqабьли Хӧдан у Мәсиһе
Wи щьвийан›*.

27 Бәле р'аст ви бажарида сәр
бәрдәстийе Тә Исайе пироз,
Йе кӧ Тә бь р'ункьрьне[ф] к'ьфш
кьр, Һеродәс[ф] у Пилатойе Пон-
тийо т'әви нәщьһуйа у мьләте
Исраеле щьвийан*, 28 wәки
wан тьшта бькьн, чь кӧ Тә һе
бәреда анәгори qәwат у ә'мь-
ре Хwә к'ьфш кьрьбу бьбьн.
29 Ньһа йа Хӧдан, сәр гәф у
гӧр'ийа wанда бьньһер'ә, к'ә-
рәме хӧламед Хwәр'а бькә,
wәки әм мерк'ими хәбәра Тә
хәбәр дьн, 30 дәсте Хwә дьреж
кә, wәки бь наве бәрдәстийе
Тә Исайе пироз жь нәхwәшийа
qәнщ бьн, нишан у к'әрәмәт

* 4:24 Дәрк'әтьн 20:11; Нәһәмийа 9:6; Зәбур 146:6.
* 4:26 Зәбур 2:1-2.
* 4:27 Мәтта 27:1-2; Марqос 15:1; Луqа 23:1-11; Йуһ'әнна 18:28-29.

бьԛәԝьмьн». 31 Һәма чаԝа ԝа-
на дӧа хьлаз кьр, әԝ щийе кӧ
әԝ щьвийайи бун һ’әжийа у
һ’әму бь Р’ӧһ’е Пироз т’ьжи
бун, хәбәра Хԝәде мерк’ими
хәбәр дьдан.

Һәр тьште баԝәрмәнда йәк бу

32 Дьл у р’ӧһ’е т’әмамийа
щьмә’та баԝәрмәнда йәк бу.
Жь ԝана т’ӧ кәси һәбука хԝәр’а
нәдьгот кӧ: «Йа мьн ә», ле һәр
тьштед ԝан йәк бу. 33 Шандийа
бь ԛәԝата зор шә’дәтийа мь-
рьн-р’абуна Хӧдан Иса дьдан
у к’әрәмәкә[ф] мәзьн сәр ԝан
һ’әмуйа бу. 34 Нава ԝанда т’ӧ
кәс һ’әԝще тьштәки нибу.
Әԝед кӧ хԝәйе ә’рда йан мала
бун, дьфьротьн у ԛимәте ԝан
тьштед фьроти данин 35 бәр
п’ийед шандийа даданин у
ԝана жи к’ер’а чь лазьм бу-
йа бәла дькьрьн. 36 Аԝа йәки
леԝи[ф] жь Ԛӧбрьсе, наве ԝи
Усьв[ф], кӧ шандийа жер’а дьгот
Барнабас[ф], кӧ те фә’мкьрьне:
«Йе Дьлдайине*», 37 ә’рдәки ԝи
һәбу фьрот, ԛимәте ԝи ани бәр
п’ийед шандийа дани.

Гӧне Һананийа у Саферийайе

5 1 Ле мәрьвәки наве ԝи
Һананийа т’әви жьна хԝә
Саферийайе мьлк’әк фьрот,
2 жь ԛимәте ԝе һьнәк вәшарт,
кӧ жьн жи һаш пе һәбу, һьнәк
жи ани ль бәр п’ийед шандийа
дани. 3 Һьнге Пәтрус ԝир’а гот:
«Һананийа! Әв чаԝа бу кӧ ми-
рещьн[ф] ԛәлпе хьраб кьрә дьле
тә, кӧ тӧ Р’ӧһ’е Пирозр’а дәрәԝа
бьки у жь ԛимәте ә’рде һьнәки
вәшери? 4 Бәри фьротане нә әԝ
йа тә бу? У пәй фьротанер’а жи
ԛимәте ԝе дәсте тәда нибу? Тә
чьма әв йәк кьрә дьле хԝә? Тә
нә кӧ мәрьвар’а дәрәԝ кьр, ле
Хԝәдер’а». 5 Гава Һананийа әв
хәбәр бьһистьн, к’әт р’ӧһ’е хԝә
да у тьрсәкә мәзьн һ’әмуйед кӧ
бьһистьн гьрт. 6 Хорт жи р’а-
бун әԝ к’әфән[ф] кьрьн у бьрьнә
дәрва дәфьн кьрьн.

7 Ԝәкә се сьһ’әта дәрбаз бу,
жьна ԝи кӧ ньзаньбу чь ԛәԝь-
мийә, к’әтә һьндӧр’. 8 Пәтрус
же пьрси гот: «Мьнр’а бежә,
ԝә һәбука хԝә һәма һаԛаси
фьрот?» Әԝе гот: «Бәле, һәма

* 4:36 Наве «Барнабас» бь зьмане арами[ф] хәбәр бь хәбәр: «Кӧр’е Дьлдайине». Аһа те фә’мкьрьне: «Йе кӧ дьл дьда бәр инсен».

һаqаси». 9 Һьнге Пәтрус wер'а
гот: «Һун чьма бунә йәк кӧ
Р'ӧһ'е Хӧдан бьщер'ьбиньн[ф]?
Ва нә дәнге ньгед wан мәрьвед
кӧ мере тә дәфьн кьрьнә жь
пьшт дери тен, wе тә жи дәр-
хьнә дәрва». 10 Пер'а-пер'а әw
к'ӧлфәт к'әтә бәр ньгед wи у
р'ӧһ'е хwә да. Һьнге хорт к'әть-
нә һьндӧр', әwа мьрити дитьн,
һьлдан бьрьн к'еләка мере wе
дәфьн кьрьн. 11 Тьрсәкә мәзьн
к'әтә сәр т'әмамийа щьвине[ф] у
һ'әмуйед кӧ әв йәк бьһистьн.

К'әрәмәтед бь дәсте шандийа

12 Бь дәсте шандийа гәләк ни-
шан у к'әрәмәт нав щьмә'теда
дьбун. (Һ'әму баwәрмәнд һәвр'а
һеwангәһа Сьлеманда дьщьви-
йан. 13 Т'ӧ кәси жь йед майин
нәwерьбу незики wан буйа, ле
бәле щьмә'те жи qәдьре wан
дьгьрт. 14 Ле диса ә'лаләта жьна
у мера һе-һе зедә дьбун, йед кӧ
баwәрийа хwә Хӧдан данин.)
15 Бона ве йәке хәлqе нәхwәш
дәрдьхьстьнә сәре р'ийа, да-
данинә сәр дарбәста у бәр'а,
wәки гава Пәтрус дәрбаз бә,
т'әне сийа wи бьк'әвә сәр жь
wан һьнәка. 16 Ә'лаләт жи жь
бажаред дор-бәра дьһатьнә
Оршәлиме, т'әви хwә нәхwәш
у йед кӧ жь р'ӧһ'ед[ф] һ'әрам[ф]
щәфа дьк'ьшандьн данин у
һ'әму жи qәнщ дьбун.

Зерандьна шандийа

17 Сәрәкк'аһин[ф] у һ'әмуйед
т'әви wи, кӧ жь к'омәла саду-
qийа бун, һ'әвсудийева дагьрти
р'абун 18 дәст авитьнә шанди-
йа, авитьнә кәла[ф] щьмә'тийе.
19 Ле мьлйак'әтәки[ф] Хӧдан wе
шәве дәргәһед кәле вәкьрьн,
әw дәрхьстьнә дәрва у готә
wан: 20 «Һәр'ьн п'арьстгәһеда
бьсәкьньн у щьмә'тер'а ван
һ'әму готьнед ве жийине бе-
жьн». 21 Wана жи гӧһдари кьр,
сьбәһе зу к'әтьнә п'арьстгәһе,
дәстпекьрьн һин кьрьн.

Һьнге сәрәкк'аһин к'ома
хwәва һат, т'әви т'әмамийа к'о-
ма р'успийед Исраеле, щьвина
гьрәгьра щьванд у шандьнә
кәле кӧ шандийа биньн. 22 Ле
гава бәрдәсти чун, әw кәледа
нәдитьн, вәгәр'ийан һатьн у
готьн: 23 «Кәла жь һәр алийа-
ва дадайи бу у нобәдар жи ль
бәр дәргәһа бун, ле гава мә
вәкьр, мә һьндӧр'да т'ӧ кәс
нәдит». 24 Гава сәрwере нобә-
даред п'арьстгәһе у сәрәкед
к'аһина әв хәбәр бьһистьн,

сәр wан ә’щебмайи ман дьго-
тьн: «Гәло чь qәwьмийә?» 25 We
дәме йәки һат wанр’а гот: «Ва
әw мәрьвед wә авитьбунә кә-
ле, п’арьстгәһеда сәкьни нә у
щьмә’те һин дькьн!» 26 Wи чахи
сәрwере нобәдара бәрдәстийава
т’әвайи чун әw анин, ле нә бь
зорбәтийе, чьмки жь щьмә’те
дьтьрсийан, кö wан нәдьнә
бәр кәвьра.

27 Әw бьрьн бәр щьвина гьрә-
гьра данә сәкьнандьне, сәрәк-
к’аһин жь wан пьрси 28 у гот:
«Мә һ’ьшк т’әми ль wә нәкьр,
кö бь Wи Нави һин нәкьн? Ле
ва wә Оршәлим бь һинкьрьна
хwәва т’ьжи кьрийә, һун дь-
хwазьн щабдарийа хуна Wи
Мәрьви бькьнә стуйе мә»*.
29 Пәтрус у шандийед майинва
щаб дан у готьн: «Әм гәрәке
гöр’а Хwәде бькьн, нә кö йа
мәрьва. 30 Хwәдейе кал-бавед
мә Иса жь мрьне р’акьр, Әwе
кö wә дарва дардакьр кöшт.
31 Хwәде Әw бьльнд кьр дани
ль мьле Хwәйи р’асте, кö бь-
бә Р’ебәр у Хьлазкьр[ф], wәки
мәщала т’обәйе у бахшандьна
гöна бьдә Исраеле. 32 Әм шә’де
ван тьшта нә, öса жи Р’öһ’е
Пироз, к’ижан Хwәде да wан,
йед кö гöр’а Wида нә».

33 Гава wана әв йәк бьһист,
гәләки һерс к’әтьн у дьхwәстьн
wан бькöжьн. 34 Ле ферьсики[ф]
дәрсдаре[ф] Qануне һәбу, наве
wи Гамалйел у нава т’әмамийа
щьмә’теда жи хwәйиqәдьр бу.
Әва щьвина гьрәгьрада р’абу
сәкьни ә’мьр кьр кö шандийа
хеләке дәрхьнә дәрва 35 у wанр’а
гот: «Гәли исраелийа! Һьндава
ванда һаш жь хwә һәбьн кö һу-
не чь бькьн. 36 Wәхтәке Т’әwдас
пешда һат, кö хwә данибу дәwса
йәки мәзьн у wәкә чарсьд мәрь-
ви жи хwә ле гьртьбун, әw һатә
кöштьне, һ’әму пәйчуйед wи
жи т’ур’-т’ур’и бун у кәс нәма.
37 Пәй wир’а Щьһудайе Щәлиле
жи р’ожед навньвисареда р’абу
ә’лаләтәкә гьран ль пәй хwә бьр,
ле әw һатә кöштьне у һ’әмуйед
пәй wи дьчун жи бәла-бәлайи
бун. 38 У ньһа әз ви һ’алида
wәр’а дьбежьм, жь ван мәрьва
вәгәр’ьн у wан бәр’дьн. Һәгәр
әw шеwьр йан шьхöл мәрьвати
бә, we бәтал бә, 39 ле һәгәр жь
Хwәдеда йә, һун нькарьн бәтал
кьн. Мьqати хwә бьн нәбә кö
һун р’абьнә бәр Хwәде».

* 5:28 Мәтта 27:25.

Щьвина гьрәгьра гӧр'а wи
кьр, 40 гази шандийа кьрьн, әw
данә бәр qамчийа, ә'мьри сәр
wан кьрьн, кӧ иди бь наве Иса
хәбәр нәдьн у бәр'дан. 41 Әвана
жи жь щьвина гьрәгьра чун, ша
дьбун кӧ бона наве Иса һежайи
р'әзилкьрьне бунә. 42 Һәр р'ож
ль п'арьстгәһе у малада т'ьме
Мьзгиниф дьдан у һин дькьрьн
кӧ Мәсиһ, Иса йә.

Бьжартьна һ'әфт к'омәкдара

6 1 Wан р'ожада гава шагьрт
зедә дьбун, щьһуйед кӧ
йунаниф хәбәр дьдан һьндава
щьһуйед ибранидаф* бина хwә
тәнг дькьрьн, чьмки хӧрәке кӧ
һәр р'ож дьһатә бәлакьрьне нә-
дьгьһиштә жьнәбийед wан. 2 Wи
чахи һәр донздәһа гази к'ома
шагьрта кьр у готьн: «Әв йәк
нә р'аст ә кӧ әм даннасинийа
хәбәра Хwәде бьһельн, хӧрәк
бәлакьрьнева мьжул бьн. 3 Ньһа
гәли бьра, жь нава хwәда һ'әфт
мәрьвед бь шә'дәтийа наве qәнщ
ббьжерьн, кӧ бь избати Р'ӧһ'е
Пироз у сәрwахтийеваф т'ьжи
нә, wәки әм wан дайньнә сәр
ви шьхӧли. 4 Ле әме хwә бьдь-
нә дӧа у даннасинийа хәбәре».
5 Әва йәка һ'әму бawәрмәнда
хwәш һат у әв мәрьвана бь-
жартьн: Стәйфан, мәрьвәки бь
бawәри у Р'ӧһ'е Пирозва т'ьжи,
Филипо, Прокоро, Никанор,
Тимон, Парменас у Николойе
жь Әнтакйайе, кӧ жь п'утп'а-
рьстийеф һатьбу сәр бawәрийа
щьһуйа. 6 Әвана бәр шандийа
данә сәкьнандьне, шандийа
жи дӧа кьрьн у дәстед хwә да-
нә сәр wан. 7 У хәбәра Хwәде
пешда дьчу, ә'лаләта шагьрта
Оршәлимеда гәләки зедә дьбу
у жь к'аһина жи гәләка бawәри
qәбул дькьрьн.

Гьртьна Стәйфан

8 Стәйфан, әw мәрьвәки бь
к'әрәм у qәwата Хwәдева т'ьжи
бу, нав щьмә'теда к'әрәмәт у
нишанед мәзьн дькьрьн. 9 Ле
һьнәкед жь к'ьништаф кӧ Аза-
йи* дьһатә готьне, щьһуйед жь
Курене у Скәндәрйайе у ӧса жи
щьһуйед жь qәзайед Киликйайе

* 6:1 «Щьһуйед ибрани» әw бун кӧ ль wәлате хwәда мәзьн ббун зьмане Ибрани йан Арами хәбәр дьдан.

* 6:9 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Льбәртин», кӧ те фә'мкьрьне: «Азайийа хӧлама».

у Асйайе р’абун т’əви Стэйфан
к’əтьнə дə’we. 10 Ле нькарьбун ль
бəр we сəрwахтийе у wи Р’öһ’е
кö пе хəбəр дьда бьсəкьнийа-
на. 11 Wи чахи дьзива сəре чəнд
мəрийа т’ьжи кьрьн кö бежьн:
«Мə бьһист кö əва тьштед мь-
qабьли Муса у Хwəде дьбежə».
12 Бь ви аwайи щьмə’т, р’успи у
qанунзан т’əвиһəв кьрьн, р’а-
һьштьнə Стэйфан, əw гьртьн у
к’аши щьвина гьрəгьра кьрьн.
13 Шə’дед дəрəw анин данə
сəкьнандьне у wан гот: «Əва
т’əрка хəбəрдана мьqабьли ви
щийе пироз у Qануна[ф] Муса
накə. 14 Мə жь дəве wи бьһист
кö гот: ‹Исайе Ньсрəте we ве
П’арьстгəһе һьлшинə у ə’дəтед
кö Муса данə мə бьгöһезə›».
15 Һ’əмуйед щьвина гьрəгьрада
р’уньшти гава ль wи ньһер’ин,
дина хwə дане р’əнг-р’уйе wи
мина р’əнг-р’уйе мьлйак’əта бу.

Щабдайина Стэйфан ль бəр щьвина гьрəгьра

7 1 Һьнге сəрəкк’аһин Стэй-
фанр’а гот: «Əв йəк р’аст
ьн?» 2 Əwи гот: «Гəли бав у бьра,
бьбьһен! Гава баве мə Бьраһим
һе Мəсопотамйайеда дьма, кö һе
нəчубу бажаре Һ’аране, Хwəдейе
р’умəте wива хöйа бу 3 у жер’а
гот: ‹Жь wəлат у пьсмамед хwə
бьqəтə у һəр’ə wи wəлате кö
əзе нишани тə кьм›*. 4 Һьнге
Бьраһим жь wəлате к’ьлдани-
йа дəрк’əт ль Һ’аране ма. Пəй
мьрьна баве wир’а Хwəде əw
wаргöһастə ви wəлате кö һун
ньһа теда дьминьн. 5 Ль ве дəре
wаргəһ нəда wи, нə жи дəwса
ньгəки, ле соз да кö ви wəлати
чаwа мьлк’ бьдə wи у пəй wир’а
жи бьдə зöр’əта wи, гава кö һе
зар’ед wи т’öнəбун*. 6 Хwəде
wир’а аһа гот: ‹Зöр’əта тəйе
wəлате хəлqеда хəрибийеда бə,
we wан бькьнə хöлам у чарсьд
сали бьдьнə щəфе. 7 Ле диwана
wи мьлəте кö we жер’а бьбьнə
хöлам› Хwəде гот, ‹Əзе бькьм,
пəй we йəкер’а əwе дəрен, ль
ви щийи Мьн бьһ’əбиньн›*.
8 Паше сьнəт[ф] чаwа нишана
пəймане да Бьраһим. Аwа гава
Исһаq жер’а бу, р’ожа һ’əйшта
əw сьнəт кьр у Исһаq жи Аqуб
öса кьр, Аqуб жи һəр донздəһ

* 7:3 Дəстпебун 12:1.
* 7:5 Дəстпебун 17:8; 48:8.
* 7:7 Дəстпебун 15:13-14; Дəрк’əтьн 3:12.

кöр’ед xԝәйә бавә’ширед мә
öса кьрьн*.
9 Бавә’шира жи жь һ’әвсудийе
Усьв[ф] чаԝа хöлам фьротьн, кö
ԝи бьбьнә Мьсьре, ле Хԝәде
т’әви ԝи бу*, **10** әԝ жь һ’әму
тәнгасийед ԝи хьлаз кьр. Га-
ва әԝ бәр Фьрәԝьне[ф] п’адше
Мьсьре сәкьни, Хԝәде к’әрәм
у сәрԝахти дайе, п’адше жи
Усьв сәр Мьсьре у т’әмамийа
мала xԝә кьрә сәрԝер*. **11** Ћьн-
ге т’әмамийа ԝәлате Мьсьре у
Кәнанеда[ф] бу хәлайи у к’әтьнә
охьрме гьран, кал-бавед мә
нькарьбун хöрәк дәстхьстана*.
12 Аԛуб кö бьћист ль Мьсьре
гәньм дәст дьк’әвә, щара пе-
шьн кал-бавед мә шандьн.
13 Щара дöда Усьв xԝә бьрайед
xԝәва да наскьрьне у ә’сьле ԝи
Фьрәԝьнва ә’йан бу. **14** Ћьнге
Усьв шанд гази баве xԝә Аԛуб
у т’әмамийа мала ԝи кьр, кö
сәрһәв һ’әфте пенщ нәфс бун.
15 Аԛуб бәржери Мьсьре бу,
әԝ у кал-бавед мә ԝьр мьрьн.
16 Щьнйазед ԝан бьрьнә Шәхәме
кьрьнә ԝи мәзәле кö Бьраһим
бь ԛимәтәки зива жь кöр’ед
Ћаморе Шәхәме к’ьр’ибу*.
17 Гава әԝ ԝәхте кö Xԝәде бь
сонд Бьраһимр’а соз дабу незик
дьбу, щьмә’т Мьсьреда гәләки
зедә бьбу. **18** Ԝи чахи п’адшаки
дьн Мьсьреда р’абу, кö дәрһәԛа
Усьвда тьштәк ньзаньбу*. **19** Әԝи
һ’ьләк’ари ль мьләте мә кьр у
кал-бавед мә данә щәфе, п’ейи
сәр ԝан кьр, кö әԝ зар’окед xԝә
бавежьнә дәрва, кö нәжин*.
20 Ԝи чахи Муса жь дийа xԝә
бу, әԝ йәки гәләки бәдәԝ бу у
се мәһа мала баве xԝәда мәзьн
бу*. **21** Гава әԝ ћатә авитьне,
ԛиза Фьрәԝьн әԝ ћьлда бьр,
чаԝа кöр’ xԝәр’а мәзьн кьр.
22 Муса т’әмамийа сәрԝахтийа
мьсьрийа ћин бу, хәбәрдан у
шьхöле xԝәда жи зор бу.
23 Гава чьл салийа ԝи т’ә-
мам бу, дьле ԝир’а дәрбаз бу

---

* 7:8 Дәстпебун 17:10-14.
* 7:9 Дәстпебун 37:11-28; 39:2, 21.
* 7:10 Дәстпебун 37:1-36; 39:1—41:46.
* 7:11-15 Дәстпебун 41:53—47:31; 49:33.
* 7:16 Йешу 24:32.
* 7:18 Дәрк’әтьн 1:7-8.
* 7:19 Дәрк’әтьн 1:10-11, 22.
* 7:20-22 Дәрк’әтьн 2:1-10.

кӧ сәрики бьдә хушк-бьрайед
хwә зар’ед Исраел. **24** Әwи йәки
исраели дит кӧ йәки мьсьри
нәһәqи ле дькьр, чу пьшта wи,
һ’әйф һьлда йе мьсьри кӧшт.
25 Муса т’ьре[ф] хушк-бьрайед
wийе фә’м бькьн, кӧ Хwәде wе
бь дәсте wи хьлазбуне бьдә wан,
ле фә’м нәкьрьн. **26** Р’ожа дьне
р’асти дӧ исраелийа һат кӧ шәр’
дькьрьн, хwәст кӧ wан ль һәв
бинә у гот: ‹Ә’вдно! Һун бьра
нә, чьма нәһәqийе ль һәвдӧ
дькьн?› **27** Ле әwе кӧ нәһәqи ль
һәвале хwә дькьр, әw дә’ф да
у готе: ‹К’е тӧ сәр мә сәрwер
у һ’акьм к’ьфш кьри? **28** Йан
тӧ дьхwази мьн жи мина wи
мьсрийе дӧһӧ бькӧжи?›* **29** Гава Муса әв йәк бьһист, р’әви
wәлате Мьдйане хәрибийеда
ма у ль wьр дӧ кӧр’ жер’а бун*.

30 Пәй чьл салир’а бәр’ийеда
ль ч’ийайе Синайе[ф] мьлйак’әтәк нава алава агьре дьр’ийеда
wива хӧйа бу*. **31** Муса кӧ дит, ль
сәр wе йәке ә’щебмайи ма. Гава
незик дьбуйе кӧ бьбинә, дәнге
Хӧдан бьһист: **32** ‹Әз Хwәдейе
кал-бавед тә, Хwәдейе Бьраһим,
Исһаq у Аqуб ьм›. Муса дьләрьзи у нәwерьбу бьньһер’ийа.
33 Һьнге Хӧдан готе: ‹Чарьхед
ньгед хwә бехә, чьмки әw щийе
кӧ тӧ ле сәкьни йи ә’рде пироз
ә. **34** Бәле Мьн щәфе щьмә’та
Хwә Мьсьреда дит у заринийа
wан бьһист, пәйа бум кӧ wан
хьлаз кьм. Дә ньһа wәрә Әз тә
бшиньмә Мьсьре›.

35 Әw Мусайе кӧ т’әхсир кьрьн у готьне: ‹К’е тӧ сәр мә
сәрwер у һ’акьм к’ьфш кьри?›
Хwәде бь дәсте wи мьлйак’әте
кӧ нав дьр’ийеда wива хӧйа
бу, әw чаwа сәрwер у хьлазкьр
шанд*. **36** Әwи әw жь Мьсьре
дәрхьстьн, Мьсьре, бә’ра Сор
у бәр’ийеда[ф] чьл сали нишан у
к’әрәмәт кьрьн*. **37** Муса һәма
әw бу, йе кӧ зар’ед Исраелр’а
гот: ‹Хwәде wе жь нав бьрайед
wәда п’ехәмбәрәки мина мьн
бона wә р’акә›*. **38** Муса әw бу,

* 7:28 Дәрк’әтьн 2:14.
* 7:29 Дәрк’әтьн 2:11-22; 18:3-4.
* 7:30-34 Дәрк’әтьн 3:1-10.
* 7:35 Дәрк’әтьн 2:14; 3:2.
* 7:36 Дәрк’әтьн 7:3; 14:21; Жьмар 14:33.
* 7:37 Qануна Дӧщари 18:15.

йе кö бәр’ийеда нава щьмә’те
бу, ль сәре ч’ийайе Синайе жи
т’әви wи мьлйак’әти бу, к’ижа-
ни т’әви wи кал-бавед мәр’а
хәбәр дьда. Әва әw бу, йе кö
әw хәбәред жийине һьлдьдан
кö бьдә мә*.
39 Ле кал-бавед мә нәхwәстьн
гöр’а wи бькьн, әw т’әхсир[ф] кь-
рьн, дьлед хwәда вәгәр’ийанә
Мьсьре 40 у Һарунр’а[ф] готьн:
‹Мәр’а хwәдейа чекә, кö пешийа
мә к’әвьн, чьмки әw Мусайе кö
әм жь wәлате Мьсьре дәрхьстьн,
әм ньзаньн чь һатә сәре wи›*.
41 Һәма wан р’ожада п’утәки
мина голька чекьрьн, qöрбан[ф]
wи п’утир’а дан у бона шьхöле
дәсте хwә к’еф кьрьн*. 42 Һьнге
Хwәде бәре Хwә жь wан гöһаст
у һьшт кö әw стәйркед ә’змен
бьһ’әбиньн, чаwа к’ьтеба п’е-
хәмбәрада ньвисар ә:

‹Гәло чьл сали qöрбан у һ’ә-
ди[ф] wә бәр’ийеда Мьнр’а
дан, Мала Исраел?
43 На, ле wә коне Молох хwәде
у стәйрка Р’әмфан хwәдейе
хwә һьлдьдан,
әв сурәт ьн, йед кö wә че-
кьрьн,
wәки һун wан бьһ’әбиньн.
Бона ве йәке Әзе wә бьгö-
һезьмә wи алийе wәлате
Бабилоне[ф]›*.

44 Коне[ф] Шә’дәтийе бәр’ийе-
да т’әви кал-бавед мә бу. Әw
öса һатә чекьрьне, чаwа Әwе
кö Мусар’а хәбәр да, ә’мьр кьр
кö мина wи шькле кö дить-
бу чекә*. 45 Паше кал-бавед
мә жи әw коне кö жь пешийа
wанр’а мабу, һьлдан анинә
ви wәлати, wи wәхте кö wан
т’әви Йешу[ф] жь wан мьләта
зәфт кьрьбун у Хwәде жь бәр
кал-бавед мәва бәри wан мь-
ләта дабу. Әw кон ль wьр ма
һ’әта wәхте Даwьд*. 46 Даwьд
жи к’әрәм жь Хwәде станд,
хwәст кö ханәке бона Хwәде-
йе Аqуб чекә*. 47 Ле Сьлеман

* 7:38 Дәрк’әтьн 19:1–20:17; Qануна Дöщари 5.
* 7:40 Дәрк’әтьн 32:1.
* 7:41 Дәрк’әтьн 32:2-6.
* 7:43 Амос 5:25-27.
* 7:44 Дәрк’әтьн 25:8-9, 40.
* 7:45 Йешу 3:14-17.
* 7:46 П’адшати II, 7:1-16; Дирок I, 17:1-14.

бона Wи ханәк чекьр*. 48 Ле
бәле Йе Һәри Жорьн малед бь
дәста чекьрида наминә, чаwа
п'ехәмбәр дьбежә:

49 ‹Ә'зман к'ӧрсийа Мьн ә,
ә'рд жи бьне п'ийед Мьн ә.
Һуне чь мале Мьнр'а чекьн?
Хӧдан дьбежә.
Йан жи чь щийи бона р'ь-
h'әтийа Мьн?
50 Нә дәстед Мьн әв һәр тьшт
чекьрьнә?*›

51 Сәрh'ьшкно! К'афьр у гӧ-
һада кәр'но!* Һун т'ьме мьqа-
бьли Р'ӧh'е Пироз дьсәкьньн,
кал-бавед wә чаwа бунә, һун
жи ӧса нә**. 52 Кал-бавед wә жь
п'ехәмбәра к'ижан нәзерандьн?
Әwед кӧ һе бәреда бона һатьна
Йе Р'аст дьготьн, дькӧштьн. У
ва ньһа жи wә нәмамийа Wи
кьр у кӧшт. 53 Wәр'а Qанун бь
дәсте мьлйак'әта һатә дайине,
ле wә хwәй нәкьр!»

Кӧштьна Стәйфан

54 Гава әв тьшт дьбьһистьн,
һәwа wан дьк'әт у дьранед хwә
сәр wи дьч'ьр'ькандьн. 55 Ле
Стәйфан бь Р'ӧh'е Пироз т'ьжи
бәре хwә ә'зменда кьр, р'умәта
Хwәде у Иса ль мьле Хwәдейи
р'асте сәкьни дит 56 у гот: «Ва
йә әз ә'змана вәбуйи дьбиньм у
Кӧр'е[ф] Мерьв ль мьле Хwәдейи
р'асте сәкьни!» 57 Wи чахи wана
кьрә qир'ин у гӧһед хwә гьртьн,
h'әму һәвр'а р'аһьштьнә wи,
58 әw жь бажер дәрхьстьн, данә
бәр кәвьра. Шә'да жи к'ьнщед
хwә данинә бәр ньгед хортәки
наве wи Шаwул. 59 Гава кәвьр
давитьне, Стәйфан дӧа кьр
у гот: «Хӧдан Иса, р'ӧh'е мьн
бьстинә». 60 Һьнге wи чок да, бь
дәнге бьльнд кьрә гази: «Хӧдан,
ве йәке ванар'а гӧнә[ф] h'әсаб
нәкә». Аһа кӧ гот, һеньжи*.

8

1 Шаwул жи qайл бу, кӧ әw
бе кӧштьне.

Шаwул пәй баwәрмәнда дьк'әвә

Әwе р'оже мьqабьли щьви-
на[ф] Оршәлимеда зерандьнәкә

* 7:47 П'адшати III, 6; Дирок II, 3:1-17.
* 7:50 Ишайа 66:1-2.
* 7:51 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Дьл у гӧһада бе сьнәтно».
** 7:51 Ишайа 63:10.
* 7:60 Бь заравәки дьн: «К'әтә хәwе». Аһа те фә'мкьрьне: «Р'ӧh'е хwә да, мьр».

гьран дәстпебу. Пештьри шан-
дийа һ’әмуйед баwәрмәнд бә-
лайи т’опрахед Щьһустане
у Самәрйайе бун. 2 Мәрьвед
хwәдехоф Стәйфан дәфьн кь-
рьн у шинәкә гьран сәр кьрьн.
3 Ле Шаwул гәләк зьрар дьда
щьвине, мал-мал дьгәр’ийа
жьн у мер к’аши дәрва дькьрьн
давитьнә кәле*.

Филипо Самәрйайеда Мьзгинийе дьдә

4 Әwед бәла-бәлайи бьбун
дьгәр’ийан, Мьзгинийа хәбәре
дьдан. 5 Филипо жи бәржери
бажарәки Самәрйайе бу, wанр’а
бона Мәсиһ даннасин дькьр.
6 Ә’лаләте бь дьл гӧһдарийа
готьнед Филипо дькьр, гава
дьбьһистьн у дьдитьн әw к’ә-
рәмәтед кӧ wи дькьрьн. 7 Жь
гәләк щьнак’әтийа[ф] р’ӧһ’ед
һ’әрам бь дәнге бьльнд дькьрь-
нә qир’ин дәрдьк’әтьн у гәләк
шьлушә’т, ньгада сәqәт qәнщ
дьбун. 8 Һьнге шабунәкә мәзьн
к’әтә wи бажари.

9 Мәрьвәк wи бажарида һәбу
наве wи Шьмһ’ун, әwи һе зува
сербази[ф] дькьр у самәри[ф] ә’щеб-
майи дькьрьн у хwә жи данибу
дәwса йәки мәзьн. 10 Т’әмамийа
щьмә’те жь бьч’ука һ’әта мәзьна
бь дьл гӧһ дьданә wи у дьготьн:
«Әв ә әw ‹Qәwата Хwәдейә мә-
зьн› кӧ дьбежьн». 11 Бь дьл гӧһ
дьданә wи, чьмки әwи зува бь
сербазийед хwә әw ә’щебмайи
кьрьбун. 12 Ле гава әwи әw мьз-
гинийа Филипо баwәр кьр, йа
кӧ бона П’адшатийа Хwәде у
наве Иса Мәсиһ дьда, һьн мер
һьн жьн, һ’әму жи пе аве һатьнә
ньхӧмандьне. 13 Шьмһ’ун хwәха
жи баwәр кьр һатә ньхӧмандьне
у т’ьме т’әви Филипо бу. У гава
әw нишан у к’әрәмәтед зор кӧ
дьбун дьдит, ә’щебмайи дьма.

14 Шандийед Оршәлимеда
гава бьһистьн, wәки Самәрйа-
йе хәбәра Хwәде qәбул кьрийә,
Пәтрус у Йуһ’әнна шандьнә щәм
wан. 15 Әw кӧ бәржер бун, бона
wан дӧа кьрьн кӧ Р’ӧһ’е Пироз
бьстиньн, 16 чьмки һ’әта һьнге
һе Р’ӧһ’е Пироз нәһатьбу сәр
жь wан т’ӧ кәси, т’әне бь наве
Хӧдан Иса һатьбунә ньхӧмандь-
не. 17 Һьнге Пәтрус у Йуһ’әнна
дәстед хwә данинә сәр wан у
wана Р’ӧһ’е Пироз станд.

18 Гава Шьмһ’ун дит, wәки
бь дәст данина шандийа Р’ӧһ’е

* 8:3 К’аред Шандийа 22:4-5; 26:9-11.

Пироз дьстиньн, п’әрә дьрежи
ԝан кьр 19 у гот: «Әви һ’ӧкӧми
бьдьнә мьн жи, кӧ әз дәсте хԝә
дайньмә сәр к’е, Р’ӧһ’е Пироз
бьстинә». 20 Ле Пәтрус ԝир’а
гот: «Зиве тә бьра т’әви тә бь-
т’әр’ьбә! Тә т’ьре п’ешк’еша
Хԝәде п’әрәти те стандьне!
21 П’ара тә ве йәкеда тьштәк
т’ӧнә, чьмки дьле тә ль бәр
Хԝәде нә р’аст ә. 22 Ньһа жь ԝе
хьрабийа хԝә вәгәр’ә, р’әща жь
Хӧдан бькә, бәлки әв нета тәйә
хьраб бе бахшандьне, 23 чьмки
әз тә нава тә’лайийа зьрав у
ԛәйдед нәһәԛийеда дьбиньм».
24 Шьмһ’ун ле вәгәр’анд у гот:
«Һун бона мьн һиви жь Хӧдан
бькьн, ԝәки жь әԝ готьнед ԝә
т’ӧ тьшт нәйе сәре мьн».

25 Гава ԝана шә’дәти да у хә-
бәра Хӧдан хәбәр дан, пашда
вәгәр’ийанә Оршәлиме у ль
сәр р’ийа хԝә гәләк гӧндед Са-
мәрйайеда жи Мьзгини дьдан.

Филипо у нәмере[ф] жь ԝәлате Әтйупийе

26 Һьнге мьлйак’әтәки Хӧдан
Филипор’а гот: «Р’абә һәр’ә
алийе башуре[ф], сәр ԝе р’ийа кӧ
жь Оршәлиме бәржери Газзайе
дьбә», кӧ чол-бәстәк бу. 27 Әԝ
жи р’абу чу у дина хԝә дайе,
ва йә нәмерәки[ф] жь Әтйупи-
йе ԝәзире Кәндаке, аԝа готи
п’адша Әтйупийе, кӧ ԝәк’иле
т’әмамийа хьзна ԝе бу, бона
һ’әбандьне һатьбу Оршәлиме.
28 Әԝ жь ԝьр вәдьгәр’ийа у ә’рәба
хԝәда к’ьтеба Ишайа[ф] п’ехәмбәр
дьхԝәнд. 29 Р’ӧһ’ Филипор’а гот:
«Пешда һәр’ә у р’әх ә’рәбева
һәрә». 30 Филипо жи бәзи не-
зик буйе, бьһист кӧ әԝ к’ьтеба
Ишайа п’ехәмбәр дьхунә у же
пьрси: «Чь кӧ тӧ дьхуни фә’м
дьки?» 31 Әԝи готе: «Әзе чаԝа
бькарьбьм фә’м бькьм, һәгәр
йәк мьнр’а шьровәнәкә?» У
һиви жь Филипо кьр кӧ р’абә
р’әх ԝи р’уне. 32 Әԝ щийе кӧ
ԝи ньвисареда дьхԝәнд әв бу:

«Мина пәза бона сәржекь-
рьне һатә бьрьне
у чаԝа бәрха ль бәр ԛӧсесе
хԝә накә к’алин,
дәве Хԝә вәнакә.
33 Әԝ ньмьз кьрьн у һәԛе Ԝи
же стандьн.
Дәрһәԛа зӧр’әта Ԝида к’е
ԝе гьли кә?
Чьмки ә’мьре Ԝи жь р’убаре
дьне һатә һьлдане»*.

* 8:33 Ишайа 53:7-8.

34 Нәмер жь Филипо пьрси
у готе: «Әз һиви дькьм мьнр’а
бежә, п’ехәмбәр ван тышта бона
к’е дьбежә? Бона хwә йан бона
йәки майин?» 35 Филипо р’абу
we ньвисареда дәстпекьр дәр-
һәqа Мьзгинийа Исада wир’а
шьровәкьр.

36-37 Гава р’ийа хwәда дьчун,
әw гьһиштьнә авәке у нәмер гот:
«Ва йә ав, иди чь наһелә кӧ әз
бемә ньхӧмандьне?»* 38 У нәмер
ә’мьр кьр, кӧ ә’рәбе бьдьнә сә-
кьнандьне, һәр дӧ жи к’этьнә
аве у Филипо нәмер ньхӧманд.
39 Гава әwана жь аве дәрк’әтьн,
Р’ӧһ’е Хӧдан Филипо һьлда, иди
нәмер Филипо нәдит, әw әшq у
ша р’ийа хwәда чу. 40 Ле Филипо
Ашдодеда хӧйа бу у дьгәр’ийа,
Мьзгини дьда һәр бажари, һ’әта
Qәйсәрийе жи һат.

Чаwа Шаwул ль Иса вәдьгәр’ә

(К’аред Шандийа 22:6-16;
26:12-18)

9 1 Шаwул жи һ’әта һьнге
һе гәф ль шагьртед Хӧдан
дьхwар кӧ wан бьдә кӧштьне.
Әw чу щәм сәрәкк’аһин, 2 дәс-
турнә’мә сәр к’ьништед Шаме
жь wи хwәстьн, wәки һ’ӧкӧме
wи һәбә жьн у меред кӧ ль пәй
ве Р’е дьчьн һәгәр ббинә, wан
бьгьрә гьредайи бинә Оршәли-
ме. 3 Гава дьчу незики Шаме бу,
ньшкева жь ә’змен р’онайике
дора wи шәwq да. 4 Әw к’әтә
ә’рде у дәнгәк бьһист кӧ wир’а
дьгот: «Шаwул, Шаwул! Тӧ чьма
Мьн дьзерини?» 5 Әwи жи гот:
«Тӧ к’и йи, Хӧдан?» Wи дәнги
готе: «Әз әw Иса мә, Йе кӧ тӧ
дьзерини*. 6 Дә ньһа р’абә һәр’ә
бажер, we тәр’а бе готьне те чь
бьки». 7 Әw мәрьвед кӧ т’әви
wи дьчун сар бун сәкьнин у
зар-зьман к’әтьн. Wан әw дәнг
дьбьһист, ле кәсәк нәдьдитьн.
8 Шаwул жь ә’рде р’абу, ч’ә’вед
wи вәкьри бун, ле тышт нәдьдит.
Һьнге дәсте wи гьртьн бьрьнә
Шаме. 9 Әw се р’ожа кор ма, нә
хwар у нә жи вәхwар.

10 Шамеда шагьртәки наве wи
Һананийа һәбу, Хӧдан дитьно-

* 8:36-37 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Филипо wир’а гот: ‹Һәгәр тӧ бь т’әмамийа дьле хwә баwәр дьки, дькари›. Әwи ле вәгәр’анд у гот: ‹Әз баwәр дькьм, кӧ Иса Мәсиһ Кӧр’е[ф] Хwәде йә›».

* 9:5 Нав һьнәк wәлгәр’андьнед кәвьнда әв жи һәйә: «‹Тӧ чьфта хwә ньк ари бавежи шьва сәртуж›. Әw жи ләрьзи у шашмайи гот: ‹Хӧдан, Тӧ чь дьхwази әз бькьм?› У Хӧдан wир’а гот».

кеда һатə бəр ч'ə'ва у wир'а гот:
«Һананийа!» Əwи гот: «Əз вьра
мə, Хöдан». 11 Хöдан wир'а гот:
«Р'абə һəр'ə we к'уча кö жер'а
Р'аст дьбежьн, мала Щьһудада
бона йəки жь Тарсусе наве wи
Шаwул бьпьрсə, чьмки ва йə
əw дöа дькə, 12 дина хwə дайе,
ва мəрик дитьнокеда һатə бəр
ч'ə'ва, наве wи Һананийа, əw
һат дəстед хwə данинə сəр wи,
кö əw диса бьбинə». 13 Һанани-
йа ле вəгəр'анд у гот: «Хöдан,
бона ви мəрьви мьн жь гəлəка
бьһистийə, wəки Оршəлимеда
wи чьqас хьраби ль щьмə'та Тə
кьрийə. 14 Вьр жи алийе сəрə-
кед к'аһинада һ'öкöме wи һəйə,
һ'əмуйед кö гази наве Тə дькьн
бьгьрə». 15 Ле Хöдан жер'а гот:
«Тö һəр'ə, чьмки Мьн əw ча-
wa һащəтəк бьжартийə, wəки
наве Мьн нəщьһуйа, п'адша у
зар'ед Исраелева бьдə наскь-
рьне. 16 Əзе Хwəха нишани wи
кьм, кö чьqаси гəрəке бона наве
Мьн щəфе бьк'ьшинə».

17 Һананийа жи чу к'əтə we
мале, дəсте хwə дани сəр wи
у готе: «Шаwул бьра! Хöдан
əз шандьмə, əw Исайе р'ева
р'асти тə һат, wəки тö диса бь-
бини у бь Р'öһ'е Пироз т'ьжи
би». 18 Дəстхwəда жь ч'ə'вед wи
мина капəке тьшт же wарийан,
дит, р'абу пе аве һатə ньхöман-
дьне, 19 хwарьн хwар у qəwата
wи һатə щи.

Шаwул бажаре Шамеда Мьзгинийе дьдə

Чəнд р'ожа Шаwул щəм ша-
гьртед Шамеда ма. 20 Дəстхwəда
Шаwул дəстпекьр к'ьништада
бона Иса даннасин кьр у гот кö:
«Əw Кöр'е Хwəде йə». 21 Һ'əму-
йед кö дьбьһистьн, ə'щебмайи
дьман у дьготьн: «Əва əw нинə,
кö Оршəлимеда йед кö гази Ви
Нави дькьрьн дькöштьн? У
бона we йəке һатийə вьр жи,
wəки wан бьгьрə у бьбə бьдə
дəсте сəрəкед к'аһина?» 22 Ле
Шаwул һинкьрьнеда һе qəwат
дьбу, избат дькьр кö Мəсиһ һəма
Иса йə у дəнге һ'əму щьһуйед
Шамеда дьда бьр'ине.

23 Гава гəлəк р'ож дəрбаз бун,
щьһу шеwьрин кö wи бькöжьн,
24 ле Шаwул нета wанə хьраб
һ'əсийа. Əw шəв у р'ож бəр дəр-
гəһед бажер бун кö wи бькöжьн,
25 ле шагьртед wи жи шəв əw бь
зəмбиле диwерва дахьстьн*.

* 9:25 Корьнт'и II, 11:32-33.

Шаwул Оршәлимеда

26 Гава Шаwул һатә Оршәли-
ме, wи дькьр кӧ т'әви шагьрта
бә, ле һ'әму жь wи дьтьрсийан,
wан баwәр нәдькьрьн кӧ әw жи
буйә шагьрт. 27 Һьнге Барнабас
әw һьлда бьрә щәм шандийа у
wанр'а гьли кьр, кӧ әwи р'еда
чаwа Хӧдан дитийә у т'әви wи
хәбәр дайә, Шамеда жи чаwа
мерк'ими наве Иса даннасин
кьрийә. 28 Шаwул Оршәлимеда
т'әви wан р'адьбу-р'удьньшт у
бь наве Иса Хӧдан мерк'ими
даннасин дькьр. 29 Ӧса жи т'әви
щьһуйед кӧ бь йунани[ф] хәбәр дь-
дан бь хәбәрдане дьк'этә дә'wе,
wана жи дькьр кӧ әw бькӧшта.
30 Гава бьра ве йәке һ'әсийан,
әw бәржер бьрьнә Qәйсәрийе
у дәрбази Тарсусе кьрьн.

31 Аwа щьвин ль т'әмамийа
Щьһустане, Щәлиле у Самәр-
йайе дәмәке ә'дьлайийеда бу,
р'ӧһ'анийеда ава дьбу, бь хофа
Хӧдан у бь дьлдайина Р'ӧһ'е
Пироз пешда дьчу, баwәрмәнд
зедә дьбун.

Qәнщбуна Әйнейас

32 Пәтрус жи һ'әму щийа дь-
гәр'ийа у бәржери щәм щьмә'та
Хwәдейә Лидайе жи бу. 33 Wьр
мәрьвәк дит наве wи Әйнейас,
кӧ һ'әйшт салед wи бун, шь-
лушә'т щи-ньвинада п'алдайи
бу. 34 Пәтрус wир'а гот: «Әйне-
йас! Иса Мәсиһ тә qәнщ дькә.
Р'абә у ньвина хwә бьдә һәв».
Әw пер'а-пер'а р'абу сәр хwә.
35 Һ'әму бьнәлийед Лидайе
у дәшта Шароне әw дитьн у
бәрбь Хӧдан вәгәр'ийан.

Сахбуна Табит'айе

36 Йафайеда к'ӧлфәтәкә ша-
гьрт һәбу, наве wе Табит'а, кӧ
«Хәзал» те wәлгәр'андьне. Әва
нава һ'әму qәнщи у херкьрь-
нада мабу. 37 Wан р'ожада әwа
нәхwәш к'әт мьр у әw шуштьн
ода жорьнда данин. 38 Йафа не-
зики Лидайе бу. Гава шагьрта
бьһист кӧ Пәтрус ль wьр ә, дӧ
мәри шандьн һиви кьрьн у
готьн: «Дәрәнги нәбә зу wәрә
щәм мә». 39 Пәтрус жи р'абу
т'әви wан һат. Гава гьһиш-
тә wьр, әw бьрьнә ода жорьн,
һ'әму жьнәбийа дора wи гьрт
у бь гьри әw к'ьнщ у кьрасед
кӧ сахийа хwәда Хәзале бона
wан дьрутьбун, нишани wи
дьдан. 40 Һьнге Пәтрус һ'әму
дәрхьстьнә дәрва, чок да дӧа
кьр у сәр щьнйазда вәгәр'ийа
гот: «Табит'а! Р'абә сәр хwә».

Әwе ч’ә’вед хwә вәкьрьн, ль
Пәтрус ньһер’и, р’абу р’уньшт.
41 Әwи дәсте хwә да wе р’акьрә
п’ийа, паше гази щьмә’та Хwә-
де у жьнәбийа кьр, әw сах бәр
wан да сәкьнандьне. 42 Әва йәка
т’әмамийа Йафайеда бәла бу
у гәләка баwәрийа хwә Хӧдан
анин. 43 Пәтрус гәләк р’ожа ль
Йафайе мала Шьмһ’уне ч’әрм-
кәрда ма.

Кор’нелйойе нәщьһу[ф] гази Пәтрус дькә у дитьнока Пәтрус

10 1 Qәйсәрийеда мәрьвәки
наве wи Кор’нелйо һәбу,
р’әфа «Ордийа Италйайеда»
сәрсәд[ф] бу. 2 Әw мала хwәва
йәки хwәйиман у хwәдехоф бу,
щьмә’та щьһуйар’а жи гәләк хер
дькьрьн у һәр гав бәр Хwәде
дӧа дькьр. 3 Әwи нивро незики
сьһ’әта сьсийа дитьнокеда бәр
ч’ә’ве хwә ашкәрә мьлйак’ә-
тәки Хwәде дит кӧ һатә щәм
wи у wир’а гот: «Кор’нелйо!»
4 Әwи кӧ ль wи ньһер’и, саw
к’әтә сәр у гот: «Чь йә Хӧдан?»
Мьлйак’әт готе: «Хwәде дӧа у
херед тә qәбул кьрьн у әw бир
нәкә. 5 Дә ньһа мәрийа бьшинә
Йафайе, гази Шьмһ’ун[ф] кә, йе
кӧ жер’а Пәтрус дьбежьн. 6 Әw
чаwа меван мала Шьмһ’уне
ч’әрмкәрда бәр бә’ре дьминә».
7 Гава әw мьлйак’әте кӧ wир’а
хәбәр дьда чу, әwи гази дӧ
хӧламед мале у әскәрәки бәр-
дәстийи хwәйиман кьр 8 у һәр
тьшт wанр’а гьли кьр шандьнә
Йафайе.

9 Р’ожа дьне әwана һе дьчун
у незики бажер дьбун, Пәтрус
незики сьһ’әта донздәһа р’абу
сәр хени кӧ дӧа бькә. 10 Әw бьр’-
чи бу хwәст кӧ нан бьхwә. Һе
гава нан һазьр дькьрьн, мина
сьһ’әтәке сәр wир’а дәрбаз
бу. 11 У wи дина хwә дайе, ва
ә’зман вәбу, тьштәки мина
дәстәхана мәзьн һәр чар го-
шава дардабу, дьһатә хwаре
сәр ә’рде. 12 Сәр wе һәр щур’ә
һ’әйwанед чарп’е, шулькийед
ә’рде у тәйрәдед ә’змен һәбун.
13 Дәнг һатә wи: «Р’абә Пәтрус,
сәржекә у бьхwә». 14 Ле Пәтрус
гот: «Һ’аша жь мьн Хӧдан, мьн
т’ӧ щар тьштәки һ’әрам[ф] йан
п’ис нәхwарийә». 15 Щара дӧда
әw дәнг һатә wи: «Әw тьште кӧ
Хwәде һ’әлал[ф] кьрийә тӧ һ’әрам
һ’әсаб нәкә». 16 Әва йәка се
щара qәwьми у һьнге әw дәс-
тәхан ә’зменва һатә һьлатьне.

17 Пәтрус һе ә’щебмайи нав
хwәда дьфькьри: «Әв чь дитьнок

бу мьн дит?» ва әw мәрьвед кӧ
Кор’нелйо шандьбун ль бәр
дәргәһ сәкьнин у мала Шьм-
һ’ун пьрсин. 18 Дәнг дан готьн:
«Шьмһ’уне кӧ жер’а Пәтрус дь-
бежьн ль вьр меван ә?» 19 Пәтрус
һе сәр wе дитьноке дьфькьри,
Р’ӧһ’ жер’а гот: «Ва нә се мәри
ль тә дьгәр’ьн. 20 Дә иди р’абә
һәр’ә хwаре у дӧдьли нәбә т’әви
wан һәр’ә, чьмки Мьн әwана
шандьнә». 21 Пәтрус жи пәйа
бу, чу щәм wан мәрьва у гот:
«Әз ьм әwе кӧ һун ле дьгәр’ьн.
Һун бона чь һатьнә?» 22 Wан
гот: «Кор’нелйойе сәрсәд әм
шандьнә. Әw мәрьвәки р’аст,
хwәдехоф у алийе т’әмамийа
мьләте щьһуйада жи хwәйийе
шә’дәтийа qәнщ ә. Әwи ә’мьр
жь мьлйак’әтәки пироз станд,
кӧ тә гази мала хwә кә у хәбәр-
дана тә бьбьһе». 23 Һьнге Пәтрус
әw т’әглифи мале кьрьн, щийе
шәве да wан.

Р’ожа дьне Пәтрус р’абу т’әви
wан чу, чәнд баwәрмәндед Йа-
файе жи т’әви wи чун. 24 Р’ожа
дьн гьһиштьнә Qәйсәрийе,
Кор’нелйо жи гази хwәхати
у достед хwә кьрьбу у һивийа
wан бу. 25 Гава Пәтрус дьк’әтә
һьндӧр’, Кор’нелйо пешийа
wида чу у к’әтә бәр ньга у бәр
та бу. 26 Ле Пәтрус әw р’акьрә
п’ийа у готе: «Р’абә бьсәкьнә,
әз хwәха жи мәри мә». 27 Wир’а
бь хәбәрдане к’әтә һьндӧр’ у
ль wьр гәләк щьвийайи дитьн.
28 Әwи wанар’а гот: «Һун хwәха
заньн кӧ нә ә’дәте мере щьһу
йә, кӧ т’әви нәщьһуйа р’абә-р’у-
ни, йан һәвва һәр’ьн-бен. Ле
Хwәде бәр мьн вәкьр, wәки
әз т’ӧ кәси п’ис йан һ’әрам
һ’әсаб нәкьм. 29 Бона wе йәке
жи гава гази мьн кьрьн, мьн
на-на нәкьр р’абум һатьм. У
әз ньһа дьпьрсьм, wә бона чь
гази мьн кьрийә?»

30 Кор’нелйо гот: «Бәри чар
р’ожа, незики ви чахи мьн дӧа-
йе сьһ’әта сьсийа мала хwәда
дькьр*, ньшкева мәрьвәк бь
к’ьнще чил-qәрqаш ль бәр мьн
сәкьни 31 у гот: ‹Кор’нелйо!
Хwәде дӧайед тә бьһистьн у
херед тәйә кьри жи бир анин.
32 Ньһа мәрийа бьшинә Йафайе
гази Шьмһ’ун кә, йе кӧ жер’а
Пәтрус дьбежьн, әw чаwа меван
ль мала Шьмһ’уне ч’әрмкәрда

* 10:30 Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «Бәри чар р’ожа, һ’әта ви чахи мьн р’ожи дьгьрт у дӧайе сьһ’әта сьсийа мала хwәда дькьр».

бәр бә’ре дьминә›*. 33 Мьн жи
пер’а-пер’а шандьнә щәм тә
у тә жи qәнщ кьр кӧ тӧ һати.
Ньһа әм һ’әму жи ль бәр Хwәде
сәкьни нә, кӧ чь жь Хӧдан тәр’а
һатийә ә’мьркьрьне бежи, әм
жи бьбьһен».

Даннасинийа Пәтрус мала Кор’нелйода

34 Пәтрус дәст бь хәбәрдане
кьр у гот: «Әз ньһа фә’м дькьм,
wәки Хwәде р’асти жи фьрqи-
йе накә нава мьләта*. 35 Ле жь
нав һәр мьләтида, йе кӧ жь Wи
хоф дькә у р’астийе дькә ль Wи
qәбул ә. 36 Һун иди р’ьнд заньн
кӧ Хwәде әва хәбәра зар’ед
Исраелр’а шанд, бь Иса Мәсиһ
Мьзгинийа ә’дьлайийе да, Йе
кӧ Хӧдане һ’әмуйа йә. 37 Ӧса жи
заньн жь Щәлиле гьрти т’әма-
мийа Щьһустанеда чь qәwьми,
пәй wе ньхӧмандьнер’а, йа кӧ
Йуһ’әнна даннасин кьр, 38 чаwа
Хwәде Исайе Ньсрәте бь Р’ӧ-
һ’е Пироз у qәwате к’ьфш кьр,
кӧ бь qәнщикьрьне гәр’ийа у
һ’әмуйед кӧ бьн бьндәстийа
мирещьнда бун qәнщ кьрьн,
чьмки Хwәде т’әви Wи бу. 39 Әм
хwәха шә’дед wан һ’әму тьшта
нә, йед кӧ Әwи т’опрахед Щь-
һустане у Оршәлимеда кьрьн.
Паше Әw дарва дардакьрьн у
кӧштьн, 40 ле Хwәде Әw р’ожа
сьсийа жь мьрьне р’акьр, да
ә’йанкьрьне, 41 нә кӧ һ’әму
щьмә’тер’а, ле wан шә’дар’а, йед
кӧ пешийе жь алийе Хwәдеда
һатьбунә бьжартьне, аwа готи
мәр’а, йед кӧ пәй мьрьн-р’абуна
Wир’а т’әви Wи хwарьн у вәхwа-
рьн. 42 У Әwи т’әми ль мә кьр,
wәки әм щьмә’тер’а даннасин
кьн у шә’дәтийе бьдьн кӧ Әw ә
һ’акьме мьрийа у зендийа жь
Хwәдеда к’ьфшкьри. 43 Һ’әму
п’ехәмбәр шә’дәтийа Wи дь-
дьн, кӧ һ’әмуйед баwәрийа хwә
Wи биньн, wе бь сайа наве Wи
бахшандьна гӧна бьстиньн».

Нәщьһу жи Р’ӧһ’е Пироз дьстиньн

44 Пәтрус һе әв тьшт дьготьн,
Р’ӧһ’е Пироз һатә сәр һ’әму-
йед кӧ әв готьн дьбьһистьн.
45 Баwәрмәндед ә’сьле хwәда
щьһу*, йед кӧ т’әви Пәтрус

* 10:32 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Әwе бе тәр’а хәбәр дә».
* 10:34 Qануна Дӧщари 10:17.
* 10:45 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Сьнәткьри».

һатьбун, зәндәгьрти ман, кö
Р’öһ’е[ф] Пироз чаwа п’ешк’еш
сәр нәщьһуйада** жи бари,
46 чьмки бьһистьн кö wана бь
зьмана хәбәр дьдан у шькьри
дьданә Хwәде. Һьнге Пәтрус
гот: 47 «Иди к’и дькарә нәһелә
кö әвана пе аве бенә ньхöман-
дьне[ф], йед кö мина мә Р’öһ’е
Пироз жи стандьн?» 48 Wи чахи
ә’мьр кьр кö бь наве Иса Мәсиһ
бенә ньхöмандьне. Паше wана
һиви жь wи кьр кö чәнд р’ожа
ль wьр бьминә.

Пәтрус щьвина Оршәлимер’а шьровәдькә кö чьма чубу мала йәки нәщьһу[ф]

11 1 Шандийа у баwәрмән-
дед алийе Щьһустанеда
дьман, бьһистьн кö нәщьһу-
йа жи хәбәра Хwәде qәбул
кьрьнә. 2 Гава Пәтрус һәвраз
чу Оршәлиме, баwәрмәндед
ә’сьле хwәда щьһу әw нәһәq
дькьрьн у 3 дьготьн: «Тö чуйи
щәм мәрьвед нәсьнәткьри у
тә т’әви wан нан хwарийә!»
4 Һьнге Пәтрус дәстпекьр бь
һур-гьли wанр’а шьровәкьр у
гот: 5 «Мьн бажаре Йафайеда
дöа дькьр, мина сьһ’әтәке сәр
мьнр’а дәрбаз бу. У мьн дить-
нокеда ль бәр ч’ә’ве хwә дит,
дәрданәкә мина дәстәхана
мәзьн һәр чар гошава жь ә’з-
мен дардабу һатә хwаре, ль
бәр мьн сәкьни. 6 Әз һе зур’
бьбум мьн ле дьньһер’и, мьн
дина хwә дайе, ва нә һ’әйwa-
нед чарп’е, р’ә’wьр, шулькийед
ә’рде у тәйрәдед ә’змен. 7 Һьнге
мьн дәнгәк бьһист кö мьнр’а
гот: ‹Р’абә Пәтрус, сәржекә у
бьхwә›. 8 Ле мьн гот: ‹Һ’аша жь
мьн, Хöдан, т’ö щар тьштәки
һ’әрам йан п’ис нәк’әтийә дәве
мьн›. 9 Щара дöда әwи дәнги жь
ә’змен ль мьн вәгәр’анд у гот:
‹Әw тьштед кö Хwәде һ’әлал
кьрийә, тö һ’әрам һ’әсаб нәкә›.
10 Әва йәка се щара qәwьми у
һәр тьшт пашда ә’зменва һатә
к’ьшандьне. 11 Һәма wи чахи
се мәрийед кö жь Qәйсәрийе
шандьбунә пәй мьн бәр ма-
ла кö әм теда дьман сәкьнин.
12 Р’öһ’ мьнр’а гот: ‹Т’әви wан
һәр’ә, дöдьли нәбә›. Әв һәр
шәш бьра жи т’әви мьн һатьн
у әм чунә мала wи мәрьви.
13 Әwи мәр’а гот, кö чаwа ма-
ла хwәда мьлйак’әт дитийә,
кö сәкьни йә wир’а готийә:

** 10:45 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Нәсьнәткьрийада».

‹Мәрийа бьшинә Йафайе у
гази Шьмһ’ун кә, йе кö жер’а
Пәтрус дьбежьн. 14 Әwe тәр’а
wан готьна бежә, бь к’ижана
те у т’әмамийа нәфәред мала
хwәва хьлаз би›. 15 У мьн һәма
дәст бь хәбәрдане кьр, Р’öһ’е
Пироз һатә сәр wан, чаwа пе-
шийе һатә сәр мә. 16 Wи чахи
һатә бира мьн әw хәбәра кö
Хöдан готьбу: ‹Йуһ’әнна бь аве
ньхöманд, ле һуне бь Р’öһ’е Пи-
роз бенә ньхöмандьне›*. 17 Аwа
һәгәр Хwәде хут әw п’ешк’еш
да wан, к’ижан да мә, гава мә
баwәрийа хwә Хöдан Иса Мәсиһ
ани, әз к’и бум кö мьqабьли
Хwәде бьсәкьнийама?»

18 Гава кö әв йәка бьһистьн,
дәнге хwә бьр’ин, шькьри данә
Хwәде у готьн: «Wәки öса йә
Хwәде әва мәщала да нәщьһуйа
жи, кö жь гöнәкьрьне вәгәр’ьн
у бьжин».

Баwәрмәндед бажаре Әнтакйайе

19 Әwед кö жь дәст wе зеран-
дьна пәй кöштьна Стәйфанр’а
бәла-бәлайи бьбун, гьһиштьнә
һ’әта Финикйайе, Qöбрьсе у
Әнтакйайе у т’әне щьһуйар’а
хәбәр даннасин дькьрьн*. 20 Ле
нава wанда һьнәк жь мәрьвед
Qöбрьсе у Курене һәбун, кö
гава чун к’әтьнә Әнтакйайе,
йунанар’а[ф]* жи хәбәр дьдан,
Мьзгинийа Хöдан Иса дьдан.
21 Дәсте Хöдан wанр’а бу, гә-
ләка баwәр кьр, бәрбь Хöдан
вәгәр’ийан.

22 Бона wан әв дәнг-бә’са
гьһиштә щьвина[ф] Оршәлиме,
Барнабас шандьнә Әнтакйайе.
23 Гава гьһиште у к’әрәма Хwә-
де дит, ша бу у дьл дьда wан
һ’әмуйа кö бь т’әмамийа дьле
хwәва Хöданр’а амьн бьминьн.
24 Барнабас мәрьвәки qәнщ,
Р’öһ’е Пироз у баwәрийева
т’ьжи бу. Гәләк щьмә’т сәр
баwәрмәндед Хöданда зедә бу.

25 Һьнге Барнабас дәрбази
Тарсусе бу, кö ль Шаwул бьгә-
р’ә, 26 әw дит ани Әнтакйайе.
Әwана һәвр’а т’әмамийа саләке
т’әви щьвине[ф] дьщьвийан
у гәләк щьмә’т һин дькьрьн.

* 11:16 К’аред Шандийа 1:5.
* 11:19 К’аред Шандийа 8:1-4.
* 11:20 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Мәрьвед жь wәлатед майинә кö йунани хәбәр дьдан».

Пешийе Әнтакйайеда шагьрт
«мәсиһи[ф]» һатьнә навкьрьне.
27 Wан р’ожа жь Оршәлиме
п’ехәмбәр бәржери Әнтакйайе
бун. 28 Жь wан йәк, кӧ наве wи
Һагабо бу, р’абу бь Р’ӧһ’ ә’лам
кьр, кӧ wе т’әмамийа дьнйайе-
да бьбә хәлайикә гьран. У ӧса
жи әва хәлайа һена Клаwдйо
Qәйсәрда[ф] бу*. 29 Һьнге шагьр-
тед Әнтакйайе qьрар кьрьн
кӧ жь дәсте к’ева чьqас те
алик’арийе бона баwәрмәндед
Щьһустане бьшиньн. 30 Ӧса
жи кьрьн, бь дәсте Барнабас
у Шаwул бәрпьрсийаред щь-
винер’а шандьн.

Кӧштьна Аqуб[ф] у гьртьна Пәтрус

12 1 Wан чахада Һеродәс[ф]
п’адша дәсте хwә һьл-
да сәр һьнәкед жь щьвине кӧ
wан бьдә щәфе, 2 Аqубе[ф] бьре
Йуһ’әнна бь шур да кӧштьне.
3 Әwи дина хwә дайе, кӧ кьрьна
wи ль щьһуйа хwәш һат, р’абу
Пәтрус жи да гьртьне. Әв йәк
р’ожед Щәжьна[ф] Нане Шкәвада
qәwьмин. 4 Гава Пәтрус гьрт,
авитә кәле спартә[ф] чар т’ахьма,
кӧ һәр т’ахьмәк чар-чар әскәр
бун, wәки мьqати wи бьн. Нета
wи әw бу кӧ пәй Щәжьна Дәр-
базбунер’а wи дәрхә бәр щьмә’те,
диwана wи бькә. 5 Иди Пәтрус
кәледа гьрти бу, ле щьвине бона
wи бь дьл у щан, бь дӧа һиви
жь Хwәде дькьр.

Азабуна Пәтрус

6 Wе шәве, кӧ сьбәтьре Һеродәс
дьхwәст әw дәрхьста бәр щьм-
ә’те, бона диwанкьрьне, Пәтрус
бь дӧ зьнщира гьредайи нава дӧ
әскәрада р’азайи бу, нобәдара
жи бәр дери нобәдарийа кәле
дькьр. 7 Ньшкева мьлйак’әтә-
ки[ф] Хӧдан бәр сәкьни, р’онайе
wи щийи шәwq да у ньч’андә
к’еләка Пәтрус, әw һ’ьшйар
кьр у готе: «Зу р’абә». Зьнщир
жь дәстед wи к’әтьн. 8 Һьнге
мьлйак’әт wир’а гот: «Пьшта
хwә гьредә у чарьхед хwә сәр
ньгед хwәва кә». Әwи жи ӧса
кьр. Паше wир’а гот: «Qап’уте
хwә бавежә сәр хwә у пәй мьн
wәрә». 9 Пәтрус жи дәрк’әт
да пәй wи чу, ле ньзаньбу әw
кьрьна мьлйак’әт р’аст ә, wи
т’ьре хәwне дьбинә. 10 Әwана
жь нобәдаред пешьн у дӧда дәр-
баз бун, һ’әта дәргәһе һ’әсьни

* 11:28 К’аред Шандийа 21:10.

һатьн, к'ижани дәрдьхьстә нав
бажер. Дәргәһ хԝәха ль бәр ԝан
вәбу, жь ԝьр дәрк'әтьн к'учәке
дәрбаз бун, ньшкева мьлйак'әт
жь ԝи ԛәтийа.

11 Һьнге Пәтрус сәр һ'ьше
хԝәда һат, гот: «Әз ньһа р'аст
заньм кӧ Хӧдан мьлйак'әте
Хԝә шанд, әз жь дәсте Һеро-
дәс у жь ԝан һ'әму тьштед кӧ
щьһу һивийе бун хьлаз кьрьм».
12 Гава әв йәк фә'м кьр, чу мала
Мәрйәма дийа Йуһ'әннайе кӧ
жер'а Марԛос дьготьн, кӧ ль ԝьр
гәләк щьвийабун дӧа дькьрьн.
13 Пәтрус дәргәһ хьст, щарикә
наве ԝе Р'ода чу гӧһе хԝә да
сәр. 14 Дәнге Пәтрус нас кьр,
жь шабуна дәргәһ вәнәкьр, ле
р'әви чу һьндӧр' гот: «Пәтрус ль
бәр дәргәһ сәкьни йә!» 15 Ԝана
ԝер'а гот: «Тә һ'ьше хԝә ӧнда
кьрийә?» Ле әԝа сәр йа хԝә
бу, кӧ р'аст ә. Ԝана гот: «Ԛәй
мьлйак'әте ԝи йә?»

16 Пәтрус жи сәрһәв-сәрһәв
дәргәһ дьхьст. Гава вәкьрьн әԝ
дитьн, һ'ьше сәре ԝан чу. 17 Әԝи
дәсте хԝә һ'әжанд кӧ кәр' бьн
у гьли кьр чаԝа Хӧдан әԝ жь
кәле дәрхьстийә, ӧса жи гот:
«Ве йәке Аԛуб[ф] у хушк-бьра-
йед дьнр'а жи бежьн». Хԝәха
жи р'абу чу щики дьн.

18 Събәһ кӧ сафи бу, әскәр
гәләки т'әвиһәв бун, гәло
чь һатә сәре Пәтрус? 19 Гава
Һеродәс ль ԝи гәр'ийа у әԝ
нәдит, жь әскәра һәр тьшт
пьрси у ә'мьр кьр кӧ бенә
кӧштьне. Паше Һеродәс жь
Щьһустане бәржери Ԛәйсә-
рийе бу у ԝьр ма.

Мьрьна Һеродәс П'адша

20 Һеродәс ль мьләтед Сур у
Сайдайе р'абьбу хәзәбе. Әвана
жи һәвр'а р'абун һатьн, Бьласто
ԝәк'иле мала Һеродәс анинә
р'айе у һиви кьрьн кӧ ль һәв
бен, чьмки бажаред ԝан жь
ԝәлате ԝи п'адшайи хӧрәк дьс-
тандьн. 21 Р'ожәкә к'ьфшкьри
Һеродәс к'ьнще п'адшатийе ле,
ль һәрәма[ф] диԝане р'уньшт у
бь щьмә'ти ԝанар'а хәбәр дьда.
22 Ә'лаләте жи дькьрә ԛир'ин у
дьгот: «Әва дәнге хԝәдеки йә,
нә йе мәрийа йә!» 23 Дәстхԝәда
мьлйак'әтәки Хӧдан ԝи хьст,
бона кӧ ԝи шькьри нәда Хԝә-
де, кӧрми бу мьр. 24 Ле хәбәра
Хԝәде бәрфьрә у зедә дьбу.

25 Барнабас у Шаԝул гава
ԛӧльхе хԝә ԛәдандьн, жь Оршә-
лиме вәгәр'ийан, Йуһ'әннайе
кӧ жер'а Марԛос дьготьн жи
т'әви хԝә анин.

Р'еwитийа Паwлосә пешьн, т'әви Барнабас (13:1–14:28)

Р'ôһ'е Пироз Паwлос у Барнабас дьшинә

13 [1] Щьвина Әнтакйайеда
чәнд п'ехәмбәр у дәрсдар
һәбун, Барнабас, Шьмһ'уне кô
жер'а Нигер* дьготьн, Лук-
йойе жь Курене, Мәнайине
кô т'әви Һеродәсе[ф] сәрwер**
мәзьн бьбу у Шаwул. [2] Әвана
кô нава һ'әбандьна Хôданда
бун у р'ожи[ф] дьгьртьн, Р'ôһ'е[ф]
Пироз wанр'а гот: «Барнабас у
Шаwул Мьнр'а бона wи шьхôле
кô Мьн гази wан кьрийә щôдә
кьн». [3] Wи чахи р'ожи гьртьн,
дôа кьрьн, дәстед хwә данинә
сәр wан у әw шандьн.

Шанди гьрава[ф] Qôбрьседа Мьзгинийе дьдьн

[4] Аwа әвана кô жь Р'ôһ'е Пи-
роз һатьнә шандьне, бәржери
Селукйайе бун у жь wьр бь
гәмийе дәрбази Qôбрьсе бун.
[5] Гава гьһиштьнә Сәламисе, к'ь-
ништед щьһуйайда хәбәра Хwәде
даннасин дькьрьн у Йуһ'әнна
жи к'омәкдаре wан бу. [6] Әw
т'әмамийа wе гьраве гәр'ийан,
гьһиштьнә һ'әта Пафосе. Ль
wьр п'ехәмбәрәки щьһуйайи
дәрәw у сербаз дитьн кô наве
wи Барйешу бу. [7] Әва йәки жь
бәрдәстийед Сәргийо Паwлосе
wәли[ф] бу. Сәргийо Паwлос жи
мәрьвәки аqьл бу, әви гази Бар-
набас у Шаwул кьр, кô хәбәра
Хwәде бьбьһе. [8] Ле Барйешуйе
сербаз, аwа готи бь йунани
Елумас, мьqабьли wан р'абу
у дькьр кô wәли жь баwәрийе
бьхальфинә[ф]. [9] Һьнге Шаwуле
кô жер'а Паwлос жи дьбежьн,
бь Р'ôһ'е Пироз т'ьжи ль wи
сербази ньһер'и [10] у готе: «Һәй
мьхәнәто у һ'әму фелбазийава
т'ьжийо! Щәwрьке мирещьн!
Дьжмьне т'әмамийа р'астийе!
Те һ'әта к'әнге т'әрка хальфан-
дьна р'ийед Хôданә р'аст нәки?
[11] Ва дәсте Хôдан ньһа wе сәр
тә гьран бә, те кор би у дәмәке
тә'ве нәбини». У дәстхwәда мьж

* 13:1 «Нигер» жи чаwа «мәрьве ч'әрме р'әш» те фә'мкьрьне.

** 13:1 Әва Һеродәса, аwа готи Һеродәс-Антипас, сәрwере Щәлиле бу (Луqа 3:1).

у думан hатә сәр wи, вьрда-wеда
дьк'әт р'ебәр дьхwәстьн. 12 Wи
чахи wәли кӧ әв йәк дит, баwәр
кьр, сәр wе hинкьрьна бона
Хӧдан ә'щебмайи ма.

Паwлос у Барнабас ль бажаре Әнтакйа qәза Пьсидйайе

13 Һьнге Паwлос hәвалед
хwәва бь гәмийе жь Пафо-
се р'ек'әтьн hатьнә Пәргейа
Памфилйайе. Йуh'әнна ль wьр
жь wан qәтийа, вәгәр'ийа Ор-
шәлиме. 14 Әwана жи жь Пәрге
чунә Әнтакйа Пьсидйайе, р'о-
жа[ф] шәмийе к'әтьнә к'ьнуште
р'уньштьн. 15 Пәй хwәндьна
Qанун у ньвисаред п'ехәмбә-
рар'а сәрwеред к'ьнуште йәк
шандьнә щәм wан у готьн:
«Гәли бьра, hәгәр готьнәкә wә
hәйә кӧ дьл бьдьнә щьмә'те,
к'әрәм кьн бежьн». 16 Паwлос
р'абу, дәсте хwә h'әжанд у гот:
«Гәли щьмә'та Исраеле у
нәщьhуйед кӧ жь Хwәде дь-
търсьн гӧhдар бьн! 17 Хwәдейе
ви мьләте Исраеле кал-бавед
мә бьжартьн у мьләт ль wәлате
Мьсьре хәрибийеда зедә кьр.
Бь дәсте зор әw жь wьр дәр-
хьстьн*, 18 чьл сали бәр'ийеда*
ль wан сәбьр кьр**. 19 Wәлате
Кәнанеда к'ока h'әфт мьләта
ани, ә'рде wан чаwа щи-wар да
щьмә'та Хwә*. 20 Һ'әта hьнге
чарсьд пенщи сал дәрбаз бу.
Жь wьр шунда h'акьм данә wан
h'әта hена Самуел п'ехәмбәр*.
21 Паше п'адша хwәстьн, Хwә-
де чьл сали йәки жь ә'шира
Бьнйамин[ф], Шаwуле кӧр'е
Кис да wан*. 22 Гава әw авит,
Даwьд сәр wан кьрә п'адша,
кӧ бона wи шә'дәти да у гот:
‹Мьн Даwьде Йеша[ф] мәрик
дьле Хwәр'а дит, wе хwәстьна
Мьн гьшки бинә сери[ф]›*. 23 Жь
зӧр'әта wи Хwәде анәгори созе
Хwә Исраелр'а Хьлазкьрәк
р'акьр, hәма хут Иса. 24 Бәри
hатьна Wи, пешийе Йуh'әнна

---

* 13:17 Дәрк'әтьн 1:7; 12:51.

* 13:18 Жьмар 14:34.

** 13:18 Нав hьнәк дәстньвисарада дәwса «ль wан сәбьр кьр» «әw хwәй кьрьн» hәйә.

* 13:19 Qануна Дӧщари 7:1; Йешу 14-19.

* 13:20 Һ'акьмти 2:16; П'адшати I, 3:20.

* 13:21 П'адшати I, 8:5; 10:21.

* 13:22 П'адшати I, 13:14.

т’әмамийа мьләте Исраелер’а
даннасин кьр, кӧ жь гӧнәкьрьне
вәгәр’ьн[ф] у бенә ньхӧмандь-
не*. **25** Гава Йуһ’әнна шьхӧле
хwә сәр һәвда ани, гот: ‹Һун
бона мьн чаwа дьфькьрьн, әз
к’и мә? Әз нә Әw ьм, бона
к’ижани һун дьфькьрьн. Ле
ва йә Әw пәй мьн те, кӧ әз нә
һежа мә бәне чарьхед ньгед
Wи вәкьм›*.

26 Гәли бьра, зар’ед хун-qьне-
та Бьраһим у нәщьһуйед нава
wәдайә кӧ жь Хwәде дьтьрсьн,
мәр’а әв хәбәра кӧ пе хьлаз
дьбьн һатә шандьне. **27** Бьнә-
лийед Оршәлиме у сәрwеред
wан Иса чаwа Хьлазкьр нас
нәкьрьн, ле гава диwана Wи
кьрьн, готьнед п’ехәмбәрайә кӧ
һәр шәми дьхуньн анинә сери.
28 Нәһәqийа бона кӧштьне жи
сәр Wи нәдитьн, ле диса һиви
жь Пилато кьрьн кӧ Wи бьдә
кӧштьне*. **29** Гава һәр тьштед кӧ
бона Wи ньвисар бун анинә се-
ри, жь дар анинә хwаре кьрьнә
т’ьрбе*. **30** Ле Хwәде Әw жь мь-
рьне р’акьр **31** у гәләк р’ожа Хwә
wанва да хӧйакьрьне, к’ижан
жь Щәлиле т’әви Wи һатьбунә
Оршәлиме. Ньһа жи әw ль бәр
щьмә’те шә’дед Wи нә*. **32** У әм
ве Мьзгинийе дьдьнә wә: Чь
кӧ Хwәде кал-бавед мәр’а соз
дабу, **33** Әwи бона мә кьр, аwа
готи зар’ед wанр’а, гава Иса
жь мьрьне р’акьр. Чаwа Зәбура
дӧдада жи ньвисар ә:

‹Тӧ Кӧр’е Мьн и,
Тӧ иро Мьнр’а буйи›*.

34 Бона ве йәке кӧ Әw жь мь-
рьне р’акьр у иди Әw т’ӧ щар
нар’ьзә, Хwәде аһа готийә:

‹Әзе wан дӧа-дьрозгед пирозә
амьн у Даwьдр’а создайи
сәр wәда бьбариньм›*.

35 Зәбурәкә дьнда жи дьбежә:
‹Тӧ наһели Пирозе Тә бьр’ьзә›*.
36 Бәле Даwьд зәмане хwәда
qьрара Хwәдер’а хӧламти кьр
мьр у гьһиштә пешийед хwә,

* 13:24 Луqа 3:3.
* 13:25 Луqа 3:16.
* 13:28 Луqа 23:21-23.
* 13:29 Луqа 23:50-56.
* 13:31 К’аред Шандийа 1:3.
* 13:33 Зәбур 2:7.
* 13:34 Ишайа 55:3.
* 13:35 Зәбур 16:10.

бәдәна wи р’ьзи. 37 Ле Әwе кӧ
Хwәде жь мырьне р’акьр нәр’ь-
зи. 38 Ньһа бьра әв йәк wәва
ә’йан бә, гәли бьра, кӧ бь сайа
Иса wәр’а бона бахшандьна
гӧна те даннасинкьрьне. У
жь wан һәр тьштед кӧ һун бь
Qануна Муса нькарьбун бесущ
буна, 39 ньһа к’и кӧ баwәрийа
хwә Иса бинә wе бесущ бә.
40 Һаш жь хwә һәбьн, нәбә әв
тьште кӧ п’ехәмбәра готийә
бе сәре wә:

41 ‹Бньһер’ьн к’ӧбар-бабах-
но,
ә’щебмайи бьн у бәтавәбьн,
чьмки Әзе р’ожед wәда кь-
рәки бькьм,
кьрәки ӧса, кӧ йәк wәр’а
бежә жи
һуне баwәр нәкьн›*».

42 Гава Барнабас у Паwлос
жь wьр дәрк’әтьн, һиви жь
wан кьрьн, кӧ шәмийа дьн
жи бона wе йәке wанр’а хәбәр
дьн. 43 Гава щьвина к’ьниш-
те бәла бу, гәләк щьһу у жь
нәщьһуйед кӧ һатьбунә сәр
баwәрийа щьһуйа пәй Паw-
лос у Барнабас дьчун. Wана-
р’а хәбәр дьдан у дьл дьданә
wан, wәки т’ьме нава к’әрәма
Хwәдеда бьминьн.

44 Р’ожа шәмийа дьн незики
т’әмамийа бажер щьвийа, кӧ
хәбәра Хӧдан бьбьһе. 45 Гава
щьһуйа әw ә’лаләт дит, жь
һ’әвсудийе мьqабьли готьнед
Паwлос сәкьнин у әw беһӧр-
мәт кьрьн. 46 Һьнге Паwлос
у Барнабас мерк’ими готьн:
«Гәрәке пешийе хәбәра Хwә-
де wәр’а бьһата хәбәрдане, ле
һун кӧ хәбәра Хwәде т’әхсир
дькьн у хwә лайиqи жийина[ф]
һ’әта-һ’әтайе накьн, ва әм
вәдьгәр’ьнә бәрбь нәщьһуйа.
47 Чьмки Хӧдан аһа ә’мьри мә
кьр: ‹Мьн Тӧ кьри р’онайа
нәщьһуйа, wәки һ’әта сәре
дьнйайе бьби мәщала хьлаз-
буне›*».

48 Гава йед нәщьһу әв йәк
бьһистьн, ша бун шькьри дь-
данә готьна Хӧдан. У әwед кӧ
бона жийина һ’әта-һ’әтайе
к’ьфшкьри бун, баwәр кьрьн.

49 Хәбәра Хӧдан т’әмамийа
wәлетда бәла бу. 50 Ле щьһуйа
һелан данә к’ӧлфәтед хwә-
дебаwәрә хwәйиqәдьр, т’әви
гьрәгьред бажер, мьqабьли

* 13:41 Һәбаqуq 1:5.
* 13:47 Ишайа 49:6.

Паwлос у Барнабас р’акьрьн
у жь синоред хwə дəрхьстьн.
51 Wана жи т’оза ньгед хwə сəр
wанда даwшанд, чунə Qонйайе*
52 у шагьрт бь шабуне у Р’öh’е
Пирозва т’ьжи бун.

Паwлос у Барнабас бажаре Qонйайеда

14 1 Qонйайеда жи əв йəк
мина həр щар qəwьми:
Паwлос у Барнабас к’əтьнə
к’ьништа щьhуйа, öса хəбəр
дан, wəки ə’лалəтəкə гьран жь
щьhу у нəщьhуйа баwəр кьрьн.
2 Ле щьhуйед кö баwəр нəкьрьн
дьле нəщьhуйа qьлqьландьн у
р’акьрьнə мьqабьли бьра. 3 Аwа
əwана гəлəк wəхт ль wьр ман,
мерк’ими сəр Хöдан хəбəр дь-
дан, Хöдан жи хəбəра к’əрəма
Хwə избат дькьр, бь дəстед wан
нишан у к’əрəмəт дьданə кьрь-
не. 4 Ле дöтирəти к’əтə бажер,
hьнəк ль алийе щьhуйа бун,
hьнəк жи ль алийе шандийа.
5 Һьнге hьнəкə жь нəщьhуйа
у щьhуйа т’əви сəрwеред хwə
qьрар кьрьн кö wан беhöрмəт
кьн у бдьнə бəр кəвьра, 6 ле əw
пе h’əсийан р’əвинə Листрайе
у Дербе, бажаред Лукайонйа,
öса жи дор-бəред wан. 7 У ль
wан дəра Мьзгини дьдан.

Паwлос у Барнабас Листра у Дербеда

8 Листрайеда йəки жь зьк-
макийеда ньгада шьлушə’т
р’уньшти бу, кö т’ö щара нə-
гəр’ийабу. 9 Əwи жи гöhдарийа
Паwлос дькьр, Паwлос ль wи
ньhер’и у гава дит баwəрийа
wи бона qəнщбуне həйə, 10 бь
дəнге бьльнд готе: «Р’абə сəр
ньгед хwə р’аст бьсəкьнə!» Əwи
жи банзда сəр хwə, дəстпекьр
гəр’ийа. 11 Ə’лалəте гава кьрьна
Паwлос дит, дəнге хwə hьлдан
бь лукайони готьн: «Хwəде
дьлqе инсенда hатьнə хwаре
щəм мə!» 12 Барнабаср’а Зəwсᶠ
готьн, Паwлоср’а жи Һəрмесᶠ,
чьмки хəбəрданеда йе пеш əw
бу. 13 К’аhине Зəwсе кö п’арьст-
гəhа wи ль пешбəри бажер бу,
га бь к’офиййаваᶠ анинə бəр
дəргəh, хwəст кö т’əви ə’лалəте
шандийар’а бькə qöрбан. 14 Ле
гава шандийа, Барнабас у Паw-
лосва əв йəк бьhист, к’ьнщед
хwə qəлаштьн у р’əвинə нава
ə’лалəте, кьрьнə гази у готьн:
15 «Ə’вдно! Һун чьма ве йəке

* 13:51 Луqа 9:5.

дькьн? Әм жи бьнйат’а хwәда
мәринә мина wә нә, Мьзгини-
йе дьдьнә wә, кӧ һун жь wан
тьштед п’уч’ вәгәр’ьн бәрбь
Хwәдейе сах бен, Йе кӧ ә’рд у
ә’зман, бә’р у һ’әмуйед нава
wанда ә’фьрандийә*. 16 Әwи
зәмане бьһӧрида һьшт кӧ һәр
мьләт р’ийа хwәда һәр’ә. 17 Ле
Хwәха Хwә бе шә’дәти нәһьшт,
qәнщи wәр’а кьр, жь ә’змен ба-
ран баранд, р’әз[ф] жи дәмсалада
данә wә, бь хӧрәква һун т’ер
кьрьн у шабун жи кьрә дьле
wә». 18 Бь ван готьна wана бь
зорәке ә’лаләт зәфт кьр, кӧ
qӧрбана бона wан нәдьн.

19 Һьнге жь Әнтакйайе у
Qонйайе щьһу һатьн, ә’лаләт
данә алийе хwә, Паwлос данә
бәр кәвьра, жь бажер к’аши дәр
кьрьн, wан т’ьре мьрийә. 20 Ле
гава шагьрта дора wи гьрт, әw
р’абу к’әтә бажер у р’ожа дьне
т’әви Барнабас р’абу чу Дербе.

Паwлос у Барнабас вәдьгәр’ьнә Әнтакйайа qәза Сурйайе

21 Wана кӧ wи бажарида Мьз-
гини дан у гәләк кьрьнә ша-
гьрт, вәгәр’ийанә Листрайе,
Qонйайе у Әнтакйайе. 22 Дьле
шагьрта дьшьдандьн у дьл
дьданә wан, кӧ баwәрийеда
бьминьн у дьготьн: «Гәрәке
әм бь гәләк щәфак’ьшандьне
бьк’әвьнә П’адшатийа Хwәде».
23 Wана бона һәр щьвинәке
бәрпьрсийар к’ьфш кьрьн, бь
р’ожи дӧа кьрьн у әw спартьнә
wи Хӧдане кӧ баwәрийа хwә
же анибун.

24 Әw нава Пьсидйайер’а
дәрбаз бун, паше һатьнә Пам-
филйайе. 25 Пәргеда жи хәбәра
Хwәде даннасин кьрьн, бәржер
чунә Әнталйайе. 26 Жь wьр жи
бь гәмийе чунә Әнтакйайе, wи
щийе кӧ спарти к’әрәма Хwәде
бьбун бона wи шьхӧле кӧ сәр
һәвда анин. 27 Гава һатьн, щь-
вин ль һәв щьвандьн у wанр’а
гьли кьрьн, кӧ Хwәде т’әви wан
чь тьшт кьрьнә у чаwа дәргәһе
баwәрийе бәр нәщьһуйа жи
вәкьр. 28 Ль wьр гәләк wәхт
т’әви шагьрта ман.

Шеwьра щьвина Оршәлимеда

15 1 Һьнәк жь Щьһустане
бәржери Әнтакйайе бь-
бун у бьра һин дькьрьн дьготьн:

* 14:15 Дәрк’әтьн 20:11; Зәбур 146:6.

«Һәгәр һун ль гора ә’дәте Муса
нәйенә сьнәткьрьне, һун хьлаз
набьн»*. 2 Нава wан у Паwлос,
Барнабасда гәләк дә’w-доз
пешда һат, һьнге бьра qьрар
кьр кӧ бона ве пьрсе Паwлос у
Барнабас, ӧса жи жь wан чәнд
кәс һәвраз һәр’ьнә Оршәлиме,
щәм шанди у бәрпьрсийара.
3 Щьвине кӧ әw вәр’екьрьн,
әwана Финикйе у Самәрйайе-
ва дәрбаз бун у һ’әму баwәр-
мәндар’а бона вәгәр’андьна
нәщьһуйа гьли дькьрьн, бь ве
йәке әw гәләки ша кьрьн. 4 Гава
гьһиштьнә Оршәлиме, щьви-
не, шандийа у бәрпьрсийара
әw qәбул кьрьн у чь кӧ Хwәде
т’әви wан кьрьбу wанр’а гьли
кьрьн. 5 Ле һьнәк баwәрмәндед
жь к’омәла ферьсийа р’абун
готьн: «Гәрәке ван сьнәт кьн
у wанар’а бежьн, кӧ Qануна
Муса хwәй кьн».

6 Шанди у бәрпьрсийар щьви-
йан, кӧ бона ве йәке бьшеwьрьн.
7 Пәй гәләк дә’w-дозер’а Пәтрус
р’абу сәр п’ийа у wанр’а гот:
«Гәли бьра! Һун хwәха заньн
кӧ Хwәде р’ожед пешьнда әз
нав wәда бьжартьм, кӧ нәщь-
һу хәбәра Мьзгинийе жь дәве
мьн бьбьһен у баwәр бькьн*.
8 Хwәдейе кӧ дьла занә да из-
баткьрьне, кӧ нәщьһу жи Wива
qәбул ьн, гава Р’ӧһ’е Пироз да
wан жи, чаwа да мә*. 9 Нава
мә у wанда т’ӧ фьрqи данәни,
бь баwәрийе дьле wан паqьж
кьр. 10 Иди чьма һун Хwәде
дьщер’ьбиньн, нирәки ӧса
датиньнә сәр стуйе шагьрта,
кӧ нә кал-бавед мә карьбунә
бьбьн, нә жи мә? 11 Әв йәк
аһа набә, ле әм баwәр дькьн,
кӧ чаwа әм бь к’әрәма Хӧдан
Иса хьлаз дьбьн, ӧса жи әw».

12 Һьнге т’әмамийа щьвате
дәнге хwә бьр’и у гӧһе хwә
данә сәр готьнед Барнабас у
Паwлос кӧ Хwәде бь дәстед wан
чьqас нишан у к’әрәмәт нава
нәщьһуйада кьрьбун. 13 Гава
әwана кәр’ бун, Аqуб[ф] дәнг
һьлда у гот: «Гәли бьра! Гӧһ
бьднә мьн. 14 Шьмһ’ун гьли
кьр, кӧ чаwа пешийе Хwәде
р’ә’ма Хwә ль нәщьһуйа кьрь-
бу, кӧ жь нава wан щьмә’тәке
дәрхә, wәки наве Wи һьлдьнә

* 15:1 Qануна К’аһинтийе 12:3.
* 15:7 К’аред Шандийа 10.
* 15:8 К’аред Шандийа 10:44; 2:4.

сәр хwә. 15 Ве йәкер’а готьнед
п’ехәмбәра жи ль һәв дьгьрьн,
чаwа ньвисар ә:

16 ‹Жь вьр шунда Әзе вәгәр’ьм,
коне Даwьди к’әти диса
вәгьрьм,
чи wи жи кӧ хьраб буйә Әзе
чекьм
у wи диса бдьмә р’агьртьне,
17 wәки һ’әрче мәрьвед майин
у һ’әму нәщьһуйед кӧ наве
Мьн сәр wан ә,
ль Хӧдан бьгәр’ьн.
18 Әw Хӧдане кӧ ван тьшта һе
жь дәwред бәреда ә’йан
кьрийә дьбежә›*.

19 Бона ве йәке жи әз аһа р’е
тер’а дьбиньм кӧ әм зә’мәте
нәдьнә әwед кӧ жь нәщьһу-
йа бәрбь Хwәде тен, 20 ле әм
нә’мәке wанр’а бньвисьн, кӧ
һ’әвза хwә жь wан qӧрбанед
кӧ п’утар’а тенә дайине бькьн,
ӧса жи жь бенамусийе, гоште
мьрарᶠ у хуне*. 21 Фә’мдари йә
кӧ һе qӧр’нед дәрбазбуйида
Qануна Муса һәр бажарида те
һинкьрьне у һ’әму р’ожед шә-
мийа к’ьништада wе дьхуньн».

Щабдайина щьвина Оршәлиме

22 Һьнге ль шандийа, бәр-
пьрсийара у т’әмамийа щьвине
хwәш һат, кӧ жь нава хwәда
чәнд мәрьва бьбьжерьн у т’әви
Паwлос у Барнабас бшинь-
нә Әнтакйайе. Әв бун йед кӧ
һатьнә шандьне: Щьһудайе
кӧ жер’а дьготьн Барсабо у
Силас. Нава баwәрмәндада
әвана ә’йан бун. 23 Бь дәсте wан
әв нә’мә шандьн аһа ньвисар:

«Әм бьрайед wәйә шанди
у бәрпьрсийар сьлава ль wә
бьрайед жь нәщьһуйайә Ән-
такйайе, Сурйайе у Килик-
йайе дькьн.

24 Мә бьһистийә кӧ жь нава
мә һьнәк дәрк’әтьнә, кӧ мә
хwәха т’әми нәданә wан, ле wан
бь хәбәред хwә зә’мәт данә wә
у фькред wә т’әвиһәв кьрнә*.
25 Бона ве йәке ль т’әмамийа
шеwьра щьвина мә хwәш һат,
кӧ әм мәрьва бьбьжерьн т’әви
бьрайед мәйә дәлал Барнабас
у Паwлос бшиньнә щәм wә,

* 15:18 Амос 9:11-12 у Ишайа 45:21.
* 15:20 Дәрк’әтьн 34:15-17; Qануна К’аһинтийе 18:6-23; 17:10-16.
* 15:24 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Дьбежьн: ‹Гәрәке һун бенә сьнәткьрьне у Qануна Муса хwәй кьн›».

[26] йед кö ә’мьре хwә данә наве
Хöдане мә Иса Мәсиһ. [27] Аwа
әм Щьһуда у Силас дьшиньн,
wәки әw жи ван тышта бь дәве
хwә wәр’а бежьн. [28] Ль Р’öһ’е
Пироз хwәш һат, öса жи ль мә,
кö т’ö бари нәдьнә сәр мьле wә,
пештьри ван тыштед һ’әwщә:
[29] Дури qöрбанед п’ута, хуне,
мьрарийе[ф] у бенамусийе бьн.
Һәгәр һун хwә жь ван тышта
хwәй кьн, qәнщ ә. Һун хwәш
бьн, дә ма хатьре wә».

[30] Һьнге әw вәр’екьрьн, бәр-
жер чунә Әнтакйайе щьм-
ә’т щьвандьн, нә’мә данә
wан. [31] Гава хwәндьн, бона
we дьлдайине п’ьр’ ша бун.
[32] Щьһуда у Силас жи кö п’е-
хәмбәр бун, бь гәләк хәбәра
дьл данә баwәрмәнда у әw
шьдандьн. [33-34] Гәләк wәхт ль
wьр ман, паше баwәрмәнда
әw бь хер у сьламәт пашда
шандьнә щәм wан, йед кö
әw шандьбун.* [35] Паwлос у
Барнабас жи Әнтакйайеда
дьман, т’әви гәләкед майин
хәбәра Хöдан һин дькьрьн у
даннасин дькьрьн.

Р’еwитийа Паwлосә дöда (15:36–18:22)

Паwлос у Барнабас жь һәвдö дьqәтьн

[36] Чәнд р’ожа шунда Паw-
лос готә Барнабас: «Wәрә әм
вәгәр’ьн сәрики бьдьнә wан
хушк-бьра, к’ижанар’а мә һ’әму
бажарада хәбәра Хöдан данна-
син кьрийә, дина хwә бьдьне к’а
һ’але wан чаwа йә». [37] Барнабас
дьхwәст Йуһ’әннайе кö жер’а
Марqос дьготьн жи т’әви хwә
бьбрана, [38] ле Паwлос р’е тер’а
нәдьдит, йе Памфилйайеда жь
wан qәтийа у т’әви wан шьхöл
нәкьр т’әви хwә бьбрана*.
[39] Һьнге йа wан ль һәв нәгьрт,
әв бу мә’ни жь һәв qәтийан.
Барнабас Марqос һьлда бь гә-
мийе чу Qöбрьсе, [40] Паwлос жи
Силас бьжарт у жь бьра спарти
к’әрәма Хöдан бун, р’ек’әтьн
чун. [41] Ль Сурйайе у Киликйайе
дьгәр’ийан, щьвин дьшьдандьн.

* 15:33-34 Нав һьнәк дәстньвисар у wәлгәр’андьнед кәвьнда әв жи һәйә: «Ле ль Силас хwәш һат, ль wьр бьминә».
* 15:38 К’аред Шандийа 13:13.

Тимот’ейо һəвалтийе Пажлос у Силаср’а дькə

16 1 Һьнге Пажлос һатə
Дербе у Листрайе. Ль
ԝьр шагьртəк һəбу наве ԝи
Тимот’ейо, кöр’е к’öлфəтəкə
щьһуйə баԝəрмəнд бу, ле баве
ԝи йунан бу. 2 Баԝəрмəндед
Листрайе у Ԛонйайе һьндава
ԝида ԛəнщ хəбəр дьдан. 3 Паԝ-
лос хԝəст ԝи т’əви хԝə бьбə у
бона ԝан щьһуйед ԝан дəра гьрт
əԝ сьнəт кьр, чьмки һ’əмуйа
жи заньбу кö баве ԝи йунан ə.
4 Гава бажарар’а дəрбаз дьбун,
əԝ т’əмийед кö шандийа у бəр-
пьрсийаред Оршəлиме ԛьрар
кьрьбун, дьданə баԝəрмəнда
кö хԝəй кьн. 5 Аԝа щьвин жи
баԝəрийеда дьшьдийан у р’ож
бь р’ож һ’əсабе ԝан зедə дьбу.

Мəкəдони хəԝнеда гази Пажлос дькьн

6 Нава синоред Фьригйа у
Галатйайеда гəр’ийан, чьмки
Р’öһ’е[ф] Пироз нəһьшт кö ԛəза
Асйайеда хəбəра Хԝəде бежьн.
7 Гава незики Мисйайе бун,
кьрьн кö һəр’ьнə Битенйайе,
ле Р’öһ’е Иса изьн нəда ԝан
8 у бəр Мисйайева дəрбаз бун
бəржер чунə Тройайе. 9 Шəв
Пажлос дитьнокеда бəр ч’ə’ве
хԝə дит, йəки мəкəдони сəкьни
бу һиви жь ԝи дькьр у дьгот:
«Ԝəрə Мəкəдонйайе али мə
бькə». 10 Гава ԝи əԝ дитьнок
дит, мə* дəстхԝəда хԝəст кö
һəр’ьнə Мəкəдонйайе. Мə фə’м
кьр, кö Хԝəде мə дьшинə ԝьр,
ԝəки Мьзгинийе бьдьнə ԝан.

Филипйайеда Лидйа бəрбь Хöдан вəдьгəр’ə

11 Əм жь Тройайе бь гəмийе
дəрк’əтьн р’аст чунə Самотрахе,
р’ожа дьне Нейаполисе. 12 Жь
ԝьр жи чунə Филипйайе, бажа-
рəки нə’йийа Мəкəдонйайейи
ə’йан, öса жи кö бажарəки
Р’омайе* йə. Ԝи бажарида
əм чəнд р’ожа ман. 13 Р’ожа

* 16:10 Луԛайе ньвиск’аре ве к’ьтебе ԝи чахи щəм Пажлос бу, лəма жи дьбежə «мə».

* 16:12 Филипйа Мəкəдонйайеда бу, нə сəр ə’рде Италйайе бу, ле диса «бажарəки Р’омайе» дьһатə һ’əсабе (бь йунани хəбəр бь хəбəр дьбежə, кö əԝ «Колонийа Р’омайе» йə). Һəԛе бажарванед Филипйайе ԝəкə һəԛе һəр бажарванəки жь бажаред Италйайейə майин бу, мəсəлə,

шәмийе әм жь дәргәһе бажер
дәрк’әтьн чунә дәве ч’ем, әԝ
дәр чаԝа әм дьфькьрин, щи-
йе дӧа бу. Мә р’уньшти т’әви
к’ӧлфәтед щьвийайи хәбәр
дьда, 14 к’ӧлфәтәкә хԝәдеба-
ԝәр жь бажаре Тийатирайе,
наве ԝе Лидйа кӧ к’ьнщед
ширк[ф] дьфьротьн, гӧһдари
дькьр. Хӧдан дьле ԝе вәкьр
кӧ гӧһ бьдә готьнед Паԝлос.
15 Гава әԝ нәфәред хԝәва пе
аве һатьнә ньхӧмандьне, һиви
жь мә кьр у гот: «Һәгәр һун
мьн баԝәрмәнда Хӧдан һ’әсаб
дькьн, к’әрәм кьнә мала мьн,
ль ԝьр бьминьн». У зор ль мә
кьр әм бьрьн.

Паԝлос у Силас бажаре Филипйайеда тенә гьртьне

16 Щарәке әм дьчунә щийе
дӧакьрьне, щарик р’асти мә һат,
кӧ р’ӧһ’е к’оч’әктийе пер’а бу,
әве бь ԝе к’оч’әктийе хԝәйед
хԝәр’а п’ьр’ к’ар дани. 17 Әва
пәй Паԝлос у мә к’әтьбу, дькьрә
ԛир’ин у дьгот: «Әв мәрьвана
хӧламед Хԝәдейе Һәри Жорьн
ьн, кӧ ԝәр’а бона р’ийа хьлазбу-
не даннасин дькьн!» 18 Әв йәка
әԝе гәләк р’ожа дькьр, һ’әта
кӧ Паԝлос ащьз бу, вәгәр’ийа
у ԝи р’ӧһ’ир’а гот: «Бь наве
Иса Мәсиһ ә’мьри тә дькьм
жь ԝе дәре!» У пер’а-пер’а әԝ
жь ԝе дәрк’әт. 19 Гава хԝәйед
ԝе дитьн кӧ гӧмана к’ара ԝан
һатә бьр’ине, Паԝлос у Силас
гьртьн, к’аши мәйдана бажер
щәм сәрԝера кьрьн, 20 әԝ бь-
рьнә бәр сәрдаред Р’омайе у
готьн: «Әв мәрьвана щьһу нә
у бажаре мә т’әвиһәв дькьн.
21 Ә’дәте ӧса мә бажарванед[ф]
Р’омайе һин дькьн, кӧ нә мәр’а
щайиз ә ԛәбул кьн, нә жи бь-
кьн». 22 Ә’лаләте һ’ьщуми сәр
ԝан кьр, сәрдара жи к’ьнщед
сәр ԝан ԛәлаштьн у ә’мьр кьрьн
кӧ ԝан бьдьнә бәр шьва. 23 Пәй
гәләк леданер’а авитьнә кәле
у ә’мьри сәрԝере кәле кьрьн,
кӧ р’ьнд мьԛатийе ԝан бькә.
24 Әԝи кӧ әв ә’мьр станд, әԝ
авитьнә зьндане у ньгед ԝан
ԛәйдада шьдандьн.

25 Незики ниве шәве Паԝлос
у Силас дӧа дькьрьн у әшԛи
Хԝәде дьстьран, гьртийа жи
гӧһе хԝә данибунә сәр ԝан.
26 Ньшкева ә’рд ԛайим һ’әжийа,

хԝәсәрихԝә диԝана хԝә дькьрьн, хәрщ нәдьданә Р’оме. Ләма р’езед 16:21-да мәрьвед бажер хԝә һ’әсаб дькьн чаԝа бажарванед[ф] Р’омайе.

һ’əта кӧ һ’имед кəле жи чун-һа-
тьн, дəстхwəда һ’əму дəри
вəбун, qəйд-зьнщиред һ’əмуйа
һатьнə вəкьрьне. 27 Гава сəрwере
кəле һ’ьшйар бу у дəред кəле
вəкьри дитьн, шур к’ьшанд кӧ
хwə бькӧжə, чьмки wи т’ьре
гьрти р’əвинə*. 28 Ле Паwлос бь
дəнге бьльнд кьрə гази у гот:
«Т’ӧ зийане нəдə ə’мьре хwə,
əм һ’əму жи вьра нə!» 29 Əwи
ч’ьра хwəст, р’əви һьндӧр’, лə-
рьзи хwə авитə бəр Паwлос у
Силас. 30 Əw дəрхьстьн у гот:
«Əз хӧлам! Əз чь гəрəке бькьм
кӧ хьлаз бьм?» 31 Wана жи гот:
«Баwəрийа хwə Хӧдан Иса
бинə, те нəфəред хwəва хьлаз
би». 32 Һьнге хəбəра Хӧдан wи
у wан һ’əмуйар’а готьн, йед
кӧ мала wида бун. 33 Һəма we
шəве сəрwере кəле əw бьрьн,
бьринед wан шуштьн у пе-
р’а-пер’а əw нəфəред хwəва пе
аве һатьнə ньхӧмандьне. 34 Əw
анинə мала хwə, сьфрə ль бəр
wан дани у т’əмамийа нəфəред
хwəва ша бун, кӧ баwəрийа
хwə Хwəде анин.
35 Гава сьбəһ сафи бу, сəрдара
запьдед хwə шандьн у готьн:
«Wан мəрьва бəр’дə». 36 Сəрwe-
ре кəле əв йəк Паwлоср’а гот:
«Сəрдар мəри шандьнə wəки
һун бенə бəр’дане. Ньһа р’а-
бьн бь хер у сьламəт һəр’ьн».
37 Ле Паwлос wанр’а гот: «Əм,
бажарванедᶲ Р’омайе, бе ди-
wан бь щьмə’ти данə бəр шьва
авитьнə кəле! У ньһа дьхwазьн
бь дьзива мə дəрхьн? На, əв
йəк набə, бьра хwəха бен мə
дəрхьн». 38 Запьда əв хəбəра-
на гиһандьнə сəрдара. Гава
кӧ бьһистьн əw бажарванед
Р’омайе нə, тьрсийан 39 һатьн
хwə авитьнə wан, паше əw
дəрхьстьн у һиви кьрьн кӧ жь
бажаре wан һəр’ьн. 40 Əw жи
жь кəле дəрк’əтьн чунə мала
Лидйайе, ль wьр хушк-бьра
дитьн, дьл данə wан у паше
р’ек’əтьн чун.

Qалмə-qалма бажаре Т’есалоникеда

17 1 Əwана Əмфиполис у
Аполонйайева дəрбаз

* 16:27 Wи чахи гава гьртик жь кəле бьр’əвийа, һьнге чь щəза кӧ дьгь-
һиштə гьрти, гəрəке сəрwере кəле дəwса wи бьк’ьшанда. Awa готи,
һəгəр йəки һежайи мьрне бьр’əвийа, һьнге гəрəке сəрwере кəле
дəwса wи бьһата кӧштьне.

бун һатьнә Т'есалонике, wи
щийе кӧ к'ьништа щьһуйа һәбу.
2 Пawлос жи мина ә'дәте хwә
чу нава wан у се р'ожед шәми-
йе wанар'а дьк'әтә хәбәрдане,
жь ньвисара 3 шьровәдькьр у
wанр'а избат дькьр, кӧ гәрәке
Мәсиһ щәфа бьк'ьшанда у жь
мьрьне р'абуйа у дьгот: «Әв
Исайе кӧ әз wәр'а даннасин
дькьм, әw Мәсиһ ә». 4 Һьнәкед
жь wан баwәр кьрьн хwә ль
Пawлос у Силас гьртьн, ӧса
жи ә'лаләтәкә хwәдебаwә-
ред йунан[ф] у гәләк к'ӧлфәтед
хwәйиqәдьр.

5 Ле жь щьһуйа һьнәка жь
һ'әвсудийе чәнд мәрьвед беке-
рә нәр'аст щьвандьн, кьрьнә
qалмә-qалм, бажар т'әвиһәв
кьрьн у һ'ьщуми сәр мала Йа-
сон кьрьн, дьхwәстьн Пawлос
у Силас банина бәр щьмә'те.
6 Гава әw нәдитьн, Йасон т'әви
чәнд брава к'аши щәм сәр-
wеред бажер кьрьн, дькьрьнә
qир'ин дьготьн: «Әwед дьнйа
т'әвиһәв кьрьнә гьһиштьнә
вьра жи 7 у Йасон әw qәбул
кьрьнә мала хwә! Әвана һ'әму
жи мьqабьли ә'мьред Qәйсәр
дьчьн у дьбежьн: ‹П'адшаки
дьн һәйә, наве wи Иса йә›». 8 Бь
ван готьна ә'лаләт у сәрwеред
бажер т'әвиһәв кьрьн. 9 Һьнге
жь Йасон у йед майин к'әфил[ф]
стандьн, әw бәр'дан.

Пawлос у Силас бажаре Бәройайеда

10 Һәма чаwа тә'ри к'әтә ә'рде,
бьра Пawлос у Силас шандьнә
Бәройайе. Әw кӧ гьһиштьнә
wьр, чунә к'ьништа щьһуйа.
11 Әв щьһу жь йед Т'есалонике
сәрwахттьр бун, хәбәра Хwәде
бь дьл у щан qәбул кьрьн у һәр
р'ож ньвисарада к'ур дьбун,
к'а әв тьшт ӧса нә. 12 Жь wана
гәләка баwәр кьр, ӧса жи гәләк
к'ӧлфәтед йунанә хwәйиqәдьр
у мер жи нә кем бун. 13 Гава
щьһуйед Т'есалонике бьһис-
тьн кӧ Пawлос хәбәра Хwәде
Бәройайеда жи даннасин дькә,
һатьн wьр жи һелан данә ә'ла-
ләте у әw т'әвиһәв кьрьн. 14 Wи
чахи бьра Пawлос дәстхwәда
шандьнә бәр бә'ре, ле Силас
у Тимот'ейо Бәройайеда ман.
15 Әwед кӧ Пawлос вәр'едькьр-
ьн, әw һ'әта Ат'инайе бьрьн,
паше жь Пawлос т'әми стан-
дьн кӧ Силас у Тимот'ейо зу
һәр'ьн бьгьһижьнә wи, хwәха
жи пашда вәгәр'ийан.

Паԝлос ль бажаре Ат’инайе

16 Гава Ат’инайеда Паԝлос
һивийа ԝан бу, дьле ԝи нә р’ь-
һ’әт бу, чьмки дит бажар нава
п’утп’арьстийеда бу. 17 Аԝа әԝи
к’ьништеда щьһу у йунанед[ф]
хԝәдебаԝәрр’а у ль мәйдане
бажерда жи һәр р’ож р’асти
к’е дьһат ԝанр’а дьк’әтә хә-
бәрдане. 18 Чәнд философед
епикури[ф] у стойхи[ф] ԝир’а к’ә-
тьнә һ’ӧщәте у һьнәка дьгот:
«Әви дәвбәлайи бет’әԝшә чь
дьхԝазә бежә?» Һьнәка жи
дьгот: «Ӧса те к’ьфше, кӧ әва
дәрһәԛа хԝәдейед хәрибда
даннасин дькә». Аһа дьготьн,
чьмки әԝи бона Иса у р’абуна
мьрийа даннасин дькьр. 19 Ԝи
чахи әԝ һьлдан бьрьнә бәр
щьвина Арйопагойе[ф] у готьн:
«Әм дькарьн бона ԝе һин-
кьрьна нуйә кӧ тӧ даннасин
дьки бьзаньбьн? 20 Тӧ тьштед
хәриб мә дьди бьһистьне, лә-
ма жи әм дьхԝазьн мә’на ԝан
бьзаньбьн». 21 Һ’әму ат’ини у
хәрибед кӧ ԝьр дьман, тьштә-
ки майинва мьжул нәдьбун,
пештьри тьштед ну готьне йан
бьһистьне.

22 Һьнге Паԝлос бәр щь-
вина Арйопагойеда сәкьни у
гот: «Гәли ат’инийа! Әз дина
хԝә дьдьме, кӧ һун жь һ’әму
алийава гәләки һ’әбандьнева
мьжул ьн. 23 Чьмки гава әз
гәр’ийам, мьн дина хԝә да
һ’әбандьнед ԝә, мьн горигә-
һәк[ф] дит кӧ сәр ԝе ньвисар
бу ‹ХԜӘДЕЙЕ НӘНАСР’А›.
Аԝа Әԝе кӧ һун нас накьн
дьһ’әбиньн, әз бона Ԝи ԝәр’а
даннасин дькьм. 24 Хԝәдейе кӧ
әв дьнйа у һ’әмуйед нава ԝеда
ә’фьрандийә, Әԝ Хӧдане ә’рд
у ә’змен ә у п’арьстгәһед бь
дәста чекьрида наминә*, 25 нә
жи ч’ә’ве Ԝи дәсте мәрьва йә
кӧ хьзмәтк’арийа Ԝи бькьн,
чаԝа Йәки һ’әԝще тьштәки,
ле Әԝ хԝәха ә’мьр, бине у һәр
тьшти дьдә һ’әмуйа. 26 Һ’әму
мьләтед дьнйайе жь хунәки
хӧльԛанд, кӧ сәр р’уйе т’әма-
мийа дьнйайе бьжин. Әԝи
зәман у синоред щи-мьск’әна
ԝанр’а к’ьфш кьрьн. 27 Әԝи әв
йәкана кьрьн, ԝәки мәрьв ль
Ԝи бьгәр’ьн, бәлки бьп’әлиньн
бьбиньн. Ле Әԝ Хԝәде жь мә
һәр кәси нә дур ә жи, 28 чьмки
‹әм бь Ԝи дьжин, дьмәшьн у

* 17:24 П’адшати III, 8:27.

һәнә›*. Чаwa чәнд шайиред
wә жи готьнә: ‹Әм р'аст зар'ед
Wи нә›**.

29 Awa кӧ әм жь Xwәде бунә,
гәрәке әм Xwәде аһа нәшьби-
ньн мина зер', зив, йан кәвьре
кӧ бь һ'ьш у һостатийа мәрьва
һатьнә к'оландьне. 30 Xwәде
дина Xwә нәдайә һ'әму зә-
манед кӧ мәрьвайийе Әw нас
нәкьрийә, ле ньһа һәр дәра
т'әми ль һ'әму мәрьва дькә,
кӧ жь гӧнәкьрьне вәгәр'ьн[ф].
31 Чьмки Әwи р'ожәк к'ьфш
кьрийә, к'ижанеда we диwана
дьне р'аст бь дәсте Мәрьвәки
бькә, Йе кӧ Әwи к'ьфш кьрийә.
Xwәде әв йәкана һ'әмуйар'а да-
нә избаткьрьне, гава Әw мәрьв
жь мьрне р'акьр».

32 Гава бона р'абуна мьрийа
бьһистьн, һьнәк пе к'әнийан,
ле һьнәка жи гот: «Бона we
йәке әме щарәкә дьн жь тә
бьбьһен». 33 У Пawлос жь нав
щьвина wан дәрк'әт чу. 34 Ле
һьнәка xwә ль wи гьрт, баwәр
кьрьн. Нава wанда бун Дийо-
нисйойе әндәме Арйопагойе у
к'ӧлфәтәкә наве we Дамәрис,
т'әви һьнәкед майин.

Пawлос бажаре Корьнт'еда

18 1 Жь wьр шунда Пawлос
жь Ат'ине р'ек'әт һатә
Корьнт'е. 2 Ль wьр йәки щьһу
наве wи Акила дит, буйина
xwәда жь Понтосе. Әва т'әви
к'ӧлфәта xwә Прьскилайе ну жь
Италйайе һатьбу, чьмки Qәй-
сәр Клаwдйо ә'мьр кьрьбу, кӧ
һ'әму щьһу жь Р'оме дәрк'әвьн.
Пawлос чу щәм wан, 3 щәм wан
ма у т'әви wан хәбьти, чьмки
п'еше wан йәк бу, кон чедькь-
рьн. 4 Әw һ'әму р'ожед шәмийа
к'ьништада щьһу у йунанар'а[ф]
дьк'әтә хәбәрдане, әw дьданә
баwәркьрьне.

5 Гава Силас у Тимот'ейо жь
Мәкәдонйайе һатьн, Пawлос бь
хирәт т'әмамийа wәхте xwә да

* 17:28 Әва готьна жь занәки бь наве Әпименидәс бу. Әw йәки шайир бу у жь бажаре Кьнососе гьрава Кьретийе бу. Әw qаси 600 сали бәри Иса Мәсиһ бьбу.

** 17:28 Әва готьна жь ньвисарәкә Аратус шайир ә, кӧ бона xwәдеки xwә ньвисийә, к'ижани йунана дьһ'әбанд. Аратус шайир жь qәза Киликйайе бу, qаси 300 сали бәри Иса Мәсиһ бьбу. Пawлос xwәха жи жь qәза Киликйайе бу.

һинкърьна Хәбәре* у щьһуйар'а
шә'дәти дьда кö Мәсиһ, Иса йә.
6 Гава әw мьqабьли wи р'абун у
әw беһöрмәт кърьн, әwи к'ьн-
ще хwә даwшанд у готә wан:
«Хуна wә сәре wә бә, әз бесущ
ьм. Жь вьр шунда әзе һәр'ьмә
щәм нәщьһуйа». 7 Әw һьнге жь
wьр чу к'әтә мала йәки наве
wи Тито Йусто. Әw мәрьвәки
нәщьһу бу, ле хwәдебаwәр бу,
мала wи к'еләка к'ьнище бу.
8 Къриспойе сәрwере к'ьнище
жи нәфәред хwәва баwәрийа
хwә Хöдан ани у жь корьнт'ийа
гәләка кö бьһистьн, баwәр кърьн
у пе аве һатьнә ньхöмандьне.

9 Шәвәке Хöдан дитьнокеда
һатә бәр ч'ә'ве Паwлос у готе:
«Нәтьрсә, хәбәр дә у хwә кәр'
нәкә. 10 Чьмки Әз т'әви тә мә
у кәсәке бәр тә р'анәбә зийане
нәдә тә, чьмки гәләк щьмә'та
Мьн ви бажарида һәйә». 11 Әw
ль wе дәре саләке у шәш мә-
һа ма, әw һини хәбәра Хwәде
дькърьн.

12 Һена wәлийе Галийойе
Ахайайеда щьһу бунә йәк,
һ'ьщуми сәр Паwлос кърьн
у бърьнә бәр диwане 13 готьн:
«Әва щьмә'те һин дькә, кö нә ль
гора qануне Хwәде бьһ'әбиньн».
14 Гава Паwлос wе дәстпекьра
хәбәр да, Галийо щьһуйар'а гот:
«Һәгәр гьли бона нәһәqийе у
хьрабийе буйа, щьһуно, дьбу
кö мьн гöһдарийа wә бькьра,
15 ле һәгәр пьрс сәр хәбәра,
нава у qануна wә йә, һун хwәха
бьньһер'ьн. Әз нахwазьм бь-
бьмә һ'акьме ван тышта». 16 У
әw жь диwанхане дәрхьстьн.
17 Һьнге һ'әмуйа Состенисе
сәрwере к'ьнище гьртьн, ль
бәр диwанхане к'öтан, ле qәт
хәма Галийо жи нибу.

**Паwлос вәдьгәр'ә
Әнтакйайе**

18 Паwлос гәләк р'ожа диса
ль wьр ма, паше хатьре хwә жь
баwәрмәнда хwәст, бь гәмийе
чу алийе Сурйайе. Прьскила
у Акила жи т'әви wи бун. Әwи
Кәнхерйайеда п'ор'е хwә кöр'
кърьбу, чьмки ад-qьраркьри*
бу. 19 Әw гьһиштьнә Әфәсе,

* 18:5 Нав һьнәк дәстньвисарада дәwса «Хәбәр» «Р'öһ'ва» һәйә, кö һьн аһа фә'м дькьн: «Бь алава Р'öһ'ва гьредайи».

* 18:18 Wе ад-qьрарер'а «нәзир[ф]» дьбежьн. Дәрһәqа qәйдә-qанунед нәзирда Жьмар 6:1-21-да бьхуньн.

Прьскила у Акила ль wьр һьш-
тьн, хwәха к'әтә к'ьниште щь-
һуйар'а к'әтә хәбәрдане. 20 Wана
һиви жь wи кьр, кӧ һьнәки
дьреж ль wьр бьминә, әw qайл
нәбу. 21 Ле гава хатьре хwә жь wан
хwәст, гот: «Әзе диса сәр wәда
бем, һәгәр Хwәде һ'ъз бькә»*.
Бь гәмийе жь Әфәсе чу. 22 Гава
гьһиштә Qәйсәрийе, һәвраз чу
Оршәлиме сьлав да щьвине,
паше бәржер чу Әнтакйайе.
23 Гава һьнәк wәхт ль wьр ма,
р'абу бәрева к'әтә wәлате Га-
латйа у Фьригйа, һ'әму шагьрт
баwәрийеда дьшьдандьн.

Аполо бажаре Әфәседа Мьзгинийе дьдә

24 Щьһуки наве wи Аполо,
буйина хwәда жь Скәндәрйайе,
һатә Әфәсе. Әва готьнбежәки
сәрхwә у ньвисаред[ф] пироздa
занәки зор бу. 25 Әw Р'ийа Хӧ-
данда һинбуйи бу, агьре хирәте
сери к'әтьбу* бона Иса р'аст
хәбәр дьда у һин дькьр, ле т'әне
ньхӧмандьна Йуһ'әнна заньбу.
26 Әви дәстпекьр к'ьништеда
мерк'ими хәбәр да. Ле гава
Прьскилайе у Акила хәбәр-
дана wи бьһистьн, әw бьрьнә
щәм хwә, һе р'аст Р'ийа Хwәде
wир'а шьровәкьрьн. 27 Аполо кӧ
хwәст һәр'ә Ахайайе, бьра дьл
данә бәр у шагьртар'а жи нә'мәк
ньвисин кӧ wи qәбул кьн. Гава
гьһиштә wьр, әw гәләки кери
wан һат, йед кӧ бь к'әрәма Хwәде
бьбунә баwәрмәнд. 28 Чьмки бь
щьмә'ти хәбәрданеда йа wи ль
сәр йа щьһуйа дьк'әт, бь ньви-
саред пироз дьда избаткьрьне,
кӧ Мәсиһ, Иса йә.

Р'еwитийа Паwлосә сьсийа (18:23; 19:1–21:16)

Паwлос Әфәседа

19 1 Гава Аполо һе Корьн-
т'еда бу, Паwлос щийе
жорьнр'а дәрбаз бу бәржери
Әфәсе бу у ль wьр чәнд шагьрт
дитьн 2 у жь wан пьрси: «Гава
wә баwәр кьр, wә Р'ӧһ'е Пироз

* 18:21 Нав һьнәк дәстньвисарада аһа йә: «Әз гәрәке ә'сә әве щәжь-
на кӧ те Оршәлимеда дәрбаз кьм. Ле әзе диса сәр wәда бем, һәгәр
Хwәде һ'ъз бькә».
* 18:25 Аһа жи те фә'мкьрьне: «Бь алава Р'ӧһ'е Хwәде».

станд?» Wана гот: «Мə qəт нə-
бьhистийə жи кö Р'öh'е Пироз
həйə». 3 Əwи wанр'а гот: «Ле hун
бь чь hатьнə ньхöмандьне?»
Wана гот: «Бь ньхöмандьна
Йуh'əнна». 4 Паwлос гот: «Йу-
h'əнна бона гöнəвəгəр'андьне
ньхöманд у щьмə'тер'а гот: ‹Йе
кö пəй мьнр'а те баwəрийа хwə
Wи биньн›, аwа готи Иса»*.
5 Гава əв йəк бьhистьн, бь наве
Хöдан Иса hатьнə ньхöмандь-
не. 6 У гава Паwлос дəстед хwə
данинə сəр wан, Р'öh'е Пироз
hатə сəр wан, бь зьмана хəбəр
дан у п'ехəмбəрти кьрьн. 7 Əва-
на wəкə донздəh мəрийа бун.

8 Паwлос к'əтə к'ьниште, се
мəhа мерк'ими хəбəр дьда, бо-
на П'адшатийа Хwəде wанр'а
дьк'əтə хəбəрдане у əw дьданə
баwəркьрьне. 9 Ле гава hьнəкə
сəрh'ьшк мьqабьл дəрк'əтьн у
ль бəр щьмə'те Р'ийа Хöдан бе-
höрмəт дькьрьн, Паwлос жь wан
qəтийа, шагьрт башqə кьрьн
у həр р'ож дəрсхана Тиранода
wанр'а дьк'əтə хəбəрдане. 10 Əве
йəке дö сала к'ьшанд, h'əта
кö h'əму щьhу у йунанед[ф] кö
qəза Асйайеда дьман, Хəбəра
Хöдан бьhистьн.

Һəр h'əфт кöр'ед Скеwа

11 Хwəде бь дəсте Паwлос
гəлəк к'əрəмəтед зор дькьрьн,
12 h'əта кö əw дəстмал у шалькед
кö Паwлос ле дьк'əтьн нəхwə-
шар'а дьбьрьн, əw qəнщ дьбун
у р'öh'ед хьраб дəрдьк'əтьн.
13 Чəнд щьhуйед гəр'ок həбун
кö хwə дабунə щьндəрхьстьне,
wан дькьр кö сəр йед кö р'öh'ед
хьраб нава wанда həбун, пе
наве Хöдан Иса бəри wан дьн
у дьготьн: «Əм пе wи Исайе кö
Паwлос даннасин дькə бəри wə
дьдьн». 14 Əва йəка həр h'əфт
кöр'ед Скеwайе сəрəкк'аhинə-
ки щьhуйа дькьрьн. 15 Щарəке
р'öh'е хьраб ль wан вəгəр'анд у
гот: «Əз Иса нас дькьм, бона
Паwлос жи заньм, ле hун к'и
нə?» 16 Һьнге əw мəрьве кö р'öh'е
хьраб теда бу, банзда сəр wан,
qəwата wи wан h'əмуйада чу
əw öса к'öтан, wəки əw жь we
мале тə'зи у бьриндар р'əвин.
17 Бона ве йəке h'əму щьhу у
йунанед кö Əфəседа дьман пе
h'əсийан. Тьрс к'əтə сəр wан
h'əмуйа у наве Хöдан Иса бь-
льнд дьбу. 18 Гəлəк баwəрмəнд
жи дьhатьн гöнед хwə дьданə

* 19:4 Луqа 3:1-18.

р’уйе хwə у кьред хwə дьго-
тьн. 19 Йед сербазийева жи кӧ
мьжул дьбун, гəлəка к’ьтебед
хwə т’оп дькьрьнə щики у ль
бəр һ’əмуйа дьшəwьтандьн.
Qимəте wан һ’əсаб кьрьн, пен-
щи һ’əзар зив^ф дəрк’əт. 20 Бь ви
аwайи Хəбəра Хӧдан бь зорайи
һе пешда дьчу у qəwат дьбу.

Шəр’-дə’wа Əфəседа

21 Гава əв тьшт бун, Паwлос
qьрар кьр* кӧ Мəкəдонйайе
у Ахайайева дəрбаз бə һəр’ə
Оршəлиме у гот: «Пəй чуйина
wьрар’а гəрəке əз һəр’ьм Р’оме
жи бьбиньм». 22 Əwи дӧ к’омəк-
даред хwə Тимот’ейо у Ерасто
шандьнə Мəкəдонйайе у əw
һьнəки жи ль qəза Асйайе ма.
23 Wан чахада бона Р’ийа
Хӧдан гəлəки шəр’-дə’w пешда
һат. 24 Йəки зивкəр һəбу наве
wи Димитрийо. Əви п’арьст-
гəһед хwəдейа наве wе Артə-
мис^ф щур’е йа ə’дəтида бь зив
бьч’ук чедькьрьн у гəлəк к’ар
һостар’а дани. 25 Əwи гази wан
һ’əму һоста, ӧса жи йед мина
хwəйийе ви п’ешəйи^ф кьрьн у
гот: «Гəли һəвала! Һун заньн
кӧ к’ара мə ви шьхӧлида йə.
26 Һун жи дьбьһен у дьбиньн
кӧ əви Паwлоси нə кӧ т’əне
Əфəседа, ле баwəрийа wə һə-
бə т’əмамийа qəза Асйайеда
жи сəре гəлəк щьмə’та т’ьжи
кьрийə жь р’е дəрхьстийə у
дьбежə: ‹Əw хwəдейед кӧ бь
дəста чекьри нə, əw нə хwəде
нə›. 27 Зийана wе нə т’əне əw
ə кӧ п’еше мə те беһӧрмəткь-
рьне, ле п’арьстгəһа Артəмис
хwəдейа мəзьн wе бəр тьштəки
нəйе һ’əсабе у wе qəдьре мəзь-
найийа wе бьк’əвə, йа кӧ һ’əму
qəза Асйа у дьнйа дьһ’əбинə».
28 Гава əв йəк бьһистьн, бь
к’ин-бох т’ьжи бун, дькьрьнə
qир’ин у дьготьн: «Артəмиса
əфəсийа мəзьн ə!» 29 Т’əмамийа
бажер qьлqьли, р’аһьштə Гайос
у Əристархойе мəкəдони, кӧ
һəвал-р’ейед Паwлос бун, һəвр’а
р’əвинə дитьндаре^ф. 30 Паwлос
жи хwəст кӧ бьк’əвə нава wе
ə’лалəте, ле шагьрта нəһьшт.
31 Жь һьнəк сəрwеред qəза
Асйайе жи кӧ достед wи бун,
мəри шандьнə щəм wи у һиви
же кьрьн, кӧ нəчə дитьндаре.
32 Һəма wи wəхтида һьнəка
щур’əки, һьнəка жи щур’əки
дьн дькьрьнə qир’ин, чьмки

* 19:21 Аһа жи те фə’мкьрьне: «Паwлос бь р’ебəрийа Р’ӧһ’ qьрар кьр».

к’омбуна wан т’əвиhəвбуйи бу,
гəлəка жи ньзаньбу əw бона
чь жи щьвийанə. 33 Һьнəка жь
ə’лалəте Скəндəр пешда бьрьн,
чьмки щьhуйа əw пешда дə’ф
дан. Скəндəр дəсте хwə быльнд
кьр, хwəст щаба хwə бьдə. 34 Ле
гава пе h’əсийан кӧ əw щьhу
йə, h’əмуйа бь дəнгəки wə-
кə дӧ сьh’əта кьрьнə qир’ин:
«Артəмиса əфəсийа мəзьн ə!»
35 Паше к’атьбе[ф][*] бажер ə’ла-
лəт сəqьр’анд у гот: «Гəли əфə-
сийа! К’и ньзанə кӧ бажаре
Əфəсе хwəйитийе[**] п’арьстгəhа
Артəмиса мəзьн дькə, йа кӧ
кəвьре wейи пироз жь ə’змен
hатийə хwаре? 36 Чаwа ве йəкеда
кӧ тьштəки хельф т’ӧнə, лəма
жи гəрəке hун хwə р’ьh’əт хwəй
кьн у тьштəки бь бəрзəqийе
нəкьн. 37 Wə əв мəрьвана ани-
нə вьра, əвана нə т’аланкьред
п’арьстгəhе нə у нə жи хwəде-
йа мə беhӧрмəт кьрьнə. 38 Аwа
həгəр шькийате[ф] Димитрийо
у hостайед т’əви wи сəр йəки
həйə, бьра həр’ьнə диwанха-
не, h’акьм həнə. Ль wьр əw
дькарьн шькийате хwə həвдӧ
бькьн. 39 Ле həгəр хwəстьна
wə бона тьштəки дьн ə, бьра
щьватəкə ə’дəтида бе леньhе-
р’андьне. 40 Чьмки зийана мə
жи ве йəкеда həйə у бона шəр’е
иройин əме бенə нəhəqкьрьне[ф]
у мə’ник т’ӧнə, кӧ əм пе бька-
рьбьн бона ве к’омбуне щаба
хwə бьдьн». 41 Гава əв йəк гот,
щьват бəла кьр.

Паwлос дьчə бəрбь Мəкəдонйайе у Йунаньстане[ф]

20 1 Гава qалмə-qалм сə-
qьр’и, Паwлос гази ша-
гьрта кьр, дьл да wан у хатьре
хwə жь wан хwəст, р’абу чу
Мəкəдонйайе. 2 Ль wан али-
йа гəр’ийа, бь гəлəк готьна
дьл данə wан. Паше чу Йу-
наньстане[ф], 3 wəкə се мəhа
ль wьр дəрбаз кьр. Гава к’аре
хwə дькьр кӧ бьчуйа Сурйайе,
щьhуйа бона wи шеwьрəкə мь-
хəнəтийе кьр, əw жи фькьри
Мəкəдонйайева вəгəр’ə. 4 Т’əви
wи жь Бəройайе Сопатройе
кӧр’е Пиро, жь Т’есалонике

* 19:35 К’атьбе бажер жь нава к’ома гьрəгьред бажерда йəки ə’йан бу. Хəбатəкə wи жи əw бу, wəки qьраред щьвина бажарвана бьньвисə у ə’лам бькə.

** 19:35 Бь готьнəкə дьн: «Мьщеwьр у бажаре wе п’уте нə».

Әристархо у Секундо, Гайосе
жь Дербе у Тимот’ейо, жь ԛәза
Асийайе Тьхико у Трофимо чун.
5 Әвана пешийа мә чунә Тро-
йайе, ль ԝьр һивийа мә бун.
6 Әм жи пәй р’ожед Щәжьна
Нане Шкәвар’а бь гәмийе жь
Филипйайе чун, пенщ р’ожада
гьһиштьнә Тройайе, щәм ԝан.
Әм ԝьр һ’әфт р’ожа ман.

Сахбуна Әйтухо Тройайеда

7 Р’ожа һ’әфтийейә пешьн әм
бона нанкәркьрьне щьвийайи
бун, Паԝлос кӧ ԝе р’ожа дьн
бьчуйа, ԝанар’а хәбәр дьда у
һ’әта ниве шәве хәбәрдана
хԝә дьреж кьр. 8 Әԝ ода әм те-
да щьвийайи бун, гәләк ч’ьра
теда һәбун. 9 Хортәк жи наве ԝи
Әйтухо, сәр п’әнщәре р’уньш-
ти дьһеньжи у к’әтә хәԝа к’ур.
У гава Паԝлос хәбәрдана хԝә
дьреж дькьр, әԝ хәԝа к’урда жь
ԛате сьсийа жорда к’әт у мьрити
әԝ һьлдан. 10 Паԝлос пәйайи
жере бу, хԝә авитә сәр ԝи, да
һ’әмеза хԝә у гот: «Хԝә ӧнда
нәкьн, чьмки р’ӧһ’е ԝи ԝида
йә». 11 Паше һьлк’ьшийа һат,
нан кәркьр хԝар у һ’әта сьбә-
һе дьреж хәбәр да у р’абу чу.
12 Хорт жи сах-сьламәт анинә
мал, беһ’әсаб дьл һатә бәр ԝан.

Жь Тройайе бәрбь Миләтосе

13 Әм чун к’әтьнә гәмийе
р’ек’әтьн у бәрбь Асосе чун, кӧ
жь ԝе дәре мә гәрәке Паԝлос
һьлда, чьмки әԝи мәр’а готьбу:
«Әзе пәйа бем». 14 Гава ль Асо-
се р’асти мә һат, мә әԝ һьлда
чунә Мьтулане. 15 Жь ԝьр жи
әм чун, р’ожа дьне гьһиштьнә
пешбәри Хийайе, р’ожтьра дьн
гьһиштьнә Самосе*, сьбәһтьра
дьн жи гьһиштьнә Миләтосе.
16 Паԝлос нета хԝә данибу бь
гәмийе бәр Әфәсер’а дәрбаз
буйа, кӧ нәбә ԝәхте хԝә ԛәза
Асийайеда ӧнда кә, чьмки дь-
ләзанд кӧ һәгәр жер’а ль һәв
бе, Р’ожа Пенщийә һ’әсаб әԝ
ль Оршәлиме бә.

Паԝлос хатьре хԝә
жь бәрпьрсийаред
щьвина Әфәсе дьхԝазә

17 Жь Миләтосе мәри шандә
Әфәсе у гази бәрпьрсийаред
щьвине[ф] кьрьн. 18 Гава әԝ һа-
тьнә щәм ԝи, ԝанр’а гот: «Һун
хԝәха заньн ԝе р’ожа пешьнда
гава мьн ньге хԝә авитә ԛәза

* 20:15 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Шәв манә Тригилйайе».

Асйайе, һ’әта ньһа wәр’а ча-
wа бумә. 19 Мьн Хӧданр’а т’ам
шкәсти бь гәләк һесьра, нава
wан щер’ьбандьнада qӧльх кь-
рийә, к’ижан кӧ жь шеwьред
щьһуйа дьһатьнә сәре мьн,
20 Һун заньн кӧ мьн т’ӧ щар
хwә жь тьштед керһатийә бона
wә нәдайә паш, ле һ’әму wәр’а
готьнә у ашкәрә мал бь мал һун
һин кьрьнә. 21 Мьн бь мә’рифәти
һьн һиви жь щьһуйа, һьн жи
жь нәщьһуйа кьр, кӧ вәгәр’ьнә[ф]
бәрбь Хwәде у баwәрийа хwә
Хӧдане мә Иса биньн. 22 У ва
әз бьн дәсте Р’ӧһ’е Пирозда дь-
чьмә Оршәлиме, wьр wе чь бе
сәре мьн, әз ньзаньм. 23 Т’әне
Р’ӧһ’е Пироз һ’әму бажарида
т’әмийе дьдә мьн у дьбежә кӧ:
‹Qәйд у тәнгаси[ф] пешийа тә
нә›. 24 Ле әз ә’мьре хwә лайиqи
т’ӧ тьшти накьм, т’әне дькьм*
бьгьһижьмә мәрәме хwә у wе
qӧльха кӧ мьн жь Хӧдан Иса
стандийә биньмә сери, аwа го-
ти Мьзгинийа к’әрәма Хwәде
бь мә’рифәти даннасин кьм.

25 Ньһа әз заньм иди һун
һ’әмуйед кӧ әз нав wәда гә-
р’ийамә у П’адшатийа Хwәде
даннасин кьрийә р’уйе мьн на-
биньн. 26 Бона ве йәке әз р’ожа
иройин ль бәр wә шә’дәтийе
дьдьм, кӧ щабдаре хуна wә т’ӧ
кәси ниньм, 27 чьмки мьн хwә
нәда паш, т’әмамийа qьрара
Хwәде wәр’а гот. 28 Ньһа мьqати
хwә у т’әмамийа wи кәре пез
бьн, кӧ Р’ӧһ’е Пироз һун сәр
бәрпьрсийар* к’ьфш кьрьнә.
Шьвантийе щьвина Хwәде
бькьн, йа кӧ Wи бь хуна Хwә
qазьнщ кьр. 29 Әз заньм пәй
чуйина мьнр’а гӧред дәвхун
wе бьк’әвьнә нава wә у һ’әйфа
wан wе кери нәйе. 30 Жь нава
wәда жи мәрьве дәрен у тьштед
хельф wе хәбәр дьн, кӧ шагьр-
та пәй хwә бьбьн. 31 Бона ве
йәке һ’ьшйар бьминьн у бир
нәкьн, кӧ мьн һун һәр кәс, се
сала шәв у р’ож бе р’ьһ’әти бь
һесьра ширәт кьрьнә.

32 Ньһа әз wә дьсперьмә[ф]
Хwәде у Хәбәра к’әрәма Wи,
кӧ дькарә wә р’ӧһ’анийеда ава
кә у п’ара wә т’әви т’әмамийа
щьмә’та Хwә кә. 33 Мьн һавь-
жийа хwә зер’, зив у к’ьнще
т’ӧ кәси нәанийә. 34 Һун хwәха
заньн әз у йед т’әви мьн әм

* 20:24 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «бь әшq у ша».
* 20:28 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Сәрwер».

һ’əwще чь жи бунə, əв дəстед
мьн хəбьтинə. 35 Мьн пе һ’əму
шьхӧлед хwə нишани wə кь-
рийə, кӧ чаwа гəрəке бьхəбь-
тьн к’омəке бьдьнə к’əтийа у
хəбəра Хӧдан Иса бир биньн
кӧ гот: ‹Хwəзи ль дайийа, нə
кӧ ль стандийа›».

36 Гава əв йəк гот, т’əви һ’ə-
муйа чок да дӧа кьр. 37 Һ’əму жи
гəлəки гьрийан, хwə авитьнə
стуйе Паwлос у р’амусан. 38 Дь-
лед wан һе зедə бона wе хəбəра
wи дьшəwьти кӧ гот: «Һун иди
р’уйе мьн набиньн». Паше əw
һ’əта гəмийе вəр’екьрьн.

Паwлос дьчə Оршəлиме

21

1 Гава əм жь wан qəти-
йан, бь гəмийе р’ек’əтьн,
р’аст чун гьһиштьнə Косе,
р’ожа дьне Р’одосе у жь wьр
Патарайе. 2 Мə гəмик дит кӧ
дьчу Финикйайе, əм к’əтьнə
we р’ек’əтьн. 3 Гава Qӧбрьсе
хӧйа кьр, мə əw мьле ч’əпева
һьшт. Əм бəрбь qəза Сурйайе
чун гьһиштьнə бажаре Суре,
чьмки баре гəмийе wьр гə-
рəке бьһата валакьрьне. 4 Мə
шагьрт дитьн, əм һ’əфт р’ожа
ль wьр ман. Wана бь Р’ӧһ’е
Пироз дьготə Паwлос кӧ нə-
чə Оршəлиме. 5 Ле гава мə əw
р’ож дəрбаз кьрьн, əм р’абун
чун у һ’əмуйа жьна у зар’ава
һ’əта бажер дəр əм вəр’екьрьн
у дəве бə’ре мə чок да дӧа кьр.
6 Паше мə хатьре хwə жь һəв
хwəст к’əтьнə гəмийе, əwана
жи вəгəр’ийанə маледхwə.

7 Мə р’еwити бь гəмийе жь
Суре думайи кьр, əм гьһиштьнə
Пьтолемайе, мə wьр хушк-бьра
сьлав кьрьн, əм р’ожəке манə
щəм wан. 8 Р’ожа дьн əм жь
wьр р’ек’əтьн чунə Qəйсəрийе
мала Филипойе мьзгиндар[ф],
əw йəк жь wан һəр һ’əфт к’о-
мəкдаред к’ьфшкьри бу*. Əм
ль щəм wи ман. 9 Чар qизед
wийə бьк’ьр[ф] һəбун, кӧ п’е-
хəмбəрти дькьрьн. 10 Гава əм
гəлəк р’ожа ль wьр ман, жь
Щьһустане п’ехəмбəрəки наве
wи Һагабо бəржер бу*. 11 Гава
һатə щəм мə, qайиша пьшта
Паwлос һьлда, дəст у п’ийед
хwə гьреда у гот: «Р’ӧһ’е Пироз
аһа дьбежə: ‹Əw мəрьве хwəйе
ве qайише щьһуйе Оршəли-
меда аһа wи гьредьн у бьдьнə

* 21:8 К’аред Шандийа 6:1-6; 8:5.

* 21:10 К’аред Шандийа 11:28.

дәсте нәщьһуйа»». 12 Гава әв
йәк мә бьһист, т'әви йед wьр
мә лава кьр, кӧ әw һьлнәк'ьшә
нәчә Оршәлиме. 13 Ле Пашлос
щаб да у гот: «Һун чь дькьн?
Чьма һун дьгьрин у дьле мьн
дьшкеньн? Әз Оршәлимеда
бона наве Хӧдан Иса нә кӧ
т'әне бона гьредане, ле бона
кӧштьне жи һазьр ьм». 14 Гава
мә нькарьбу әw банийа сәр йа
хwә, мә дәнге хwә бьр'и у гот:
«Бьра ә'мьре Хӧдан бә».

15 Чәнд р'ожа шунда мә к'а-
ре хwә кьр, әм һьлк'ьшийан
чунә Оршәлиме. 16 Т'әви мә
чәнд шагьртед Qәйсәрийе жи
һатьн, әм бьрьнә мала шагьр-
тәки зува, кӧ наве wи Мьнасо
бу, жь Qӧбрьсе, wәки әм ль
wьр бьминьн,

Пашлос сәрики Аqуб у бәрпьрсийара дьхә

17 Гава әм гьһиштьнә Оршә-
лиме, баwәрмәнда әм әшq у
ша qәбул кьрьн. 18 Р'ожа дьне
Пашлос т'әви мә чу щәм Аqуб,
һ'әму бәрпьрсийар жи һазьр
бун. 19 Пашлос сьлав да wан,
йәк-йәк чь кӧ Хwәде бь qӧльхе
wи нава нәщьһуйада кьрьбу,
wанар'а гьли кьр. 20 Wана кӧ
әв йәк бьһист, шькьри данә
Хwәде у ӧса жи Пашлоср'а
готьн: «Дина хwә бьде, чьqас
һ'әзара щьһуйед баwәрмәнд
һәнә у һ'әму жи хирәтк'ешед
Qануне нә. 21 Аwа wана бона
тә бьһистийә кӧ тӧ һ'әму щь-
һуйед нава нәщьһуйада һин
дьки, кӧ дәст жь Qануна Муса
бьк'ьшиньн у дьбежи кӧ әw
кӧр'ед хwә сьнәт нәкьн у пәй
ә'дәт жи нәчьн. 22 Ньһа әм чь
бькьн? We ә'сә бьбьһен кӧ тӧ
һатийи. 23 Дә р'абә әм чь тәр'а
дьбежьн бькә. Вьр щәм мә чар
мәрьв һәнә кӧ ад-qьрар* кьрь-
нә. 24 Wан хwәр'а һьлдә, т'әви
wан ль гора ә'дәт паqьж бә у
хәрще wан һьлдә сәр хwә, кӧ
п'ор'е сәре хwә кӧр' кьн. Һьнге
һәр кәсе заньбә әw тьштед кӧ
бона тә бьһистьнә дәрәw ьн у
тӧ хwәха жи пәй Qануна Муса
дьчи. 25 Ле бона wан нәщьһуйед
кӧ һатьнә сәр баwәрийе, мә
wанр'а qьрара хwә ньвисийә
шандийә, wәки әw һ'әвза хwә
жь wан qӧрбанед п'утп'арьс-
тийе, хуне, гоште мьрар[ф] у

---

* 21:23 We ад-qьрарер'а «нәзир[ф]» дьбежьн. Дәрһәqа qәйдә-qанунед нә-
зирда Жьмар 6:13-21-да бьхуньн.

бенамусийе бькьн»*. 26 Һьнге
Паwлос әw мәри р’ожа дьне һьл-
дан, т’әви wан пацьж бу, к’этә
п’арьстгәһе у хьлазийа р’ожед
пацьжбуне да ә’ламкьрьне, кӧ
wе к’әнге бона wан һәр кәси
һ’әди* бе дайине.

Паwлос п’арьстгәһеда те гьртьне

27 Гава һәр һ’әфт р’ож сәр
һәвда һатьн, жь щьһуйед qәза
Асйайе Паwлос п’арьстгәһеда
дитьн, т’әмамийа ә’лаләте
т’әвр’акьрьн, дәст авитьне 28 у
кьрьнә qир’ин готьн: «Һәwар,
исраелино! Алик’арийе бькьн!
Әва әw мәрьв ә, йе кӧ ль һәр
дәра һ’әмуйа мьqабьли щьмә’та
мә, Qануна Муса у ви щийи
һин дькә, һе сәрда жи йунан
кьрьнә п’арьстгәһе, әв щийе
пироз һ’әр’ьманд». 29 Әв йәка
готьн, чьмки пешийе бажерда
Трофимойе жь Әфәсе т’әви wи
дитьбун у wан т’ьре Паwлос әw
кьрийә п’арьстгәһе.

30 Т’әмамийа бажер һ’әжийа,
ә’лалət бь ләз к’ом бу, Паwлос
гьртьн жь п’арьстгәһе к’аши
дәрва кьрьн у дәред wе пер’а-пе-
р’а һатьнә гьртьне. 31 Гава wан
дькьр кӧ wи бькӧжьн, щаб гь-
һиштә сәрһ’әзаре[ф] р’әфа әскәра,
wәки т’әмамийа Оршәлиме
т’әвиһәв буйә. 32 Әwи пер’а-пер’а
әскәр у сәрсәд һьлдан, бь ләз
чу сәр wан. Гава wана сәрһ’ә-
зар әскәрава дитьн, дәст жь
Паwлос к’ӧтане к’ьшандьн.
33 Wи чахи сәрһ’әзар һатә не-
зик, әw гьрт, ә’мьр кьр кӧ бь
дӧ зьнщира wи гьредьн. Һьнге
пьрси: «Әв к’и йә у чь кьри-
йә?» 34 Нава ә’лаләтеда бона
wи һәр йәки щур’әки дькьрә
qар’ә-qар’. Әwи гава жь дәст
qалмә-qалма щьмә’те нькарьбу
ә’сәйи бьзаньбуйа, ә’мьр кьр
wи бьбьнә әскәрхане. 35 Гава
Паwлос гьһиштә п’епәлинга,
әскәра әw бьльндкьри бьрьн,
чьмки ә’лаләте зор дьда wи,
36 ль пәй wи дьчун, дькьрьнә
qир’ин у дьготьн: «Wи бькӧжьн!»

Паwлос щаба хwә ль бәр ә’лаләте дьдә

37 Иди Паwлос wе бьбьра-
на һьндӧр’е әскәрхане, әwи

* 21:25 К’аред Шандийа 15:29.
* 21:26 Бона щьһуйед кӧ хwә пацьж дькьрьн, чаwа һ’әлал буйи, wанр’а qӧрбан дьһатә дайине.

сәрһ’әзарр’а гот: «Изьна мьн
һәйә т’әви тә хәбәр дьм?» Әwи
гот: «Тö йунани жи зани? 38 Кö
öса йә тö нә әwи мьсьри йи,
йе кö чәндәк пешда кьрә
шәр’-дә’w, чар һ’әзар qачахед
меркöж дәрхьстьнә бәр’ийе».
39 Паwлос гот: «Әз мәрьвәки щь-
һу мә, жь Тарсуса Киликйайе,
нә бажарванәки бе нав-нишан
ьм. Әз һиви жь тә дькьм, изьне
бьдә кö әз ве щьмә’тер’а хәбәр
дьм». 40 Гава әwи изьн да, Паw-
лос сәр п’епәлинга сәкьни,
дәсте хwә бьльнд кьр, щьмә’-
те кö дәнге хwә бьр’и, әwи бь
зьмане ибрани хәбәр да у гот:

22 1 «Гәли бав у бьра! Ньһа
гöһдарийа мьн бькьн,
кö әз щаба хwә бьдьм». 2 Гава
бьһистьн кö әw wанар’а бь зь-
мане ибрани к’әтә хәбәрдане,
кәр’ бун һе дәнге хwә бьр’ин.
У wи гот: 3 «Әз мәрьвәки щьһу
мә, бажаре Тарсуса Киликйа-
йеда жь дийа хwә бумә, ле ви
бажарида бьн дәсте Гамалйел-
да чаwа шагьрт мәзьн бумә у
һ’әму Qануна кал-бава жи бь
фәсал-р’аст һин бумә, һьндава
Хwәдеда жи хwәйихирәт бум,
чаwа кö һун һ’әму иро*. 4 Мьн
һ’әта кöштьне жи йед кö пәй ве
Р’е дьчун, дьзерандьн у qьсьме
жьн у мера гьредьдан давить-
нә кәле*, 5 чаwа сәрәкк’аһин у
т’әмамийа щьвина р’успийа жи
шә’де мьн ьн. Мьн сәр бьрайед
щьһутийедайә Шаме нә’мә
жь wан һьлдабун дьчум wәки
йед wьр жи гьредайи биньмә
Оршәлиме кö бьдьнә щәзайе.
6 Гава әз һе р’е дьчум, нези-
ки Шаме бум, р’о нава р’оже
ньшкева жь ә’змен дора мьн
р’онайикә qайим шәwq да.
7 Әз к’әтьмә ә’рде у мьн дәнгәк
бьһист кö мьнр’а гот: ‹Шаwул!
Шаwул! Тö чьма Мьн дьзери-
ни?› 8 Мьн ле вәгәр’анд: ‹Тö
к’и йи, Хöдан?› Әwи мьнр’а
гот: ‹Әз Исайе Ньсрәте мә,
Йе кö тö дьзерини›. 9 Әwед
т’әви мьн жи р’онайи дитьн,
ле дәнге кö мьнр’а хәбәр дьда
нәдьбьһистьн. 10 Һьнге мьн гот:
‹Әз чь бькьм, Хöдан?› Хöдан
мьнр’а гот: ‹Р’абә һәр’ә Шаме
у ль wьр һәр тьште кö бона тә
к’ьфшкьри йә бьки, wе тәр’а
бе готьне›. 11 Мьн кö жь дәст

* 22:3 К’аред Шандийа 5:34-39.
* 22:4 К’аред Шандийа 8:3; 26:9-11.

шәwqa we р’онайе нәдьдит,
һьнге йед т’әви мьн дәсте мьн
гьртьн, әз бьрьмә Шаме.
12 Йәки наве wи Һананийа,
анәгори Qануне хwәдехоф,
нав щьһуйед Шамеда жи әw
хwәйийе шә’дәтийа qәнщ бу,
13 әва һат щәм мьн сәкьни у
гот: ‹Шаwул бьра, бьбинә!› Мьн
дәстхwәда дит у ль wи ньһер’и.
14 Әwи мьнр’а гот: ‹Хwәдейе
кал-бавед мә тӧ к’ьфш кьри
кӧ ә’мьре Wи бьзаньби у Йе
Р’аст бьбини, хәбәра дәве Wи
бьбьһейи, 15 чьмки те бәр һ’ә-
му мәрьва бона wан тьштед тә
дитьн у бьһистьн бьби шә’де
Wи. 16 Иди чьма дәрәнги дехи?
Р’абә wәрә ньхӧмандьне, гази
наве Wи кә жь гӧнед хwә wәрә
шуштьне›.
17 Гава әз вәгәр’ийамә Ор-
шәлиме у п’арьстгәһеда дӧа
дькьр, мина сьһ’әте сәр мьнр’а
дәрбаз бу, 18 мьн Әw дит у Wи
мьнр’а гот: ‹Бькә бьләзинә
жь Оршәлиме дәре, чьмки
әw шә’дәтийа кӧ те бона Мьн
бьди әwe qәбул нәкьн›. 19 Мьн
гот: ‹Хӧдан, әw qәнщ заньн кӧ
әз бум, әwи һ’әму к’ьништада
йед баwәрийа хwә Тә данин,
давитьнә кәле у әw дьк’ӧтан.
20 Гава хуна Стәйфане шә’де
Тә дьр’ьжийа, әз хwәха жи wьр
һазьр у р’ази бум, мьн нобә-
дари к’ьнщед йед әw кӧштьн
дькьр›*. 21 Һьнге Әwи мьнр’а
гот: ‹Һәр’ә, Әзе тә бшиньмә
дур щәм нәщьһуйа›».

Паwлос бажарвантийа хwәда р’омайи йә

22 Һ’әта ван хәбәра ә’лаләте
гӧһдарийа wи кьр, паше бь
дәнге бьльнд готьн: «Р’убари
дьне wи нәһелә! Йед мина
wи гәрәке нәжин!» 23 Wана
дькьрьнә qир’ин, к’ьнще хwә
дьqәлаштьн давитьн у хwәли
дьр’әшандьнә һәwa. 24 Сәрһ’ә-
зар ә’мьр кьр, кӧ wи бьбьнә
әскәрхане у гот: «Бьдьн бәр
qамчийа же бьпьрсьн, бьзань-
бьн к’а суще wи чь йә, wәки
ӧса сәр wи дькьнә qар’ә-qар’».
25 Гава бь qайишед ч’әрм гьре-
дан, Паwлос сәрсәде сәкьнир’а
гот: «Гәло әва щайиз ә кӧ һун
ль бажарванәки Р’омайе хьн,
йе кӧ һе диwана wи нәбуйә?»
26 Сәрсәд гава әв йәк бьһист,
чу щәм сәрһ’әзар у гот: «Тӧ чь
дьки? Әва мәрьва бажарванеᵠ

* 22:20 К’аред Шандийа 7:58.

Р’омайе йә». 27 Сәрһ’әзар не-
зики Пашлос бу у шир’а гот:
«Мьнр’а бежә, тӧ бажарване
Р’омайе йи?» Әши гот: «Бә-
ле». 28 Сәрһ’әзар ле вәгәр’анд
у гот: «Мьн бь гәләк п’әра әш
бажарванти стандийә». Пашлос
гот: «Ле әз йәкр’ожийа хшәда
бажарване шьр ьм». 29 У дәст-
хшәда әшед кӧ ше лехьстана у
гьли же бьк’ьшандана жь ши
дур к’әтьн. Сәрһ’әзар хшәха
жи тьрсийа, гава бьһист кӧ
бажарване Р’омайе йә, чьмки
әши әш дабу гьредане.

Пашлос ль бәр щьвина гьрәгьра

30 Сьбәтьра дьн сәрһ’әзар
хшәст р’аст бьзаньбә к’а щьһу
чьма шькийате Пашлос дькьн.
Әш бәр’да у ә’мьр кьр, кӧ сәрә-
кед к’аһина щьвина гьрәгьрава
бе. Һьнге Пашлос ани ль бәр
шан да сәкьнандьне.

23

1 Пашлос дина хшә да
щьвина гьрәгьра у гот:
«Гәли бьра! Мьн бь исафа р’ь-
һ’әт ль бәр Хшәде ә’мьре хшә
һ’әта иро дәрбаз кьрийә». 2 Һа-
нанийайе сәрәкк’аһин ә’мьри
бәрдәстийед незики Пашлос
кьрьн кӧ девда бьдьне. 3 Һьнге
Пашлос шир’а гот: «Хшәдейе
жи ль тә хә, дишаре сишахкь-
ри! Тӧ р’уньшти йи анәгори
Qануне дишана мьн дьки у жь
Qануне дәр ә’мьр дьки кӧ әш
мьн хьн»*. 4 Йед щәм Пашлос
сәкьни готьн: «Тӧ сәрәкк’а-
һине Хшәде беһӧрмәт дьки?»
5 Пашлос гот: «Бьрано, мьн
ньзаньбу кӧ әш сәрәкк’аһин
ә. Чаша ньвисар ә: ‹Һьндава
сәршере мьләте хшәда хьраб
хәбәр нәдә›*».
6 Һьнге Пашлос пе һ’әсийа
кӧ алики садуqи нә, алики жи
ферьси, ше щьвинеда кьрә гази
у гот: «Гәли бьра! Әз ферьси
мә, кӧр’е ферьсийа! Бона гӧ-
мана р’абуна мьрийа дишана
мьн дькьн». 7 Гава әв йәк гот,
ферьси у садуqи һәвр’а к’әтьнә
һ’ӧщәте у дӧтирәти к’әтә нава
к’оме, 8 (чьмки садуqи дьбежьн
нә р’абуна мьрийа һәйә, нә
мьлйак’әт, нә жи р’ӧһ’, ле фе-
рьси һәрсека жи qәбул дькьн)*.

* 23:3 Мәтта 23:27-28.
* 23:5 Дәрк’әтьн 22:28.
* 23:8 Мәтта 22:23; Марqос 12:18; Луqа 20:27.

9 Һьнге qалмә-qалма мәзьн һе
пешда һат, жь qанунзанед алийе
ферьсийа һьнәк р'абунә п'ийа
у дәнг һьлдан мерк'ими готьн:
«Әм ви мәрьвида т'ӧ хьраби-
йе набиньн. Бәлки р'ӧһ'әки
йан мьлйак'әтәки вир'а хәбәр
дайә?» 10 Гава шәр'-дә'w зедә
бу, сәрһ'әзар тьрсийа кӧ әw
Паwлос qәт-qәти кьн, ә'мьри
әскәра кьр кӧ һәр'ьнә жере
әwи жь нав wан бьгьрьн бьбьнә
әскәрхане.

11 Шәвтьра дьн Хӧдан ль бәр
wи сәкьни у готе: «Сәрхwә бә,
тә чаwа шә'дәтийа Мьн Ор-
шәлимеда да, ӧса жи гәрәке
Р'омеда шә'дәтийе бьди».

Щьһу т'әләке бона кӧштьна Паwлос һазьр дькьн

12 Сьбәһ кӧ зәлал бу, һьнәк
щьһу бунә йәк у сонд хwарьн,
кӧ һ'әта Паwлос нәкӧжьн, нә
бьхwьн, нә жи вәхwьн. 13 Әwед
кӧ әw сонд хwарьн жь чьли
зедәтьр бун. 14 Әвана чунә
щәм сәрәкед к'аһин у р'успи-
йа готьн: «Мә сонд хwарийә,
һ'әта кӧ әм Паwлос нәкӧжьн,
тьштәки тә'м нәкьн. 15 Аwа һун
т'әви щьвина гьрәгьра бежьнә
сәрһ'әзар кӧ әwи сьбе бинә щәм
wә, йанчийә[ф] һун дьхwазьн
дәрһәqа wида һәр тьшти һе
р'аст пе бьһ'әсьн, әме жи һе
бәри һатьна wи һазьр бьн кӧ
wи бькӧжьн».

16 Ле харзийе Паwлос бона ве
т'әләке бьһист, һат к'әтә әскәр-
хане Паwлоср'а гот. 17 Паwлос
жи гази сәрсәдәки кьр у готе:
«Әви хорти бьбә щәм сәрһ'әзар,
дьхwазә тьштәки wир'а бежә».
18 Әwи жи хорт бьрә щәм сәр-
һ'әзар у готе: «Паwлосе гьрти
гази мьн кьр, һиви кьр кӧ ви
хорти биньмә щәм тә, тьштә-
ки wийи готьне тәр'а һәйә».
19 Сәрһ'әзар дәсте wи гьрт,
бьрә алики у пьрси: «Тӧ чь дь-
хwази ә'лами мьн ки?» 20 Әwи
гот: «Щьһуйа qьрар кьрийә кӧ
һиви жь тә бькьн, wәки сьбе
Паwлос бьби щьвина гьрәгьра,
йанчийә дьхwазьн дәрһәqа wида
һәр тьшти һе р'аст бьзаньбьн.
21 Ле wан баwәр нәкә, чьмки
жь wан чьл мәрийа зедәтьр
хwә вәшартьнә, һивийа wи
нә. Wана сонд хwарийә, кӧ нә
бьхwьн, нә жи вәхwьн һ'әта
wи нәкӧжьн. Wана ньһа к'аре
хwә кьрийә, һивийа qьрара
тә нә». 22 Wи чахи сәрһ'әзар
хорт вәр'екьр у т'әми да wи:
«Кәсир'а нәбежә, кӧ тә әв йәк
мьнр'а готийә».

Пашлос дьшиньнә Qәйсәрийе щәм Фәликсе шәли

23 Сәрh’әзар гази дӧ сәрсәда
кьр у гот: «Дӧсьд әскәри hа-
зьр кьн, h’әфте сийари, дӧсьд
жи р’ьмдар, wәки шәв сьh’әта
нәhа h’әта Qәйсәрийе hәр’ьн.
24 Ӧса жи чәнд hәспа hазьр кьн,
wәки Пашлос ле сийар кьн, кӧ
бе qәдә бе бәла бьбьнә щәм
Фәликсе wәли». 25 Нә’мәк жи
бь ве фькьре ньвиси:
26 «Жь Клашдйо Лусйо,
Сьлав Фәликсе wәлийе хwә-
йиqәдьрр’а!
27 Әва мәрьва жь щьhуйа hа-
тьбу гьртьне, wе бь дәсте wан
бьhата кӧштьне, әз пе h’әсийам
кӧ р’омайи йә, бь әскәрава гь-
hиштьме у мьн әw хьлаз кьр.
28 Мьн хwәст кӧ бзаньбьм
к’а бона чь шькийате wи дь-
кьн, мьн әw бьрә бәр щьвина
гьрәгьред wан 29 у к’ьфш кьр,
кӧ шькийате wан сәр пьрсед
qануна wан ә, ле бона кӧшть-
не йан гьртьне хьрабийа wи
т’ӧнәйә. 30 Гава щаб гьhиштә
мьн, кӧ щьhуйа бона wи мәрь-
ви т’әләкәк hазьр кьрийә, мьн
дәстхwәда әw шандә щәм тә у
ә’мьри ль шькийаткьра кьр, кӧ
чи wани мьqабьли wи hәбә, ль
бәр тә бежьн*».
31 Әскәра жи анәгори wи
ә’мьре кӧ стандьн, Пашлос
шәв hьлдан бьрьнә Әнтипәт-
рисе. 32 Р’ожа дьне йед сийари
Пашлоср’а данин кӧ т’әви wи
hәр’ьн, ле йед пәйа хwәха вә-
гәр’ийанә әскәрхане. 33 Әwед
сийари гьhиштьнә Qәйсәри-
йе, нә’мә данә wәли, Пашлос
жи данә дәсте wи. 34 Әwи әw
нә’мә хwәнд, пьрси жь к’ижан
qәзайе йә, кӧ пе h’әсийа жь
Киликйайе йә, 35 гот: «Әзе hьн-
ге гӧhдарийа тә бькьм, к’әнге
шькийаткьред тә бен». У ә’мьр
кьр, кӧ әw qәсьра Һеродәсда
бе хwәйкьрьне.

Щьhу шькийате Пашлос дькьн

24 1 Пенщ р’ожа шунда
Һананийайе сәрәкк’а-
hин т’әви hьнәкә жь р’успийа
у Тәртулойе занәбеж[ф] бәржер
бу hатә Qәйсәрийе. Вана бона
Пашлос гьли-газьне хwә wәли-
р’а кьрьн. 2-3 Гава гази Пашлос
кьрьн, Тәртуло дәст бь шьки-
йата кьр у гот: «Әм т’ьме у hәр

* 23:30 Нав hьнәк дәстньвисарада әв жи hәйә: «Сахийа тә дьхwазьм».

дәра wан кърнед тә дьшекь-
риньн, Фәликсе хwәйиqәдьр,
кö сайа сәре тә әви мьләте мә
гәләк ә'дьлайи дитийә у гәләки
пешда чуйә. [4] Ле wәки гәләки
сәре тә нәешиньм, ḣиви дькьм
жь к'әрәма хwә кьн гöḣдарийа
мә бькә. [5] Мә әв мәрьва дит,
чаwа мина бәлаке к'этийә
нава ḣ'әму щьḣуйед сәр дьне
т'әвиḣәв дькә у р'ебәре к'омәла
ньсрәтийа[ф] йә. [6] Әви кьр кö
п'арьстгәḣе жи бьḣ'әр'ьминә,
ле мә әw гьрт*. [8] Ḣәгәр тö жь
wи бьпьрси, те хwәха бькарьби
жь wи ḣәр тьшти бьзаньби к'а
бона чь әм шькийате wи дь-
кьн». [9] Щьḣуйа жи готьна wи
ә'сәйи кърьн, готьн: «Бәле, әв
йәк öса йә».

Паwлос щаба хwә ль бәр Фәликсе wәли дьдә

[10] Гава wәли пе сәрийа кьр
кö әw хәбәр дә, Паwлос ле
вәгәр'анд у готе: «Әз заньм
кö гәләк сал ьн тö ḣ'акьме ви
мьләти йи, әзе жи бь р'әзәдь-
ли бона хwә щаба хwә бьдьм.
[11] Чаwа кö тö дькари бьзаньби,
әва донздәḣ р'ож т'öнә, кö әз
бона ḣ'әбандьне ḣәвраз чубумә
Оршәлиме. [12] Әвана әз нәди-
тьмә кö п'арьстгәḣеда т'әви
йәки тек'әвьмә дә'wе, йан жи
к'ьништада öса жи щики дьн
бажерда ә'лаләте дора хwә т'оп
кьм. [13] У нә жи ньḣа дькарьн
готьнед хwә избат кьн, кö бона
чь шькийате мьн дькьн. [14] Ле
әзе ашкәрә тәр'а бежьм, wәки
ль гора wе Р'ийа кö әwана жер'а
к'омәла шьḣ'ьти[ф] дьбежьн, әз
ḣәма öса Хwәдейе кал-бавед
хwә дьḣ'әбиньм. У чь кö Qанун
у ньвисаред п'ехәмбәрада жи
ньвисар ә, баwәр дькьм. [15] Әз
Хwәдеда жи гöман ьм, чаwа кö
әw жи wе гöмане нә, кö ḣ'әму
ḣәq у нәḣәqе жь мьрьне р'абьн.
[16] Бона ве йәке чьqас жь мьн
те, әз дьщә'диньм ḣ'әму wәхти
бь исафа р'ьḣ'әт ль бәр Хwәде
у мәрьва бьм.
[17] Аwа пәй гәләк салар'а әз
вәгәр'ийам ḣатьмә Оршәли-
ме, кö к'омәке бьдьмә мьләте
хwә у ḣ'әдийа бьдьм. [18] Ḣьнге

* 24:6 Нав ḣьнәк дәстньвисарада әв жи ḣәйә: «Мә дьхwәст кö әм ди-wана wи анәгори qануна хwә бькьн, (р'еза 7) ле Лусийойе сәрḣ'әзар сәр мәда гьрт, бь зоре жь дәсте мә станд у ә'мьр кьр, кö шькийаткьре wи бенә щәм тә».

ԝи шьхӧлида әз п’арьстгәһеда
паԛьжбуйи дитьм ль гора ә’дәте
мә. Әз нә т’әви ә’лаләте бум,
нә жи шәр’уда. 19 Ле жь ԝан
чәнд щьһуйед ԛәза Асйайе ль
ԝьр бун. Һәгәр һьндава мьнда
тьштәки ԝани готьне һәбуйа,
әԝ гәрәке бьһатана бәр тә
бьсәкьнийана шькийате мьн
бькьрана. 20 Йан жи бьра әвана
бежьн, гава әз бәр щьвина гь-
рәгьра сәкьни бум, чь хьраби
сәр мьн дитьн, 21 пештьри ве
йәке, кӧ мьн бь дәнге бьльнд
нава ԝанда готийә: ‹Бона ба-
ԝәрийа р’абуна мьрийа һун иро
диԝана мьн дькьн›»*.

22 Фәликсва әԝ Р’е кӧ р’ьнд
ә’йан бу, һьнге әԝи шьхӧле
ԝан пашда авит у гот: «К’ән-
ге Лусйойе сәрһ’әзар бәржер
бе, әзе һьнге бона шьхӧле
ԝә ԛьрара хԝә бьдьм». 23 Әԝи
ә’мьри сәрсәд кьр, кӧ Паԝлос
п’ьр’и-һьндьки аза хԝәй кьн
у изьна һәвал-һогьред ԝи жи
бьдьн, йе кӧ ԝе к’омәкдарийа
ԝи бькьн.

Паԝлос гьрти дьминә

24 Чәнд р’ожа шунда Фәликс
т’әви Дьрусила к’ӧлфәта хԝәйә
щьһу һат, гази Паԝлос кьр у
бона ԝе баԝәрийа сәр Мәсиһ
Иса жь ԝи бьһист. 25 Паԝлос
һе бона р’астийе, хԝәгьртьне у
диԝана Хԝәдейә кӧ ԝе бе хәбәр
дьда, Фәликс саԝ к’ьшанд у гот:
«Тӧ ньһа һәр’ә. Гава ԝәхте мьн
һәбә, әзе гази тә кьм». 26 Ӧса жи
әԝ ԝе гӧмане бу, кӧ жь Паԝлос
п’әрә бьстанда, бона ԝе йәке
жи гәләк щара гази ԝи дькьр
у т’әви ԝи хәбәр дьда.

27 Гава дӧ сал дәрбаз бун,
дәԝса Фәликс Поркийо Фесто
бу ԝәли. Фәликс жи кӧ дьхԝәст
ԛәнщи щьһуйар’а бькьра, Паԝ-
лос гьрти һьшт.

Паԝлос дә’ԝа диԝана Ԛәйсәр дькә

25 1 Пәй се р’ожар’а, гава
Фесто дәрбази сәр ԛӧ-
льха хԝә бу, әԝ жь Ԛәйсәрийе
һәвраз чу Оршәлиме. 2 Сәрәкед
к’аһина у гьрәгьред щьһуйа
бона Паԝлос шькийате хԝә ль
ԝи кьрьн 3 у һиви кьрьн кӧ бь-
кә ԛәнщи ԝи бинә Оршәлиме,
чьмки ԝана т’әләк чекьрьбу кӧ
р’ева ԝи бькӧжьн. 4 Ле Фесто ль
ԝан вәгәр’анд у гот: «Паԝлос
ԝе ль Ԛәйсәрийе гьрти бьминә

* 24:21 К’аред Шандийа 23:6.

у əзе хwəха жи зутьре һəр'ьмə
wьр. 5 Awa бьра сəрwеред wə
т'əви мьн бəржер бьн у һəгəр
нəһəqикə wи мəрьви жи һəбə,
бьра гӧнəк'арийа wи бежə».

6 Wьр нəһə-дəһə р'ожа нав
wанда ма, паше бəржер чу Qəй-
сəрийе, р'ожа дьн ль һəрəма
диwане р'уньшт, ə'мьр кьр кӧ
Паwлос биньн. 7 Гава Паwлос
һат, щьһуйед кӧ жь Оршəлиме
бəржер һатьбун дора wи гьртьн
у гəлəк бӧхданед гьран ль wи
дькьрьн, ле нькарьбун избат
кьрьна. 8 Паwлос щаба хwə да
у гот: «Мьн һьндава Qануна
щьһуйа йан п'арьстгəһе йан
жи Qəйсəрда т'ӧ нəһəqи нə-
кьрийə».

9 Фесто жи хwəст кӧ щьһуйа-
р'а qəнщийе бькə, ль Паwлос
вəгəр'анд у гот: «Тӧ дьхwази
һəвраз һəр'и Оршəлиме, кӧ
бона ван тьшта диwана тə бəр
мьн wьр бе кьрьне?» 10 Паw-
лос гот: «Əз ль бəр диwана
Qəйсəр сəкьни мə, ль к'ӧ жи
диwана мьн гəрəке бьбə. Мьн
хьрабик ль щьһуйа нəкьрийə,
чаwа тӧ хwəха жи qəнщ зани.
11 Awa һəгəр əз нəһəq ьм у
мьн тьштəки ӧса кьрийə кӧ
гəрəке бемə кӧштьне, əз жь
мьрьне вəнак'ьшьм, ле һəгəр
нəһəqийа мьн ве йəкеда т'ӧнə,
чаwа кӧ əwана шəр'а давежьнə
мьн, кəс нькарə мьн бьдə дəсте
wан. Əз дə'wа диwана Qəйсəр
дькьм». 12 Һьнге Фесто т'əви
ширəтк'ара хəбəр да, паше ль
wи вəгəр'анд у готе: «Тӧ дə'wа
Qəйсəр дьки, гəрəке тӧ һəр'и
щəм Qəйсəр».

Паwлос ль бəр Əгрипа[ф] у хушка wи Бəрньке

13 Чəнд р'ож дəрбаз бун, Əгри-
па п'адша у Бəрньке һатьнə
Qəйсəрийе, кӧ Фесто сьлав кьн.
14 Гава гəлəк р'ож ль wьр дəр-
баз кьрьн, Фесто бона Паwлос
ə'лами п'адше кьр у гот: «Вьр
мəрьвəк һəйə кӧ жь һена Фə-
ликсда əw гьрти майə. 15 Гава
əз чумə Оршəлиме, сəрəкед
к'аһина у р'успийед щьһуйа
шькийате wи бəр мьн кьрьн
у һиви кьрьн кӧ əз диwана wи
бькьм. 16 Мьн ль wан вəгəр'анд
у гот, wəки нə ə'дəте р'омайийа
йə кӧ мəрьвəки бехəда бьдьнə
дəр, һ'əта мəщале нəдьнə йе
гӧнəк'ар, кӧ ль бəр шькийат-
кьред хwə бьсəкьнə у р'у бь
р'у бəр wан щаба хwə бьдə.
17 Гава əwана һатьнə вьра, мьн
дəрəнги нəехьст, р'ожа дьне əз
ль һəрəма диwане р'уньштьм

у мьн ә’мьр кьр, кӧ wи мәрьви
бииньн. 18 Гава йед кӧ әw гӧнә-
к’ар дькьрьн р’абун кӧ хәбәр
дьн, мьн бона чь хьрабийед кӧ
шьк дьбьрә wи, т’ӧ кәси бона
wан йәка тьштәк нәгот. 19 Ле
дә’wа wан т’әви wи бона пьрса
һ’әбандьна wан бу у сәр Исаки
мьри, кӧ Паwлос дьбежә Әw сах
ә. 20 Һьнге мьн ньзаньбу кӧ чаwа
әв пьрсана ә’сәйи бькьрана,
мьн жь wи пьрси: ‹Тӧ дьхwази
һәр’и Оршәлиме, кӧ бона ван
тьшта бәр диwане бьсәкьни?›
21 Ле чахе Паwлос хwәст кӧ шь-
хӧле wи һәр’ә бәр Qәйсәр у бе
леньһер’андьне, мьн ә’мьр кьр
кӧ әw гьрти бьминә, һ’әта кӧ
әз wи бшиньмә щәм Qәйсәр».
22 Әгрипа Фестор’а гот: «Мьн
жи дьхwәст хәбәрдана wи мә-
рьви бьбьһиста». Әwи жи гот:
«Те сьбе wи бьбьһейи».

23 Р’ожа дьне Әгрипа у Бәр-
ньке бь р’әwша мәзьн т’әви
сәрһ’әзар у гьрәгьред бажер
һатьнә к’оч’ьксәре, Фесто ә’мьр
кьр у Паwлос анин. 24 Фесто
гот: «Әгрипа п’адша у һ’әму-
йед һазьр! Һун ви дьбиньн,
т’әмамийа щьмә’та щьһуйа
һьн Оршәлимеда, һьн жи вьра
шькийате ви бәр мьн дькьрьн у
дькьрьнә qир’ин дьготьн: ‹Әw
гәрәке сах нәминә!› 25 Ле мьн
к’ьфш кьр кӧ әви тьштәки ӧса
нәкьрийә кӧ бе кӧштьне у хwәха
жи дә’wа диwана Qәйсәр дькә,
мьн qьрар кьр кӧ wи бшиньм.
26 Ле бона ви тьштәки ә’сәйи
т’ӧнә хwәйе хwәр’а бьньвисьм,
бона ве йәке мьн әв ани бәр wә,
илаһи^{ф} бәр тә Әгрипа п’адша,
wәки әв йәк диса бе леньһе-
р’андьне, һьнге тьштәки мьни
ньвисаре wе һәбә. 27 Чьмки
тьштәки бе аqьли йә, һәгәр әз
гьртики бшиньм у бона суще
wи тьштәки нәньвисьм».

Щабдарийа Паwлос ль бәр Әгрипа

26 1 Һьнге Әгрипа Паwлос-
р’а гот: «Изьна тә һәйә
кӧ тӧ бона хwә хәбәр ди». We
дәме Паwлос дәсте хwә бьльнд
кьр, щаба хwә да. 2 «Әгрипа
п’адша, бона һ’әму шькийатед
кӧ щьһу ль мьн дькьн, әз иро
хwә бәхтәwар һ’әсаб дькьм кӧ
бәр тә сәкьни мә щаба хwә
дьдьм, 3 илаһи ве пьрседа кӧ
тӧ һаш жь һ’әму ә’дәт у пьрсед
щьһуйа һәйи. Бона ве йәке әз
жь тә һиви дькьм, бь сәбьр
гӧһдарийа мьн бьки.

4 Һ’әму щьһу заньн кӧ мьн
чаwа ә’мьре хwә жь зар’отийа

xwəда гърти нава мъләте xwə у
ль Оршәлимеда дәрбаз кърийә.
5 Әwана зува мьн нас дькьн,
һәгәр бьхwазьн, дькарьн шә'-
дәтийе бьдьн, wәки әз анәгори
ә'дәте к'омәла дине мәйи һ'ьшк
жи ферьси бумә. 6 У ньһа жи
бона гӧмана wи созе кӧ Хwәде
дайә кал-бавед мә диwана мьн
те кърьне, 7 хут бона wи созе кӧ
һәр донздәһ ә'ширед мә бь дьл
у щан, шәв у р'ож Хwәде һ'ә-
бандьнә, wәки бьгьһижьнә әwе
йәке. Бәле бона ве гӧмане йә,
кӧ щьһу шькийате мьн дькьн,
п'адшайи xwәш бә. 8 Һун чьма
нькарьн баwәр бькьн, кӧ Хwәде
we мьрийа жь мьрьне р'акә?

9 Мьн xwәха жи кърьбу дәйне
стуйе xwə, кӧ мьqабьли наве
Исайе Ньсрәте гәләк тьшт
бькьра 10 у мьн Оршәлимеда
кьр жи. Мьн жь сәрәкед к'а-
һина һ'ӧкӧм станд у гәләкед
жь щьмә'та Хwәде давитьнә
кәле у гава дьһатьнә кӧштьне,
мьн жи дәнге xwə дьда. 11 Һ'әму
к'ьништада гәләк щара мьн әw
дьданә щәзайе у дькьр кӧ зоре
бьдьмә wан кӧ we баwәрийа
xwә инк'ар кьн. Мьн к'ина wан
гъртьбу, һ'әта бажаред хәрибда
жи әw дьзерандьн*.

12 Аwа әз щарәке бь һ'ӧкӧм
у ә'мьре сәрәкед к'аһина дь-
чумә Шаме. 13 Р'ож нивро бу,
п'адшайи xwәш бә, р'ева мьн
дит жь ә'змен р'онайикә жь
р'онайийа тә'ве зортьр дора
мьн у йед т'әви мьн дьһатьн
шәwq да. 14 Әм һ'әму к'әтьнә
ә'рде, мьн дәнгәк бьһист кӧ
бь зьмане ибрани мьнр'а гот:
‹Шаwул! Шаwул! Тӧ чьма Мьн
дьзерини? Тӧ бь к'ӧлме нькари
һәр'и дьреше*›. 15 Мьн гот: ‹Тӧ
к'и йи, Хӧдан?› Хӧдан гот: ‹Әз
әw Иса мә, Йе кӧ тӧ дьзерини.
16 Ньһа р'абә сәр ньгед xwə, Әз
бона we йәке тәва хӧйа бум,
кӧ тә бькьмә бәрдәстийе Хwә
у шә'де wи тьште кӧ тә дит у
wан тьштед кӧ Әзе паше бәр
тә вәкьм. 17 Әзе тә жь дәсте
щьмә'та Исраеле у нәщьһуйа
хьлаз кьм. Ва Әз тә дьшиньмә
нава wан, 18 wәки ч'ә'вед wан
вәки, жь тә'ристанийе бәрбь
р'онайе у жь һ'ӧкӧме мирещьн
бәрбь Хwәде вәгәр'ини, wәки

* 26:11 К'аред Шандийа 8:3; 22:4-5.
* 26:14 Бь йунани хәбәр бь хәбәр аһа йә: «Тӧ чьфта нькари бавежи шьва сәртуж».

бь сайа we баwәрийа сәр мьн,
гӧнед wан бенә бахшандьне у
т’әви п’ара щьмә’та Мьн бьн›.

19 Awa Әгрипа п’адша, әз
мьqабьли we дитьна ль бәр-
ч’ә’вайә жь ә’змен нәсәкьним.
20 Ле мьн пешийе йед Шаме,
Оршәлиме у т’әмамийа т’оп-
рахед Щьһустанер’а даннасин
кьр, ӧса жи нәщьһуйар’а, кӧ
т’обә кьн бәрбь Хwәде вәгә-
р’ьн у кьред qәнщ бькьн, wәки
бе к’ьфше әw жь гӧнәкьрьне
вәгәр’ийанә*. 21 Бона ве йәке
щьһуйа әз п’арьстгәһеда гьр-
тьм, хwәстьн мьн бькӧжьн. 22 Ле
мьн жь Хwәде к’омәк станд у
һ’әта иро әз мамә, шә’дәтийе
дьдьмә бьч’ук у мәзьна. Тьш-
тәки зедә жи жь wан тьштед кӧ
п’ехәмбәра у Муса готьбун we
бьбьн, мьн нәготийә: 23 Гәрәке
Мәсиһ щәфа бьк’ьшанда, бь-
буйа йе пешьн жь нава мьрийа
р’абуйи у р’онайа хьлазбуне
мьләтед щьһу у нәщьһуйар’а
даннасин кьра»*.

24 Гава Пawлос аһа щаба хwә
да, Фесто бь дәнге бьльнд гот:
«Тӧ хwә ӧнда дьки, Пawлос!
П’ьр’хwәндьна тә тә ӧнда дькә».
25 Пawлос готе: «Әз хwә ӧнда
накьм Фестойе хwәйиqәдьр,
ле хәбәред р’аст у че дьбежьм.
26 П’адша һаш жь ван тьшта һә-
йә, ләма жи әз аза хәбәр дьдьм
у баwәр накьм кӧ тьштәк жь wи
вәшарти мабә, чьмки әв йәка
qӧлч’әкида нәбуйә. 27 Әгрипа
п’адша, тӧ п’ехәмбәра баwәр
дьки? Заньм кӧ тӧ баwәр дьки».
28 Әгрипа Пawлоср’а гот: «Тә
т’ьре тӧ ӧса зу дькари мьн бьки
мәсиһи[Ф]?»* 29 Пawлос гот: «Әз
һиви жь Хwәде дькьм, зу-дә-
рәнг нә кӧ т’әне тӧ, ле һ’әмуйед
кӧ иро гӧһдарийа мьн дькьн,
ӧса бьн чаwа әз ьм, пештьри
ван qәйда».

30 Һьнге п’адша р’абу п’ийа,
wәли, Бәрньке у һ’әмуйед т’әви
wи р’уньшти жи пер’а. 31 Әw
дәрк’әтьнә дәрва, һәвр’а хәбәр
дан у готьн: «Әва мәрьва тьш-
тәки ӧса накә кӧ бе кӧштьне
йан гьртьне». 32 Ле Әгрипа
Фестор’а гот: «Мә дькарьбу
әва мәрьва бәр’да, һәгәр әви
дә’wа дивана Qәйсәр нәкра».

* 26:20 К’аред Шандийа 9:20-29.
* 26:23 Корьнт’и I, 15:20; Ишайа 42:6; 49:6.
* 26:28 Аһа жи те фә’мкьрьне: «Һьндьк ма кӧ тӧ мьн жи бьки мәсиһи».

Р’еwитийа Пawлосә пашьн һ’әта Р’оме (27:1–28:16)

Пawлос бь гәмийе дьбьнә бажаре Р’оме

27 [1] Гава qьрар кьрьн кö
әм бь гәмийе һәр’ьнә
Италйайе, Пawлос у чәнд гьр-
тийед дьн данә дәсте сәрсәдә-
ки жь р’әфа әскәред Qәйсәр,
наве wи Йулйо. [2] Әм к’әтьнә
гәмикә жь Әдрәмите, кö we
гәмиwаргәһед qәза Асйайева
бьчуйа у р’ек’әтьн. Әристархойе
мәкәдони жи жь Т’есалонике
мәр’а бу. [3] Р’ожа дьне әм Сай-
дайе пәйа бун, Йулйо qәнщи
Пawлоср’а кьр, изьн да кö һәр’ә
щәм достед хwә, wәки бона
wи хәм бькьн. [4] Жь wьр р’ек’ә-
тьн, дәст байе пешийа мә, әм
тә’лде Qöбрьсер’а дәрбаз бун.
[5] Гава әм нава бә’ра пешбәри
Киликйайе у Памфилйайева
дәрбаз бун, гьһиштьнә Лик-
йайе, бажаре Мирайе. [6] Wьр
сәрсәд гәмикә Скәндәрйайе
дит кö дьчу Италйайе, әм кь-
рьнә we гәмийе. [7] Һеди-һеди
гәләк р’ожада әм бь зорәке
незики Кьнидйайе бун. Бе
кö р’е нәдьда мә, әм бьнат’ара
Кьретайе бәр Салмонер’а дәр-
баз бун. [8] Әм бь зорәке wьрр’а
дәрбаз бун гьһиштьнә щики,
кö жер’а дьбежьн Гәмиwаргә-
һед[ф] Бәдәw, кö незики бажаре
Ласәйайе бу.

[9] Гәләк wәхт кö ль wьр дәр-
баз бу, р’еwитийа гәмийе жи
бь qәзийава гьредайи бу, Р’ожа
Р’ожийа[ф]* жи иди дәрбаз бьбу.
Пawлос ширәт ль wан кьр у гот:
[10] «Гәли мәрьва! Әз дьбиньм кö
әв р’еwитийа бь гәмийе гәләк
зийане у щәфава гьредайи йә,
нә кö т’әне бона бар у гәмийе,
ле бона ә’мьре мә жи». [11] Ле сәр-
сәд һе гöр’а гәмиван[ф] у хwәйе
гәмийе дькьр, нә кö хәбәред
Пawлос. [12] Әw гәмиwаргәһ бо-
на дәрбазкьрьна зьвьстане нә
qәнщ бу, ләма жи гәләка жь
wан qьрара хwә да кö жь wьр

* 27:9 Бь готьнәкә дьн: «Р’ожийа Р’ожа[ф] К’әwандьне» (Qануна К’аһинтийе 16:29; 23:26-32). Р’ожа ве щәжьне һәр сал һәв нагьрә, щарна дьк’әвә мәһа нәһа, щарна жи йа дәһа. Һәгәр әв сәрһати сала 59-да qәwьмибә чаwа һьнәк занә баwәр дькьн, һьнге әв qәwьмандьн дьк’әвә 5-е мәһа дәһа һ’әсабе ньһа.

һәр’ьн, бәлки бькарьбьн бь-
гьһижьнә бажаре Финиксе у
ль ԝьр зьвьстане дәрбаз кьн.
Әва бажара гәмиԝаргәһәкә
гьрава Кьретайе йә, кӧ ль ба-
шур-р’оавайе у бакӧр[ф]-р’оавайе
дьньһер’ә.

Фьртона[ф] бә’ре

13 Гава байе башурейи нәрм
һат, ԝана т’ьре иди гьһиштьнә
мәрәме хԝә, ләнгәрә к’ьшан-
дьн р’ек’әтьн у хԝә ль һешийа[ф]
Кьретайе гьрти чун. 14 Ле хеләке
шунда фьртонәкә[ф] ԛайим ль мә
р’абу, кӧ жер’а дьбежьн Еври-
кьлон*. 15 Фьртоне ль гәмийе
хьст у гәми нькарьбу мьԛабьли
ԝе бьчуйа, дәст же к’ьшанди
әм жь бе һатьнә ажотьне. 16 Мә
хԝә да бәр тә’лде гьравәкә бь-
ч’ук, наве ԝе Каԝда, ль ԝьр бь
зорәке ԛәйьк гьрт 17 к’ьшандә
жор у бь ԝәрьса гәми бьнива
шьдандьн. Әԝана тьрсийан
кӧ нәбә гәми лила[ф] Суртьседа
р’уне, бап’еш[ф] анинә хԝаре у
аһа жь бе дьһатьнә ажотьне.
18 Жь дәст ԛайимийа фьртоне,
баре гәмийе р’ожа дьн р’еть-
нә бә’ре. 19 Р’ожа сьсийа ԝана
бь дәсте хԝә һащәтед гәмийе
авитьнә бә’ре. 20 Әԝ чәнд р’ож
бун тә’в у стәйрк нәдьһатьнә
хӧйане, фьртонә жи нәдьсәкь-
ни. Һәйнәсәр бона хьлазбуне
гӧмана мә һ’әму һатә бьр’ине.

21 Әԝ чәнд р’ож бун жи бьр’-
чи мабун, Паԝлос нава ԝанда
сәкьни у гот: «Гәрәке ԝә гӧр’а
мьн бькьра ә’вдно, жь Кьре-
тайе дәрнәк’әтана, һьнге ԝәйе
әв зийан у щәфа нәк’ьшанда.
22 Ньһа жи әз һиви дькьм, кӧ
һун дьл бьдьнә бәр хԝә, чьмки
пештьри гәмийе зийане ль мә
т’ӧ кәси нәбә. 23 Чьмки һәма
ве шәва дәрбазбуйи мьлйак’ә-
тәки[ф] ԝи Хԝәдейе кӧ әз п’ара
Ԝи мә у Ԝи дьһ’әбиньм, мьнва
хӧйа бу 24 у гот: ‹Нәтьрсә, Паԝ-
лос! Гәрәке тӧ ль бәр Ԛәйсәр
бьсәкьни. Ва Хԝәде һ’әмуйед
т’әви тә гәмийеда danә хать-
ре тә›. 25 Ньһа дьл бьдьнә бәр
хԝә ә’вдно, чьмки әз Хԝәдеда
баԝәр ьм, кӧ чаԝа мьнр’а һатә
готьне, ԝе ӧса жи бьбә. 26 Ле
т’әне әме бенә ажотьне у бәжа
гьравәке хьн».

27 Шәва чардәһа бу кӧ әм бә’ра
Адрийатикеда жь бе дьһатьнә

* 27:14 «Еврикьлон» бь зьмане йунани аһа те фә’мкьрьне: «Байе кӧ жь бакӧр-р’оһьлате те».

ажотьне. Ниве шәве гәмивана
к’ьфш кьр, кö дьгьһиштьнә
бәжәке[ф], **28** к’урпив авитьне,
дитьн кö qаси чьл метьри бу,
һьнәки жи пешда чун, диса
авитьне дитьн кö qаси си ме-
тьри бу. **29** Һьнге әм тьрсийан
кö нәбә әм щики кәвьри хьн,
пашийа гәмийева чар ләнгәрә
авитьн у бь дöа ч’ә’вньһер’и-
йа сьбәһе бун. **30** Ле гәмивана
хwәст кö жь гәмийе бьр’әвьн,
qәйьк жь гәмийе пәйа кьрьн,
бь wе мә’нийе йанчийә дь-
хwазьн пешийа гәмийева жи
ләнгәра бавежьн, **31** Паwлос
сәрсәд у әскәрар’а гот: «Һәгәр
әвана гәмийеда нәминьн, һун
нькарьн хьлаз бьн». **32** Һьнге
әскәра капед qәйьке qәтандьн,
бәр’дан кö wеда һәр’ә.

33 Бәрбанга сьбәһе Паwлос
һиви жь wан һ’әмуйа кьр кö
нен бьхwьн у гот: «Әва чар-
дәһ р’ож ә кö һун ч’ә’вньһе-
р’и бьр’чи манә у wә т’ö тьшт
нәхwарийә. **34** Аwа әз һиви жь
wә дькьм, нане хwә бьхwьн, кö
әв жи бона хьлазбуна wә йә,
т’еләки п’ор’е сәре wәйе öнда
нәбә». **35** У гава әв йәк гот, нан
һьлда ль бәр һ’әмуйа шькь-
рийа хwә Хwәде ани, кәркьр
у дәстпекьр хwар. **36** Wи чахи
бин һатә бәр һ’әмуйа, wан жи
нан хwар. **37** Әм һ’әму һәвр’а
гәмийеда дöсьд һ’әфте шәш
мәри бун. **38** Гава нан хwарьн,
т’ер бун, гәньм р’етьнә бә’ре
гәми сьвьк кьрьн.

Qәзийа гәмийе

39 Сьбәһ кö зәлал бу, ә’рд нас
нәдькьрьн, ле дәлавәкә бә’ре
р’ач’ә’в кьрьн, кö һешийа wе
һәбу у дьхwәстьн бәлки бькарь-
бьн бне гәмийе wьр ә’рде хьн.
40 Ләнгәрә жь бьни qәтандьн,
бә’реда һьштьн, һьнге жи wә-
рьсед фьтьлокед[ф] зьвьр’андьне
кö дьгьртьн сьст кьрьн у ба-
п’еша пеш данә бе, хwә ль wе
һешийа бә’ре гьртьн. **41** Ле ль
гьрәки бне аве хьстьн, лиледа
р’уньшт, позе гәмийе теда ма у
иди нәһ’әжийа, пьшта wе жи жь
дәст qайимийа пела һурдәхwә-
ши дьбу. **42** Һьнге әскәра qьрар
кьрьн кö гьртийа бькöжьн, wәки
собәк’арийе нәдьн нәр’әвьн.
43 Ле сәрсәд кö дьхwәст Паwлос
хьлаз кьра, нәһьшт кö әw ше-
wьра хwә биньнә сери. Һьнге
ә’мьр кьр кö йед собәк’арийе
заньн, пешийе хwә бавежьнә
аве дәренә бәже, **44** ле йед ма-
йин, һьнәк сәр т’әхта, һьнәк
жи сәр п’арч’ед гәмийе дәрен.

У бь ви аԝайи аһа һ’әму хьлаз
бун, дәрк’әтьнә бәже.

Гьрава Малтайеда

28 1 Гава әм хьлаз бун, һьнге
әм пе һ’әсийан, кӧ наве
ԝе гьраве Малта йә. 2 Бьнәлийед
ԝьр гәләк ԛәдьр-һӧрмәт[ф] мәр’а
кьрьн, агьр вехьстьн, жь бәр
ԝе сәрмайе у барана кӧ дәст-
пекьр әм ԛәбул кьрьн. 3 Һьнге
Паԝлос бәрмьлә ԛьрш бәрәв
кьр дани сәр егьр, мә’рәк жь
дәст гәрме дәрк’әт, дәв авитә
дәсте ԝи гьрт. 4 Бьнәлийа гава
р’ә’ԝьре дәсте ԝива дардабуйи
дит, һәвр’а готьн: «Әва р’асти
меркӧж ә, жь бә’ре хьлаз бу, ле
хӧдане Һәԛийе нәһьшт кӧ әԝ
бьжи». 5 Ле Паԝлос р’ә’ԝьре
дәсте хԝәва даԝшандә нава
егьр у зийан ль ԝи нәбу. 6 Әԝана
жи һивийа ԝе йәке бун кӧ ԝе
бьԝәрьмә йан ньшкева бьк’әвә
бьмьрә, гава гәләки һивийе
ман у дитьн кӧ т’ӧ тьшт ль ԝи
нәһат, фькьре хԝә гӧһастьн у
готьн: «Әва хԝәдек ә».

7 Ль ԝи щийе дор-бәред ԝан
бәргед сәрԝере ԝе гьраве һәбун,
кӧ наве ԝи Поплийо бу. Әԝи
һӧрмәт мәр’а кьр, се р’ожа әм
щәм хԝә хԝәй кьрьн. 8 Баве
Поплийо т’айеда бь зькешийе
нәхԝәш п’алдайи бу. Паԝлос
чу щәм ԝи, дӧа кьр, дәстед
хԝә данинә сәр ԝи у әԝ ԛәнщ
кьр. 9 Гава әв йәка ԛәԝьми,
нәхԝәшед майинә ԝе гьраведа
жи дьһатьн ԛәнщ дьбун. 10 Ԝа-
на гәләк ԛәдьр-һӧрмәт мәр’а
кьрьн у гава әм р’ек’әтьн, әԝ
тьштед кӧ бона р’е ԝе кери мә
бьһатана мәр’а дагьртьн.

Жь Малтайе һ’әта Р’оме

11 Се мәһа шунда әм бь гәми-
йа Скәндәрйайе р’ек’әтьн, кӧ
ԝе жи зьвьстан ль ԝе гьраведа
дәрбаз кьрьбу, шькьле һәр дӧ
хӧданед Һәвал-щеԝи* жи сәр
бу. 12 Әм гьһиштьнә Сирәкусе,
се р’ожа ԝьр ман. 13 Жь ԝьр жи
әм чун гьһиштьнә Р’егийоме.
Р’ожәке шунда байе башуре
һат, әм дӧ р’ожада гьһиштьнә

* 28:11 Ӧса те фә’мкьрьне кӧ шькьле «хӧданед Һәвал-щеԝи» сәр позе гәмийе дарда к’олайи бун, йан жи «хӧданед Һәвал-щеԝи» наве гәмийе бу. «Хӧданед Һәвал-щеԝи» әԝ хԝәха хԝәдейед йунанайә һәвал-щеԝи бун, кӧр’ед Зәԝс, наве йәки Кастор, наве йе дьн жи Полукс бу. Гәмивана әԝ дьһ’әбандьн, бь йунани жи ԝанр’а дьготьн: «Дийоскуро».

Потийоле. 14 Ԝьр мә хушк-бьра
дитьн у һиви жь мә кьрьн, кӧ
әм һ’әфтеке ԝьр бьминьн. У бь
ви аԝайи әм гьһиштьнә Р’оме.
15 Хушк-бьрайед ԝьр жи бона
мә бьһистьбун, пешийа мәда
һатьн һ’әта Мәйдана Әпийу
у Се Меванхана. Паԝлос кӧ
әԝ дитьн, шькьри да Хԝәде у
дьле ԝи шьдийа.

Паԝлос Р’омеда Мьзгинийе дьдә

16 Гава әм гьһиштьнә Р’оме*,
изьн данә Паԝлос кӧ т’әне т’әви
ԝи әскәре кӧ нобәдарийе ԝи
дькә бьминә. 17 Се р’ожа шунда
Паԝлос гази гьрәгьред щьһуйа
кьр, гава әԝ һатьн, ԝанр’а гот:
«Гәли бьра! Мьн тьштәки мь-
ԛабьли щьмә’те йан кал у бава
нәкьрийә, ле Оршәлимеда әз
гьртьм дамә дәсте р’омайийа.
18 Гава әз анимә бәр диԝане,
хԝәстьн мьн бәр’дьн, чьмки
сәр мьн бона кӧштьне т’ӧ хьра-
би нәдитьн. 19 Ле гава щьһуйа
мьԛабьли ԝе йәке хәбәр дан,
мьн иди беч’арийа хԝә дә’ԝа
Ԛәйсәр кьр, ле нә бона ԝе йә-
ке, кӧ шькийате мьләте хԝә
бькьра*. 20 Ләма жи мьн һиви
кьр, кӧ ԝә бьбиньм у т’әви ԝә
хәбәр дьм. Бәле әз бона гӧмана
Исраеле ван ԛәйд-зьнщирада
мә». 21 Ԝана жи ԝир’а гот: «Мә
бона тә жь Щьһустане нә нә’мә
стандийә, нә жи жь бьрайед
мә кәс һатийә бона хьраби-
йа тә гьли кьрийә йан хәбәр
дайә. 22 Ле әм дьхԝазьн жь тә
бьбьһен, к’а бир у баԝәрийа тә
чь йә, чьмки бона ԝе к’омәле
мәва иди ә’йан ә кӧ һ’әму щи-
йа мьԛабьли ԝе хәбәр дьдьн».
23 Аԝа р’ожәк к’ьфшкьрьн
у ԝе р’ожеда гәләк һатьнә ԝи
щийе кӧ Паԝлос теда дьма.
Әԝи сьбе һ’әта еваре ԝана-
р’а бона П’адшатийа Хԝәде
шьровәдькьр у бь мә’рифәти
даннасин дькьр, дәрһәԛа Исада
жи бь Ԛануна Муса у ньви-
саред п’ехәмбәра әԝ дьданә
баԝәркьрьне. 24 Һьнәка хԝә
ль готьнед ԝи гьртьн, һьнәка
жи баԝәр нәкьр. 25 Аԝа бәри
чуйина ԝан нава ԝанда бу
дӧтирәти гава Паԝлос әв йәк
гот: «Чаԝа р’аст Р’ӧһ’е Пироз

* 28:16 Нав һьнәк дәстньвисарада әв жи һәйә: «Сәрсәд гьрти спартьнә сәрәскәр».
* 28:19 К’аред Шандийа 25:11.

бь Ишайа п'ехəмбəр т'əви
кал-бавед мə хəбəр да 26 у гот:
‹Һəр'ə щəм ве щьмə'те у
бежə:
Һуне бьбьһен у гöһ бьдьне,
ле фə'м нəкьн,
һуне бьньһер'ьн у дина хwə
бьдьне, ле нəбиньн.
27 Чьмки əва щьмə'та сəр-
һ'ьшк ə,
бь гöһа гьран дьбьһен
у ч'ə'вед хwə гьртьнə,
wəки бь ч'ə'ва нəбиньн,
бь гöһа нəбьһен
у бь һ'ьш фə'м нəкьн, вə-
нəгəр'ьн,
кö Əз wан qəнщ кьм›*.
28 Аwа бьра wəва ə'йан бə, wəки
хьлазкьрьна Хwəде нəщьһуйар'а
һатə шандьне у əwе гöһдарийа
Wи бькьн»*.
30 Паwлос т'ам дö сала мала
хwəйə к'ьрекьрида ма, к'и жи
дьһатə щəм wи, һ'əму qəбул
дькьрьн. 31 Əwи П'адшатийа
Хwəде бь мерк'ими бе пешигь-
ртьн даннасин дькьр у дəрһəqа
Хöдан Иса Мəсиһда һин дькьр.

* 28:27 Ишайа 6:9-10.
* 28:28 Нав һьнəк дəстньвисарада р'еза 29-а жи һəйə: «У гава əв йəк гот, щьһу дəрк'əтьнə дəрва у qьр'ька һəв дьгьртьн».